

**AZ ERDÉLYI
REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET**

KOLOZSVÁRON

**1939. NOVEMBER HÓ 25—26. NAPJAIN
TARTOTT**

RENDES KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE

**Az Erdélyi Református Egyházkerület
Igazgatótanácsának 15710—1939. III. számú
hivatalos kiadványa.**

**CLUJ (KOLOZSVÁR)
MINERVA IRODALMI ÉS NYOMDAI MŰINTÉZET R.-T.**

1939.

103922

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Első ülés

1939. november hó 25-én délelőtt 10 órakor.

Elnök: Grófi Teleki Arctur
egyházkerületi főgondnok.

Jegyző: Dr. Tavaszy Sándor
egyházkerületi lelkesési főjegyző.

1. A theológiai fakultás dísztermében délelőtt 10 órakor Vásárhelyi János püspök aa. fohásza után felcsendült az egyházkerületi közgyűlési tagok ajkán a „Jövel Szentlélek Úristen“ kezdetű dicséret első versszaka. A püspök aa. olvassa a Zsid. XII. 1—15. verseit. Isten igéjének elhangzása után a hitből fakadt imádság szárnyain vitte az Úristen elé az alázatos és hívő testület bűnvallását és hitvallását, tuskodását és könyörgését, kérve a Szentlélek Isten világosságát és vigasztalását, hogy a megpróbált nehéz időben is tudja betölteni Anyaszentegyházunk a rábízott feladatokat és tudja megoldani a szükség mélyéből támadt nagy kérdéseit. Az imádság így hangzik:

Örökkévaló Isten! Mennyei Édes Atyánk!

Gondok, aggodalmak között gyülekeztünk össze, hogy Anyaszentegyházunk kérdéseit tárgyaljuk. Alázattal ismerjük meg, hogy gyarlók, esendők vagyunk, önmagunk sohasem tudjuk megtalálni az igazságnak és szeretetnek életre vezető ösvényét a Te jóra vezérlő Szentleked ereje, Szentigédnek útmutatása nélkül. Kérünk azért jóságos Istenünk, áraszd ki reánk Szentlekedet, ird be szívünkbe Igéd biztatását, hogy mi ezekben a komoly, súlyos, felelősséggel terhes időkben is azzal a boldog, szent meggyőződéssel tudjuk betölteni küldetésünket, hogy akik Benned bíznak, erejük megújul, futnak és nem fáradnak el, járnak és nem lankadnak meg, hogy Te, Édes Atyánk, azoknak, akik Téged szeretnek, mindeneket egyformán javukra rendezel. Oh, a mi hitünk a mi legdrágább birtokunk. Hitünk ad biztatást és bátorságot arra, hogy reménységgel tudjunk vetni és megnyugvással várjuk Te tőled az áldott aratást.

Kérünk, Atyánk, tisztítsd meg és szenteld meg szívünket, lelkünket. Aldd meg tanácskozásainkat, hogy e mostani gyülekezésünk legyen áldott magvetés, mely drága gyümölcsözést hozzon Anyaszentegyházunk javára, népünk megtartására, a Te szent nevednek dicsőségére.

Védemedbe, atyai irgalmad gondviselésébe ajánljuk Anyaszentegyházunkat, a mi lelki Édesanyánkat. Kérünk segítsd, védő és tartsd meg egyházunkat, hogy e nehéz megpróbáltatásokkal teljes időben szentséges hivatását úgy tudja betölteni, hogy a gondjaira bizott lelkeket mind meg tudja tartani anyai szeretetének oltalmazó karjai között a Te dicsőséges országodnak szolgálatában az igazságnak, szeretetnek, hűségnek ösvényén.

Aldd meg lelkipásztorainkat. Tisztítsd meg ajkukat és szívüket, hogy lelkesen, tisztán, elegendően tudják hirdetni a Te szent igéd tanácsát és vigasztalását a Te választottjaid seregének, a szent gyülekezeteknek. Aldd meg Anyaszentegyházunk szolgálóinak igehirdetését, hogy a Te igéd hirdetésének nyomán támadjon nemes, tiszta, igaz élet, mely a hitnek és szeretetnek buzgóságával szolgálja a lelkek megújítását és megszentelését. Cselekedd Istenünk, hogy lelkipásztoraink tiszta és igazságos étellel tegyenek bizonyosságot igehirdetésünk igazsága mellett, hogy elsősorban ők legyenek közöttünk a földnek savai, a Te igazságod világosságának hordozói.

Aldd meg iskoláink tanítóit, tanárait. Adjad, hogy tanításuk bölcsességével, példaadásuk tisztaságával, gyöngéd és jóságos szeretet lelkével oktassák, neveljék gyermekeinket és ifjainkat, hogy a felnövekvő nemzedék legyen valóban erős és rendíthetetlen hűséggel és tisztasággal fenntartó oszlopa, áldásos munkása népünk és Egyházunk boldogabb jövőjének.

Aldd meg Anyaszentegyházunk őrállóit, presbitereit, gondnokait, főgondnokait, a hívek képviselőit, vezetőit, szeretet-intézményeink tisztviselőit és munkásait, adjad, hogy a szeretetnek, hűségnek, jóságnak és ádozatkésztségnek lelkével védjék Anyaszentegyházunk jogait, segítsék templomaink, iskoláink, gyülekezeteink munkáit, buzgósággal épít-

sék Sionunkat, hogy legyen a mi Anyaszentegyházunk valóban hegyen épített város, legyen az igazságnak, békességnek, a Benned való hitnek és szeretetnek szentséges hordozója és bizonyágtevője.

Örökkévaló Istenünk! Kérünk, terjeszd ki szereteted és gondviselésed oltalmát országunkra. Aldd meg a felséges Királyt, II. Károlyt, Aldd meg atyai szívének reménységét, a trónörököst, a felséges királyi házat, országunk kormányzóit, tanácsosait, hazánk minden egyházát, lakóságát, adjad, hogy felséges királyunk uralkodása alatt legyen szép, virágzó, boldog az élet, hogy itt, ezen a földön, melyben hazát adtál nekünk, növekedjék a Te dicsőséged és tiszta fényben ragyogjon a Te ismeretened világossága. Könyörgünk az egész világ békességéért, az örökélet reménységéért.

Imádkozunk a szegényekért, betegekért, özvegyekért, árvákért, az üldöztetést, háborúságot szenvedőkért, — oh, mutasd meg mindeneknek a Te megtartásodnak irgalmát. Fogadd kegyelmedbe a megtérő bűnösöket, indítsd bűnbánatra a hitetleneket, a bűnben megátalkodottakat és vezesd őket az új élet áldására.

Kérünk, hallgasd meg imádságunkat, szenteld meg tanácskozásainkat, hogy munkánk és életünk most is szolgálja és hirdesse a Te nagy nevednek dicséretét a mi Urunk Jézus Krisztus által, akinek nevében bizalommal és reménységgel magasztalunk Téged: Dicséret, dicsőség, tisztesség és hálaadás térjen a Te szent nevedre; Atya, Fiú, Szentlélek, teljes Szentháromság, egy, örök Isten, most és mindörökké.

Amen.

Igy imádkozott a püspök aa. ajkaival a magas testület és így könyörgött Isten jelenlétéért. Az imádság után ismét felcsendült az ének, a XC. Zsoltár: „Tebenned bízunk eleitől fogva...”

2. A buzgó imádság után gróf Teleki Arctur, egyházkerületi főgondnok aa. szívesen üdvözli a megjelent tagokat. A mai nehéz időkben bizalommal fordul az egyházkerületi

atyákhoz, hogy a régi kipróbált hűséggel és felelősséggel vegyenek részt tanácskozásainkban. Isten kegyelmét kéri, hogy minden kérdésünkben találjuk meg a legjobb, egyházunk érdekeit legtökéletesebben szolgáló megoldást. Az előtünk álló munkára szeretettel hívja az atyákat és ezzel a mai napra összehívott egyházkerületi közgyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

Tudomásul szolgál.

3. Elnöklő főgondnok aa. jelenti, hogy a mai egyházkerületi közgyűlés szabályszerűen hivatott egybe, az érvényben levő rendelkezések értelmében az illetékes hatóságoknak bejelentetett és a VI. hadtest parancsnoksága 7470—39. számú rendeletével annak megtartását tudomásul vette. Elnök felhívására a rendőrhatalóság képviselőjében nem jelentkezik senki.

Tudomásul szolgál.

4. Elnöklő főgondnok aa. felkéri dr. Tavaszy Sándor egyházkerületi lelkészi főjegyző aát a közgyűlési jegyzőkönyv vezetésére, dr. Szele Béla világi főjegyző, Máthé Sándor lelkészi és dr. Balogh Elek világi aljegyző aait a jegyzői teendők ellátásában való segédkezésre.

Tudomásul szolgál.

5. Elnöklő főgondnok aa. felhívására dr. Tavaszy Sándor lelkészi főjegyző aa. olvassa a tagok számbavétele és a közgyűlés határozatképességének megállapítása végett a közgyűlés tagjainak az Igazgatótanács által összeállított következő névsorát:

Az erdélyi református egyházkerületi közgyűlés tagjainak névsora:

I. Egyházkerületi főtitkárviselők:

Dr. Gróf Bánffy Miklós egyházkerületi főgondnok,
 Dr. Gróf Bethlen György egyházkerületi főgondnok,
 Dr. Bene Ferenc egyházkerületi főgondnok,
 Gróf Bethlen Bálint egyházkerületi főgondnok,
 Vásárhelyi János püspök, egyházkerületi főgondnok,
 Dr. Tavaszy Sándor egyházkerületi főjegyző,
 Kádár Géza egyházkerületi közügyigazgató,
 Dr. Szele Béla egyházkerületi világi főjegyző,
 Máthé Sándor egyházkerületi lelkészi aljegyző,
 Dr. Balogh Elek egyházkerületi világi aljegyző.

Az egyházkerületi közgyűlés tiszteletbeli tagjai:

- *J. Curtis theol. professzor Edinburg.
- *Rev. James Macdonald Webster D. lelkész, a skót szabadegyház főtitkára Edinburg,
- *Sylvester W. Beach D. D. theol. tanár Princeton,
- *Charles E. Schaeffer lelkész Philadelphia,
- *D. Burghardt Gantenbein lelkész Reute,
- *D. Keller Adolf a genfi Zentralstelle für kirchliche Hilfsactionen titkára Genf,
- Ugron István Kolozsvár,
- *Jancsó Sándor nyug. lelkész Kolozsvár,
- *Vásárhelyi Boldizsár lelkész Kolozsvár.

Egyházkerületi tanácsbírák:

Csia Pál,	Mester Mihály,
Dr. Csiki László,	Dr. Musnay László,
Dr. Darkó Ákos,	Régeni István,
Kovács Pál,	Tőkés József,
Dr. Kristóf György,	Nagy Sándor tanár,
Maksay Albert,	Nagy András,
Dr. Martonossy György,	Elekes Viktor.

II. Az egyházmegyék képviselőiben:

1. Bekecsalji egyházmegye:

Györke János esperes,	Nagy Endre főgondnok,
Fülöp Ferenc főjegyző,	Dr. Márton István gondnok,
Csutak Ferenc lelk., ehk. képvis.,	Dósa Kálmán ehker. képviselő,
Kolozsvári József lelk., ehk. képvis.,	Dr. Dósa László ehker. képvis.

2. Dési egyházmegye:

Kovács László esperes,	Dr. Bene Ferenc főgondnok,
Dr. Vágó Károly főjegyző,	Almási Samu gondnok,
Máthé Gyula lelk., ehker. képvis.,	Dr. Vékás József ehker. képvis.

3. *Erdővidéki egyházmegye:*

Nagy Elek esperes.	*Zathureczky Kálmán főgondn.
Rozsonday Ádám főjegyző,	Fábián László gondnok,
Kertész Lajos lelk., ehk. képvis.,	Dezső Miklós ehker képvis.,
Polonkay Tivadar dr. lelk. ehk. k.,	Biró István ehker. képvis.

4. *Görgényi egyházmegye:*

Kiss Lajos esperes,	*Gr. Teleki Domokos dr. főgondn.,
Nemes Árpád főjegyző,	*Kőrössy György gondnok,
Bakk József lelk., ehk. képvis.,	Bod Sándor ehker. képviselő.
Szell Jakab lelk., ehker. képvis.,	*Vertán Sándor ehker. képvis.

5. *Gyulafehérvári egyházmegye:*

Nagy Ferenc esperes,	Dr. Eöry István főgondnok,
Pataky Gyula főjegyző,	Bánffy Dániel br. gondnok,
Tar Mihály lelk., ehk. képvis.,	Szeghő Dénes ehker. képviselő.

6. *Hunyadi egyházmegye:*

Baczó Lajos esperes,	Dr. Apáthy Árpád főgondnok,
László Zoltán főjegyző,	Brazovay Dezső gondnok,
Csulak Ferenc lelk., ehk. képvis.,	Fekete Károly ehker. képvis.,
Bartha Endre lelk., ehk. képvis.,	Gr. Kendeffy Elek ehker. képvis.

7. *Kalotaszegi egyházmegye:*

Daróczy Ferenc esperes,	Koós Károly főgondnok,
Tőkés Tibor főjegyző,	Albrecht Dezső ehker. képvis.,
Benedek Márton lelk., ehk. k.,	Debreczeni László ehker. képvis.
Muzsi István lelk., ehk. képvis.,	

8. *Kézdi egyházmegye:*

Volloncs Miklós esperes,	Török Andor főgondnok,
Imreh Lajos főjegyző,	*Domokos Dénes gondnok,
Dr. Jakó Dénes lelk., ehk. k.,	Dr. Imreh Samu ehk. képviselő.

9. *Kolozsvári egyházmegye:*

Máthé Sándor esperes,	*Dr. Schilling Dezső főgondnok,
Adorjáni István főjegyző,	Dr. Szász Ferenc gondnok,
Fülöp Lajos lelk., ehker. képvis.,	Dr. Illés Gyula ehker. képviselő,
Deák Ferenc lelk., ehker. képvis.,	Mester Mihály ehker. képviselő,
Szabó Zoltán lelk., ehker. képvis.,	Nagy Gerő ehker. képviselő.

10. *Küküllői egyházmegye:*

Fejér Pál esperes,	Gr. Bethlen Ádám főgondnok,
Dr. Illyés Géza főjegyző,	Dr. Barabás Béla gondnok,
Dali Gyula lelk., ehker. képvis.,	Gr. Dégenfeld Kristóf ehk. k.,
Kiss Mihály lelk., ehker. képvis.,	Dr. Köntzey Gerő ehk. képvis.

11. *Marosi egyházmegye:*

Farkas Jenő esperes,	Dr. gr. Tholdalagi Mihály
Kacsóh Lajos főjegyző,	főgondnok,
Várady Albert lelk., ehk. képvis.,	Nagy Endre gondnok,
Péter Sándor lelk., ehker. képvis.,	Dr. Rosnyai György ehk. képvis.,
Fosztó György lelk., ehk. képvis.,	Dr. Sebess Jenő ehker. képvis.,
	Dr. István Mihály ehker. képvis.

12. *Nagynyedi egyházmegye:*

Biró Lajos esperes,	Dr. Horváth Miklós főgondnok,
Nagy Béla főjegyző,	U. Kovács Endre gondnok,
Z. Bodola Gyula lelk., ehk. k.,	Szalántzy György ehker. képvis.,
Konez Ferenc lelk., ehk. képvis.,	Gr. Teleki Ádám ehker. képvis.,
	Nagy Pál ehker. képviselő.

13. *Nagysajói egyházmegye:*

Gyenge György esperes,	Fejérváry Károly főgondnok,
Sigmond János főjegyző,	Borbély Kálmán gondnok,
Ferenczy Gyula ehker. képvis.,	Dósa Andor ehker. képviselő.

14. *Nagyszebeni egyházmegye:*

Szotyori Lajos esperes,	Gr. Bethlen Bálint főgondnok.
Farkas Károly főjegyző,	Dr. Apáthy Gyula gondnok,
	Dr. Gábos István ehker. képvis.

15. *Orbai egyházmegye:*

Bajkó György esperes,	Dr. Kelemen Zoltán főgondnok,
Jancsó Lázár főjegyző,	Hadnagy Dezső gondnok,
Havadtóty Sándor lelk., ehk. k.,	Páll Ferenc ehker. képviselő.
Barabás Gábor lelk., ehk. képvis.,	Hollaky József ehker. képviselő.

16. *Sepsi egyházmegye:*

Tökés József esperes,	Imecs Ernő főgondnok,
Erdős Gábor főjegyző,	Dr. Szele Béla gondnok,
Andrássy Tivadar lelk. ehk. k.,	*Dr. Barabás Andor ehk. képvis.,
Farkas István lelk., ehk. képvis.,	*Szabó Béni ehker. képviselő.

17. *Széki egyházmegye:*

Lőrincz János esperes,	Gr. Bethlen Béla főgondnok,
Kiss János főjegyző,	Gr. Wass Albert gondnok,
Szilágyi János lelk., ehk. képvis.,	Dr. Konrádi Dániel ehk. képvis.,
Kiss Zsigmond lelk., ehk. képvis.,	*Wass Tarjáni Akos ehk. képvis.

18. *Szilágyszolnoki egyházmegye:*

Kovács Zsigmond esperes,	*Dr. Kaizler György főgondnok,
Köblös Endre főjegyző,	Dr. Gazda Endre gondnok,
Bartha Miklós lelk., ehk. képvis.,	Dr. Bölöni Zoltán ehker. képvis.,
Kádár Imre lelk., ehk. képvis.,	Br. Györffy Lajos ehk. képvis.,
Berezky József lelk., ehk. k.,	Gr. Dégenfeld Miksa ehk. képvis.

19. *Udvarhelyi egyházmegye:*

Nagy Lajos esperes,	*Dr. Sebessy János főgondnok,
Kiss István főjegyző,	Szabó András gondnok,
Szabados József lelk., ehk. k.,	*Dr. Sebessy Ákos ehk. képvis.,
Kónya Kálmán lelk., ehk. képvis.,	*Dr. Gönczy Gábor ehk. képvis.,
Simó János lelk., ehk. képvis.,	Dr. Gyarmathy Dezső ehk. képvis.

20. *Óromániai egyházmegye:*

Tökés Ernő esperes,	Sándor József főgondnok,
Nagy Sándor főjegyző,	

III. **A theológiai fakultás, tanítóképezde és kollégium képviselőtében:**1. *Kolozsvári theologia részéről:*

Br. Kemény János főgondnok,	Dr. Nagy Géza gazd. felügyelő.
Dr. Kovács András gondnok,	Dr. Imre Lajos ehker. képvis.
Dr. Gönczy Lajos igazgató,	

2. *Kolozsvári kollégium részéről:*

Dr. gr. Bethlen László főgondnok,	Sándor Ferenc gazd. felügyelő,
Dr. Tusa Gábor gondnok,	Dóczy Ferenc ehker. képviselő,
Gönczy László igazgató,	Dr. Tulogdy János ehker. képvis.

3. *Nagyenyedi kollégium és a vele kapcsolatos Tanítóképezde részéről:*

*Dr. Szász Pál főgondnok,	György Ferenc ehker. képviselő,
*Horváth Pál gondnok,	Juhász Albert ehker. képviselő,
*Málnássy Károly gimn. igazg.,	Kónya Gyula ehker. képviselő,
Csefő Sándor képezdei igazgató,	Vita Zsigmond ehker. képviselő,
Pogány Albert inspektor-prof.,	

4. *Marosvásárhelyi kollégium részéről:*

Gr. Tholdalagi József gondnok,	Szigyártó Gábor ehker. képvis.,
Szabó József igazgató,	Kovács Benedek ehker. képvis.
Nagy Endre gazd. felügyelő,	

5. *Székelyudvarhelyi kollégium részéről:*

*Dr. Gyárfás Pál főgondnok,	Váróné Csathó Gabriella igazg.,
Dr. Jodál Gábor gondnok,	Haáz Rudolf gazd. felügyelő,

6. *Zilahi kollégium részéről:*

Br. Wesselényi István főgondnok,	Nagy Sándor gazd. felügyelő,
Dr. Gazda Endre gondnok,	Bodó Ferenc ehker. képviselő,
Szász Árpád igazgató,	Nagy Ottó ehker. képviselő,

7. *Sepsiszentgyörgyi kollégium részéről:*

Dr. Török Andor gondnok,
Demeter Béla igazgató,
Döme Bálint gazd. felügyelő.

Felszeghi István ehker. képvis.,
Gödri Ferenc ehker. képviselő.

8. *Kolozsvári leányfőgimnázium részéről:*

Dr. Vékás Lajos főgondnok,
Br. Kemény Béla gondnok,
Özv. Báthoryné Straub Jolán
igazgató,

Székely János gazd. felügyelő,
Dr. Kántor Lajos ehker. képvis.,
Husz Ödön ehker. képviselő.

9. *Szászvárosi kollégium részéről:*

Dr. Martonossy György gondn., Bedő Béla lelkész.

10. *Szeretetház részéről:*

Dr. Görög Ferenc gondnok.

11. *Diakonissza intézet részéről:*

Dr. Bene Ferenc elnök,
Borbáth Dániel lelkész.

Dr. Mester Gábor igazg.-főorvos.

12. *Tanítóképviselők:*

Lőrinczi Ferenc,
Kali Sándor.

Mihály Zoltán,
Székely Sándor.

Névsorolvasás után főjegyző aa. jelenti, hogy jelen van 205 közgyűlési tag.

A. jelentés alapján elnök aa. megállapítja, hogy a Házszabályok 8. §-ában meghatározott 50 tagnál többen vannak jelen.

Élnök aa. a mai közgyűlést határozatképesnek jelenti ki.

6. Elnöklő főgondnok aa. bejelenti a közgyűlésnek, hogy távolmaradásukat részben betegség, részben más természetű elfoglaltságuk miatt kimenteni kéri a következő közgyűlési tagok: dr. Kaizler György, dr. Szász Pál, Barabás Andor, Málnásy Károly, Zathureczky Kálmán, dr. Schilling Dezső, dr. Sebesi Akos, Horváth Pál, Vass Tarjáni Akos, Domokos Dénes, Körössy György, Vertán Sándor.

Közgyűlés nevezettek távolmaradását igazoltnak veszi.

7. Elnöklő főgondnok aa. indítványozza, hogy közgyűlésünk a Király Őfelségéhez, Őfelsége kormánya elnökéhez, a kultuszminiszter és a kisebbségi miniszter úrhoz hódoló táviratokat küldjön.

Dr. Tavaszy Sándor főjegyző aa. olvassa a táviratok szövegét:

Őfelsége Kabinetirodájának

București.

Az erdély református egyházkerület közgyűlése nevében legmélyebb hódolatunknak adunk kifejezést Felséged színe előtt, kérve Felséged védelmét egyházunk és intézményei, templomai és iskolái, lelkészei és tanítói számára.

Isten áldását kérjük Felséged életére.

Gróf Teleki Arctur,
főgondnok.

Vásárhelyi János,
püspök.

Gh. Tătărescu miniszterelnök úrnak

București.

Az erdély református egyházkerület közgyűlése nevében tisztelettel üdvözljük Excelenciádat és kormányát. Kérjük a kormány támogatását egyházunk és intézményei részére. Kérjük lelkészeink államsegélyének méltányos és az egyenlőség elvének megfelelő rendezését.

Gróf Teleki Arctur,
főgondnok.

Vásárhelyi János,
püspök.

Ioan Nistor vallásügyi miniszter úrnak

Silviu Dragomir kisebbségi miniszter úrnak

București.

Az erdélyi református egyházkerület közgyűlése nagyrabecsülésének ad kifejezést Excelenciáddal szemben és kéri magas támogatását, hogy a romániai református egyház és lelkészei az ország javára végezhessek evangéliumi munkájukat.

Gróf Teleki Arctur,
főgondnok.

Vásárhelyi János,
püspök.

Közgyűlésünk a felolvasott szövegeket elfogadván, elnöklő főgondnok aa. elrendeli, hogy azok román nyelvű szövegben elküldessenek.

8. Elnöklő főgondnok aa. bemutatja a Tanácskozási Szabályzat 10. §-a értelmében az Igazgatótanács által elkészített és 14092—1939. III. szám alatt kiadott Tárgysorozatot, mely nyomtatásban a közgyűlési tagok között szétosztatott, javasolja, hogy a közgyűlés a Tárgysorozat szerint tűzze napirendre a tárgyalandó ügyeket.

Szolgál tudomásul.

9. Elnöklő főgondnok aa. javaslatot tesz a Házzsabályok 10. §-ának értelmében kiküldendő bizottságokra:

A) Jelen közgyűlés tartamára:

1. Kérelmek, sérelmi panaszok megvizsgálására: Kádár Géza generalis direktor elnöklete alatt Nagy Béla, Tókes Tibor egyházmegyei főjegyző aait.

2. Indítványok, vélemények előterjesztésére Fejér Pál esperes elnöklete alatt: Dóczy Ferenc és Nagy Elek esperes aait.

3. A szavazatszedő bizottságba Kiss Lajos esperes aa. elnöklete alatt: Daróczy Ferenc, Szotyori Lajos esperes, dr. Szász Ferenc, Kovács Benedek és Kali Sándor aait.

B) A jövő közgyűlésen való jelentéstételre:

1. Az Igazgatótanács közigazgatási és vagyoniügyi jelentésének megvizsgálására: Vollones Miklós esperes aa. elnöklete alatt: Nagy Ferenc, Nagy Elek, Kovács Zsigmond, U. Kovács Endre, Kovács Pál és dr. Tulogy János aait.

2. A tanügyi jelentés megvizsgálására Maksay Albert aa. elnöklete alatt: Csefó Sándor, Sándor Ferenc, Szász Árpád, Báthoryné, Straub Jolán, Kali Sándor és Székely Sándor aait.

3. A testvérkerület jegyzőkönyveinek átvizsgálására Székely János elnöklete alatt: Fülöp Ferenc és dr. Illyés Géza aait.

Közgyűlés a javaslatot elfogadja és a felsorolt közgyűlési tagokat a javasolt bizottságok tagjaiul megválasztja.

10. Az Igazgatótanács 13902—1939. sz. a. jelenti, hogy mult közgyűlésünk óta az egyházmegyénél az egyházkerületi közgyűlési tagsággal járó tisztségekben a következő változások történtek:

a) a bekecsalji egyházmegyében esperessé Györke János, lelkészi főjegyzővé Fülöp Ferenc aai,

b) a dési egyházmegyében lelkészi főjegyzővé dr. Vágó Károly aa. választatott meg;

c) a kalotaszegi egyházmegyében lemondott Zsigmond Ákos. gondnok aa. helye még betöltetlen,

d) a kézdi egyházmegyében gondnokká Domokos Dénes aa.,

e) az orbai egyházmegyében lelkészi főjegyzővé Jancsó Lázár aa,

f) a sepsi egyházmegyében esperessé Tőkés József, lelkészi főjegyzővé Erdős Gábor aai választattak meg.

Közgyűlés a jelentést tudomásul veszi, az új vezető tisztviselőket szívesen üdvözlí és őket tisztök után az egyházkerületi közgyűlés tagjai sorába véglegesen beiktatja.

11. Az Igazgatótanács 13903—1939. III. sz. a. jelenti, hogy mult közgyűlésünk óta a kollégiumoknál és intézményeinknél az egyházkerületi közgyűlési tagsággal járó tisztségekben a következő változások történtek:

a) elhalt a marosvásárhelyi kollégium főgondnoka, dr. Bernády György aa., helyét a mostani közgyűlés fogja betölteni, ugyanitt igazgató Szabó József, gazdasági felügyelő tanár Nagy Endre aa. lett,

b) a zilahi kollégium új igazgatójául Szász Árpád aa. választatott meg,

c) a szászvárosi kollégium igazgatója Bedő Béla árva-házi lelkész aa. lett.

d) a Szeretetház főgondnoka, dr. Nagy Elek meghalt, helyét mostani közgyűlésünk fogja betölteni.

Közgyűlésünk tudomásul vévén a jelentést, a kollégiumok új vezetőit bizalommal köszönti és őket tisztük után az egyházkerületi közgyűlés tagjai sorába véglegesen beiktatja.

12. Jelenti az Elnökség 14010—1939. IV. sz. alatt, hogy Reverend J. R. Fleming, közgyűlésünk tiszteletbeli tagja, utolsó közgyűlésünk óta elhalálozott.

Nevezett egyházkerületi közgyűlésünknek 1921 óta volt tiszteletbeli tagja, amikor is a közgyűlésünk 60—1921. számú határozatával Reverend J. R. Fleming, a Presbyteri Világszövetség akkori főtitkára, dr. James Macdonald Webster és Curtis professzornak, a Presbyteri Világszövetség kiküldötteként egyházunknál 1921 szeptember folyamán tett látogatása után, mindhármukat egyházunk iránti fáradhatatlan érdeklődésükért és meleg rokonszenvükért választotta meg tiszteletbeli tagjaiként.

Ez a látogatás volt az, amely a Presbyteri Világszövetséggel való kapcsolatainkat megalapozta és az ennek nyomán támadt ismételt személyes és levélbeli érintkezés sok áldást hozott egyházunk életére később is.

Egyházkerületi közgyűlésünk Rev. J. R. Fleming tiszteletbeli tag halálhírét mély megindulással fogadja és emlékét jegyzőkönyvében megörökíti.

13. Az Igazgatótanács 14138—1939. III. sz. alatt jelenti, hogy *Vajda Ferenc* székelyudvarhelyi lelkész, volt esperes, egyházkerületi közgyűlésünknek tiszteletbeli tagja 1938 január 16-án elhunyt.

Egyházkerületi közgyűlésünk fájdalommal veszi a szomorú jelentést és *Vajda Ferenc* aa. emlékét jegyzőkönyvében megörökíti.

14. Az Elnökség 4074—1939. szám alatt jelenti, hogy a szászvárosi Kún-kollégium Előljárósága 1938 március 16-iki ülésén 20. és 21. számú határozataival kimondta, hogy az Orbán Lajos gazdasági felügyelő elhalálozásával megüresedett gazdasági felügyelői és igazgatói állást nem tölti be külön személlyel, hanem a gazdasági felügyelői és igazgatói állást összeolvasztja az árvaházi lelkészigazgató munkakörével egy évi próbaidőre. Az 1939 március 15-én tartott előljárósági gyűlés 24. számú határozatával megállapította, hogy az eltelt próbaidő alatt arról szerzett meggyőződést, hogy a munkakörök összevonása ügyében tett intézkedés nemcsak, hogy semmi csökkenést nem idézett elő az intézet életében, hanem úgy a személyi fizetések terén elért megtakarítás, mint az árvaházi lelkész-igazgató és felesége által irányított gondos és körültekintő gazdálkodás következtében és az összes többi költségek terén elért megtakarítások következtében is, az intézetre nézve haszonnal járt. Ennélfogva felterjesztést tett az Igazgatótanácshoz, hogy a gazdasági felügyelői és igazgatói munkakör egybeolvasztását véglegesen hagyja jóvá.

Az Igazgatótanács a szászvárosi kollégium előljáróságának felterjesztését 1939 április 27-iki ülésén tárgyalta, a szászvárosi kollégiumnál a gazdasági felügyelői és árvaházi igazgatói állás egybeolvasztását végérvényesen jóváhagyta és elrendelte, hogy ezen határozata a Főtiszteletű és Méltóságos egyházkerületi Közgyűlésnek megerősítés végett bejelentessék.

Egyházkerületi Közgyűlésünk a szászvárosi kollégiumnál a gazdasági felügyelői és árvaházi igazgatói munkakörök egybeolvasztására vonatkozó előljárósági, illetve igazgatótanácsai határozatát megerősíti.

15. Az Igazgatótanács 14141—1939. III. sz. alatt jelenti, hogy *Málnásy Károly* aa., a Bethlen-kollégium főgimnáziumának igazgatója, betegsége miatt nem vehet részt közgyűlésünkön.

Helyette az egyházkerületi közgyűlésen a Bethlen-kollégium főgimnáziumát *Pogány Albert* h. igazgató aa. képviseli.

Közgyűlésünk a bejelentést tudomásul veszi.

16. Az Igazgatótanács 13637—1939. III. sz. alatt jelenti, hogy b. e. *Kiss Albert* igazgatótanácsos aa. helyére rendes igazgatótanácsosul az első póttag, dr. *Gönczy Lajos* aa. hivattott be, így megürült egy lelkészi pótigazgatótanácsosi hely.

Kérjük a Méltóságos és Főtiszteletű egyházkerületi közgyűlést, méltóztassék az 1942 december 31-éig szóló csonka ciklusra a választást egy lelkészi pótigazgatótanácsosi helyre elrendelni.

Egyházkerületi Közgyűlésünk a javaslat szerint határoz. Elnöklő főgondnok aa. a'szavazás idejét ma délután 1/23—4 óráig tüzi ki.

17. Az Igazgatótanács 13377—1939. II. sz. alatt jelenti, hogy a legfelsőbb bíróság tagjainak mandátuma lejárt.

Kéri a Főtiszteletű Közgyűlést, hogy a legfelsőbb bíróság tagjaira a jövő rendes közgyűléséig szóló érvénnyel a választást elrendelni méltóztassék.

Egyházkerületi Közgyűlésünk az Igazgatótanács előterjesztése értelmében a legfelsőbb bíróság tagsági helyeire (6 rendes és 8 póttagsági helyre) a választást elrendeli s annak foganatosítása végett Elnök aa. a szavazást ma délután 1/23—4 óráig tüzi ki.

18. Olvastatik az Igazgatótanács 5520—1939. V. számú előterjesztése, melyben a Báró Baldácsy protestáns alapítvány igazgatóságának előterjesztésére kéri a Méltóságos és Egyházkerületi Közgyűlést, hogy két közgyűlési meghatalmazottat rendes tagul és egy póttagot az 1940—1942. évekre megválasztani sziveskedjék.

Egyházkerületi közgyűlésünk elrendeli a Báró Baldácsy protestáns alapítvány közgyűlési meghatalmazottaiul két rendes és egy póttag megválasztását 1940—1942. évekre.

Elnök aa. a szavazás megejtésére az időt ma délután $\frac{1}{2}$ 3—4 óráig tűzi ki.

19. Olvastatik az Igazgatótanács 1.427—1939. V. számú jelentése, melyben jelenti, hogy az egyházkerületi számadás és vagyonügyi bizottság megbízatása lejárt és kéri a Főtiszteletű és Méltóságos Egyházkerületi Közgyűlést, hogy az új három éves ciklusra, tehát 1942. december 31-ig terjedő időtartamra, rendelje el egy elnök, egy alelnök és 10 tagnak az egyházkerületi állandó számadás- és vagyonvizsgáló bizottságba való megválasztását.

Egyházkerületi közgyűlésünk egy elnök, egy alelnök és tíz tagnak az egyházkerületi állandó számadás- és vagyonvizsgáló bizottságba való megválasztását 1942. december 31-i ciklusra elrendeli. Elnök aa. a szavazás megejtésére az időt ma d. u. $\frac{1}{2}$ 3—4 óráig tűzi ki.

20. Olvastatik az Igazgatótanács 13099—1939. VI. számú előterjesztése, amelyben jelenti, hogy a Nyugdíjintézet Végrehajtóbizottságának 5 éves ciklusa 1939. december 31-ével lejár s kéri a Főtiszteletű és Méltóságos Egyházkerületi Közgyűlést, hogy az új 5 éves ciklusra, tehát 1944. december 31-éig terjedő időtartamra rendelje el 3 világi, 3 lelkészi, 3 tanári, 3 tanítói és 1 központi tisztviselői rendes, továbbá 3 világi, 3 lelkészi, 3 tanári, 3 tanítói és 1 központi tisztviselői pótnyugdíjvégrehajtóbizottsági tagnak a megválasztását.

Egyházkerületi közgyűlésünk 3 világi, 3 lelkészi, 3 tanári, 3 tanítói és 1 központi tisztviselői rendes, továbbá 3 világi, 3 lelkészi, 3 tanári, 3 tanítói és 1 központi tisztviselői pótnyugdíjvégrehajtóbizottsági tagnak az 1944. december 31-ig terjedő időre leendő megválasztását elrendeli.

Elnök a szavazás megejtésére az időt ma délután $\frac{1}{2}$ 3—4 óráig tűzi ki.

21. Az Igazgatótanács 13702—1939. III. sz. a. jelenti, hogy a marosvásárhelyi kollégium előljárósága 94—1939. sz. határozatával a b. e. dr. *Bernády György* aa. elhunytával megürült főgondnoki méltóságra

I. helyen: gróf Tholdalagi József,

II. helyen: dr. Péterffy István,

III. helyen: dr. István Mihály
aait jelölte.

Egyházkerületi közgyűlésünk tudomásul vévén a jelölést, elrendeli a marosvásárhelyi kollégiumi főgondnoki tisztségre gróf Tholdalagi József, dr. Péterffy István és dr. István Mihály aai között a választást. Elnök aa. a választás idejéül ma d. u. ½3—4 órát tűzi ki.

22. Az Igazgatótanács 13645—1939. III. sz. a. jelenti, hogy a *Kónya Kálmán* aa. lemondásával megürült Székely-Mikó kollégiumi főgondnoki méltóságra a kollégium Méltóságos Előljárósága megejtette a jelölést (457—1939. sz. előlj. határozat), melynek eredményeként megválasztásra ajánlják:

I. helyen: dr. Török Andor,

II. helyen: dr. Keresztes Károly,

III. helyen: dr. Ferencz Lajos aait.

Egyházkerületi közgyűlésünk a jelentést és a jelölés eredményét tudomásul veszi s a választást dr. Török Andor, dr. Keresztes Károly és dr. Ferencz Lajos aai között elrendeli. Elnök aa. a választás idejéül ma d. u. ½3—4 órát tűzi ki.

23. Olvастatik az Igazgatótanács 11774—1939. III. sz. előterjesztése a Szeretetház főgondnoki állásának betöltése ügyében.

A Szeretetház előljárósága szeptember 28-án tartott ülésében Igazgatótanácsunknak 6496—1939. III. sz. rendeletére, megejtette a dr. *Nagy Elek* főgondnok elhunytával megürült főgondnoki tisztségre a hármas jelölést.

Egyhangu titkos szavazás során

I. helyre: dr. Görög Ferenc gondnok

II. helyre: Warga Dániel

III. helyre: dr. Péterffy Pál aai jelöltettek.

Egyházkerületi közgyűlésünk tudomásul vevén a jelölés eredményét, dr. Görög Ferenc, Warga Dániel és dr. Péterffy Pál aai között a választást elrendeli. A ciklus 10 évig tart.

Elnöklő főgondnok aa. a választás idejét ma d. u. 1/23—4 óráig tűzi ki.

24. Az Igazgatótanács 13700—1939. III. sz. a. jelenti, hogy a theológia előljáróságában a Kiss Albert aa. elhalálozásával egy lelkészi, a kolozsvári kollégium előljáróságában dr. Tavaszy Sándor aa. lemondása folytán egy lelkészi, a zilahi Wesselényi-kollégium előljáróságában a Máthé Samu aa. lemondásával egy lelkészi, a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó kollégium előljáróságában a b. e. Kiss Albert elhunytával egy lelkészi, a kolozsvári leányfőgimnáziumnál a báró Huszár Pálné lemondásával egy női előljárósági tagsági hely üresedett meg.

Kéri Igazgatótanácsunk, méltóztassék fenti helyek betöltését a csonka ciklusra szóló hatállyal elrendelni.

Egyházkerületi közgyűlés elrendeli a theológiai fakultás, a kolozsvári, a zilahi, sepsiszentgyörgyi kollégium előljáróságába egy-egy lelkészi, a leányfőgimnáziuméba egy női tag választását.

Elnöklő főgondnok aa. a választás idejéül ma d. u. 1/23—4 órát tűzi ki.

25. Igazgatótanácsunk 13701—1939. III. sz. a. kéri, méltóztassék elrendelni a jövő egyházkerületi közgyűlésig szóló hatállyal az igazgatótanácsai irodavizsgáló bizottság újra-választását. Választandó egy elnök és két tag.

Egyházkerületi közgyűlésünk elrendeli a jövő egyházkerületi közgyűlésig szóló hatállyal az igazgatótanácsi irodavizsgáló bizottságba egy elnök és két tag megválasztását. Elnök aa. a szavazás idejét ma d. u. 1/23—4 óra közötti időre tűzi ki.

26. Az Igazgatótanács 13699—1939. III. sz. a. jelenti, hogy a teológiai magántanár vizsgáló bizottságban *Kiss Albert* aa. elhunytával megürült egy tagsági hely.

Kérjük sziveskedjék az 1942. december 31-éig tartó csonka ciklusra szóló hatállyal a választás elrendelését.

Egyházkerületi közgyűlés a javaslat értelmében határoz. Elnöklő főgondnok aa. a választás idejéül ma d. u. 1/23—4órát tűzi ki.

27. Az Igazgatótanács 13867—1939. III. szám alatt jelenti, hogy a Főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés 50—1929. számú határozatával a leányfőgimnázium s a tanítónőképzőintézet részéről csak a hivatalból való női egyházkerületi közgyűlési tagságot ismerte el; ezt megelőzően 19—1927. számú határozatával kimondotta, hogy az egyházkerületi tanárképviselek ez intézetek férfi tanárai közül választandók; ha a férfi tanerők működése megszűnik, egyházkerületi közgyűlésünk a képviselet kérdését újból fogja rendezni.

Jelenti Igazgatótanácsunk, hogy a mostani nyugdíjazások következtében szükséges a képviselet újbóli rendezése.

Tisztelettel javasoljuk, méltóztassék a következő határozati javaslatunkat elfogadni:

„A kolozsvári leányfőgimnáziumot és a székelyudvarhelyi tanítónőképzőintézetet az egyházkerületi közgyűlésen képviselik:

a) hivatalból az igazgatónő és a gazdasági felügyelő tanár, vagy tanárnő és a tanári kar által az iskola rendes tanárai illetve tanárnői közül választott két egyházkerületi tanárképviseelő.“

Kapcsolatosan jelentjük, hogy az udvarhelyi tanítónő-képző előljárósága 984. szám alatt kéri, hogy a nyugalmazott tanárok is maradhassanak egyházkerületi képviselők, előljárósági tanártagok, de Igazgatótanácsunk nem javasolhatja ez indítvány elfogadását, mivel eddigi szabályaink a tanári képviselet gyakorlását — véleményünk szerint helyesen — az aktív szolgálatban álló rendes tanároknak tartják fenn.

Egyházkerületi közgyűlésünk az Igazgatótanács javaslatát határozattá emeli.

28. Főtiszteletű Püspök úr a tárgysorozat rendjén bemutatja 1937 november 1-től folyó évi november 1-éig terjedő időről szóló jelentését. A püspöki jelentés méltán képezte ez alkalommal is a közgyűlés fénypontját. Részleteiben gazdag, átfogó erejű jelentés tiszta látással mutatja meg a jelenlegi helyzetet és éles ítélő erővel fogja meg az időszerű kérdések sorát. Anélkül, hogy elfedezné az Anyaszentegyházunk nehéz és küzdelmes helyzetét, mégis inkább azokra a biztató jelenségekre mutat rá, amelyek újabb indítást adnak újabb munkára. Templomainkban és iskoláinkban, internátusainkban és otthonainkban, komoly áldásos munka folyik. Mély megindulással és őszinte meleg szívvel emlékezik meg egyházunk népéről, mely annyi szörnyű kísértés között is töretlen hűséggel ragaszkodik egyházához és hitéhez. Elismeréssel illeti a különböző egyházi tisztviselők munkáját, valamint a különböző egyesületi munkák hordozóit, férfiakat és nőket egyaránt.

Közgyűlésünk nagy figyelemmel hallgatta a püspöki jelentést, időnként tapssal adva kifejezést tetszésének és hozzájárulásának.

A közgyűlés, de főképpen a tanárság nevében Csefő Sándor tanítóképzőintézeti igazgató, közgyűlési képviselő méltatja a jelentés alapvető gondolatait és fejezi ki a közgyűlés nevében hozzájárulását a püspök úr egyházépítő munkájához.

Közgyűlésünk tisztelettel és hálával veszi tudomásul a püspöki jelentést.

29. Elnöklő főgondnok az idő előrehaladottságára való tekintettel a közgyűlést bezárja, a gyűlés folytatását délután 4 órára tűzi ki.

Szolgál tudomásúl.

30. Elnöklő főgondnok aa. a következő bejelentést teszi:

Az egyházi törvények V. t. c. 19. §-a értelmében az egyházkerületi bíróság az egyházkerületi közgyűlések alkalmával tartja teljes üléseit.

A rendes elnökség mellett saját kebeléből 1 évre választott 5 rendes és 5 póttagból álló időszaki tanácsot alkot.

A törvény idézett rendelkezésére hivatkozással, az egyházkerületi bíróság teljes ülését ma délután $\frac{1}{2}$ órára a theológiai fakultás tanácskozó termébe az időszaki tanács megválasztása céljából tisztelettel összehívom.

Felkérem az egyházkerületi bíróság tagjait, az egyházmegyei főgondnok és esperes aait és a választott egyházkerületi tanácsbíró aait, hogy ma délután $\frac{1}{2}$ órakor a theológia tanácstermében megjelenni sziveskedjenek.

Szolgál tudomásúl.

Kmf.

Gróf Teleki Arctur,
egyházkerületi főgondnok,
elnök.

Dr. Tavaszy Sándor,
egyházkerületi lelkészi főjegyző,
jegyző.

Második ülés

1939 november hó 25-én d. u. 4 órakor.

Elnök: Gróf Teleki Arctur
egyházkerületi főgondnok.

Jegyző: Dr. Tavaszy Sándor
egyházkerületi lelkeszi főjegyző.

Elnöklő főgondnok aa. felhívására főjegyző aa. felolvassa a mult ülés jegyzőkönyvét,

melyet a közgyűlés minden változtatás nélkül hitelesít.

31. Dr. Illés Gyula előadótanácsos bemutatja az Igazgatótanácsnak 13549—1939. III. sz. a. kiadott, 1937 november 1-től 1939 november 1-éig terjedő időre szóló jelentését, mely nyomtatásban minden közgyűlési tagnak megküldetett.

Javasolja előadótanácsos, méltóztassék a közgyűlésnek a jelentést felolvasottnak tekinteni s véleményes javaslat-tételre az 1937. évi egyházkerületi közgyűlés 9. sz. határozatával 1. és 2. pontok alatt kiküldött bizottságoknak kiadni.

Egyházkerületi közgyűlésünk a jelentést felolvasottnak tekinti és kiadja a közigazgatási és vagyoniügyi, illetőleg a tanügyi jelentés megvizsgálására kiküldött bizottságoknak azzal, hogy jelentéseiket a tárgysorozat rendjén beterjesztteni sziveskedjenek.

A jelentéshez hozzászól dr. Balogh Elek aa., aki a jelentésben foglalt sérelmek kapcsán azokra a helyi sérelmekre hívja fel a figyelmet, amelyek egyházunkat iskolai, vallásügyi és művelődési terén Tordán érték és amelyek másutt is bizonyára megismétlődnek. Kéri az igazgatótanácsot, hogy kövessen el mindent a súlyos sérelmek orvoslására.

Püspök úr hozzászólásában kéri, hogy a konkrét sérelmek nyujtassanak be az Igazgatótanácshoz és kéri általában, hogy az egyházközségek minden sérelmet jelentsenek be.

Szolgál tudomásúl azzal, hogy egyházkerületi közgyűlésünk utasítja az igazgatótanácsot, hogy illetékes helyen kérje az egyházunkat ért sérelmek orvoslását.

32. Főtiszteletű Püspök úr bemutatja a lelkészi állások beosztására, ezzel kapcsolatos minősítésére és a lelkészi át-helyezésre vonatkozó következő szabályzatot:

A) Az Egyházkerület Igazgatótanácsát egyházkerületi közgyűlésünk felhatalmazza arra, hogy az egyházmegyék véleményes javaslatai alapján az Egyházkerület jelenlegi és jövőben szervezendő és lelkészi állást fenntartó egyházközségeit javadalom, betöltendő hivatás, egyéb méltánylást igénylő körülményeik, általános helyzetük szerint 5 osztályba sorozza és jövőben az egyházközségek lelkészi állásainak betöltését az e célra alkotott minősítő szabályzat szerint eszköztesse.

B) *Minősítő szabályzat.* Az erdélyi református egyházkerületbe a lelkészi állások betöltésénél és pedig úgy a meghívás, mint a pályázat alapján, vagy választás útján való betöltésénél, bizonyítványaik és szolgálati idejük szerint, aszerint bocsáthatók meghívás és választás alá, a meghívandó, vagy pályázó lelkészek, hogy megfelelnek-e azon feltételeknek, melyek az illető egyházközség beosztásának, osztályba sorozásának, az egyházközség minősítésének megfelelnek.

a) *Elsőosztályú egyházközségek.* Elsőosztályú egyházközségekbe meghívhatók, vagy megválaszthatók azon lelkészek, akik theológiai rendes tanárok, esperesek, öt éven át gyakorló lelkészi szolgálatot végző theológiai magántanárok, vagy theológiai magántanári képesítéssel bíró vallástanárok, jeles lelkészi olkevéllel legalább 10 évig szolgáló lelkészek, és vallásoktató lelkészek, legalább 15 évig szolgáló rendes lelkészek.

b) *Másodosztályú egyházközségek.* Másodosztályú egyházközségekbe az A) pontban felsoroltakon kívül pályázhatnak egyházmegyei főjegyzők, vallástanári képesítéssel bíró, vagy jeles lelkészi oklevéllel bíró lelkészek, ha legalább 5 évi, jó képesítésű bizonyítvánnyal szolgáló lelkészek, ha legalább 10 évi szolgálattal rendelkeznek.

c) *Harmadosztályú egyházközségek.* Harmadosztályú egyházközségekbe pályázhatnak az A) és B) pontban felsoroltakon kívül azon lelkészek, akiknek jeles lelkészi oklevelük van, egyházmegyei tisztséget betöltő lelkészek, jó-képességű lelkészek, ha legalább 5 évi szolgálatot töltek be, elégséges képesítésű lelkészek 10 évi szolgálat után.

d) *Negyedosztályú egyházközségek.* Negyedosztályú egyházközségekbe pályázhatnak az A), B) és C) pontokban elősoroltakon kívül jó képesítettséggel rendelkező lelkészek, elégséges képesítésű lelkészek 5 évi szolgálat után.

e) *Ötödosztályú egyházközségek.* Ötödosztályú egyházközségekbe pályázhatnak lelkészek, akik lelkészi oklevéllel rendelkeznek.

C) *Lelkészek áthelyezése.* Magasabb egyházi érdekekből, a lelképásztori szolgálat eredményességének, valamint a gyülekezetek békés életének biztosítása végett a törvényesen megválasztott lelkész szolgálati helyéről más lelkészi állásba helyezhető át.

Áthelyezés iránt javaslatot tehetnek az egyházmegye elnökségénél:

1. Az egyházközségek választásra jogosult tagjainak abszolút többsége írásban indokolt és aláírt beadványban.

2. Az egyházközség presbiteriumának $\frac{2}{3}$ -ad többségét képviselő tagjai szintén írásban indokolt és aláírt beadványban.

Amennyiben az egyházmegye elnöksége a fenti 1. és 2. pontok alatt körülírt előterjesztések alapján és a szükséghez képest az előterjesztésnek közigazgatási úton való előzetes kivizsgálása után szükségesnek látja az áthelyezési eljárás bevezetését, az esetben az Egyházkerület Elnökségéhez az ügyben indokolt előterjesztést tesz.

Az egyházmegye elnöksége hivatalból észlelt adatok alapján előterjesztés nélkül is javaslatot tehet az áthelyezésre nézve az Egyházkerület Elnökségénél.

Az egyházmegye elnöksége az esetben, ha az 1. és 2. pontok alatt tett előterjesztések alapján az eljárást nem találja megindítandónak, az iratokat azok beérkezésétől számított 15 napon belül jelentés kíséretében felterjeszti az Egyházkerület Elnökségéhez.

Az áthelyezési eljárás minden esetben csakis az egyházkerületi elnökség előzetes engedélye alapján indítható meg.

Az egyházkerület elnöksége hivatalból is elrendelheti az áthelyezési eljárás megindítását.

Az egyházkerületi elnökség engedélye, vagy hivatalból tett intézkedése alapján elrendelt áthelyezési eljárás az egyházmegyei elnökség által vezetendő be.

Az egyházmegyei elnökség, miután az egyházkerületi elnökségtől az engedélyt, vagy utasítást megkapta, minde- nek előtt teljesen tisztázza a tényállást. E végből az elnök- ség egy egyházi és egy világi tagból álló bizottságot küld ki a helyszínére. A bizottság meghallgatja a lelkészt és jegyző- könyvbe veszi a lelkész nyilatkozatát, vagy az írásban elké- szített nyilatkozatát a jegyzőkönyvhöz csatolja. Meghall- gatja az áthelyezést kérőket és azok nyilatkozatát szintén jegyzőkönyvre veszi. Általában megállapít minden olyan ténykörülményt, amelyek az ügy eldöntésére nézve fontosak, vagy amely ténykörülmények tisztázására a bizottságot ki- küldő egyházmegyei elnökségtől utasítást kapott.

A kiküldött bizottság az ügyben részletes előterjesztést tesz és a felvett jegyzőkönyv és esetleges egyéb iratok kap- csán beterjeszti az egyházmegyei elnökséghez.

Az egyházmegye elnöksége a beérkezett jelentést és ira- tokat átvizsgálja és ha a lelkészi áthelyezést szükségesnek látja, az összes iratokat átteszi az egyházmegyei bíróság elnökségéhez a jelen szabályzat szerinti közigazgatási bírói eljárás lefolytatása és az ügyben való érdemleges döntés vé- gett. Ha pedig fegyelmi esetet lát fennforogni, az esetben a fegyelmi eljárás megindítása tekintetében teszi meg a szükséges törvényes lépéseket.

Amennyiben az egyházmegyei elnökség a bírói eljárást bármily okból nem tartaná szükségesnek, ez esetben az iratok beérkezésétől számított 15 napon belül az egyházkerület elnökségének indokolt jelentést tesz.

Az áthelyezési ügyekben első fokon az egyházmegyei bíróságok, mint közigazgatási bíróságok, másodfokon az egyházkerületi bíróság járnak el. Az egyházkerületi bíróság határozata ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

Az egyházmegyei bíróság külön előkészítő eljárás mellőzésével, a beérkezett iratok alapján és az érdekeltek meghallgatása mellett, 30 napon belül köteles tárgyalást tartani és döntését meghozni. A bíróság határozata vagy elutasító, vagy az áthelyezést kimondó.

Az egyházkerületi bíróság a hozzá fellebbezés folytán felterjesztett ügyben köteles az iratok beérkezésétől számított 60 nap alatt dönten.

Az egyházkerületi bíróság áthelyezési ügyekben ötös tanácsban dönt, vagyis érvényes határozat hozatalához az elnökségen kívül három tag jelenléte szükséges.

Az áthelyezést jogerősen kimondó ítéletet az egyházmegyei bíróság elnöksége az áthelyezés foganatosítása végett haladéktalanul felterjeszti az Egyházkerület Elnökségéhez. Az ítélet egyéb rendelkezéseit a fennálló törvények szerint az elsőfokon eljáró bíróság elnöksége hajtja végre.

Az Egyházkerület Elnöksége a lelkész áthelyezését legkésőbb egy éven belül végrehajtja. Az áthelyezett lelkész az áthelyezés által javadalom csökkenést nem szenvedhet.

Ha a lelkészt az elnökség nem tudja addig elfoglalt állásának megfelelő javadalmú állásba tenni, akkor bármilyen állásba áthelyezheti, de ez esetben az egyházmegyei tanács megállapítja az érdekelt lelkész előbbi és új állásának javadalma szerinti különbségét és ezt a különbséget az egyházkerületi pénztár fedezi mindaddig, amíg az áthelyezett lelkész hasonló javadalmú helyre lesz áthelyezhető, illetve meghívás, vagy pályázat útján hasonló javadalmú állást nyer.

Amennyiben az áthelyezési eljárás az egyházközségi tagok, vagy a presbiterium tagjainak kérésére indul meg, az egyházkerületi elnökség az engedély megadásával egyidejű-

leg megszabja azt az összeget, amelyet a kérelmező az előzetes eljárás, valamint a bírói eljárás fedezésére az eljárás megindítása előtt letétbe tartoznak helyezni az egyházmegye elnökségénél.

A költségeket, — beleértve az átköltözködési költségeket is — kérés alapján megindított eljárás esetén a kérelmező vagy kérelmezők, hivatalból megindított eljárás esetén az egyházmegyei eljárásra eső költségeket az egyházmegye, az egyházkerületi eljárásra tartozó költségeket az egyházkerület hordozza.

Ha az áthelyezés nem hivatalból történik, a megüresedő állás betöltése a következő alkalommal a Püspök kinevezése által történik.

Egyebekben az áthelyezési ügyekben való bírói eljárásra nézve az E. T. V. tc. 11., 12., 13., 14., 16., 17., 21., 32., 45—58., 80—99., 100—118. és 128. §§-ban foglalt rendelkezések nyerne megfelelő alkalmazást.

Felhívja a figyelmet arra, hogy a szabályzatban foglalt kérdések életbevágóak. Évek tapasztalata és lelkiismereti gondja alakította ki a súlyos kérdések szabályozásának tervét. Főtörekvése a szabályzatnak, hogy biztosítsa azt a megélhetési határt, melyen alól lelkipásztor nem eshetik. Jeleníti, hogy a javaslatot először a főgondnoki karnak mutatta be, majd a püspöki széknek, s csak e magas testületek által adott biztatásra vitte tovább a lelkészi értekezlettekhez. Sok hasznos megjegyzést és bírálatot kapott, melyeket mind felhasznált a javaslat utolsó kidolgozása alkalmával. Bejeleníti, hogy az áthelyezési szabályzatot dr. Vékás Lajos aa. dolgozta ki és most ebben a formában kerül a közgyűlés elé.

A javaslat megvitatása folyamán sok értékes felszólalás hangzott el. Kónya Kálmán a két első javaslatot elfogadja, a lelkészek áthelyezéséről szólót kéri levenni a napirendről. Dr. Balogh Elek a nagyenyedi egyházmegye nevében kéri, hogy csak két osztályba osztassanak a lelkészi állások, vidéki (falusi) és városi egyházközségek csoportjába. A második és harmadik, vagyis a B) és C) jelzésű javaslatokat teljes egészében elfogadja. Benedek Márton az áthelyezési javaslatot kifogásolja és mivel ellenkezik az E. T.-el, javasolja,

hogy vétessék le napirendről. Dr. Polonkay Tivadar mind az erdővidéki egyházmegyei lelkészi értekezlet, mind a maga nevében örömmel üdvözli a javaslatot. A részletes vita folyamán felszólaltak Kovács Zsigmond esperes, dr. Jakó Dénes, Bíró Lajos, Fülöp Ferenc, Erdős Gábor és Simó János aai.

Főtiszteletű püspök úr válaszol a felszólalásokra és kifejzi, hogy a javaslatok az egyház érdekében, de egyszersmind a lelkészek érdekében is hozattak és kéri, hogy az egyházközségek jogai is tiszteletben tartassanak.

Egyházkerületi közgyűlésünk a minősítő szabályzat utolsó előtti sorából Bíró Lajos aa. javaslatára törli a „vallásoktató lelkészek“ kifejezést; Erdős Gábor aa. javaslatára pedig a lelkészek áthelyezése című C) pont 7-ik bekezdés negyedik sorába „az iratokat“ szó után betoldja „fellebbezés esetén“. Egyébként a javaslat mindhárom részét közgyűlésünk minden más javaslat mellőzésével elfogadja és határozattá emeli.

33. Kiss Lajos esperes aa., a szavazatszedő bizottság elnöke, jelenti, hogy a ma délután ½3—4 óra közötti időre elrendelt választások rendjén beadatott összesen 141 szavazat.

Ebből nyertek:

1. Lelkészi pótigazgatótanácsos: Volloncs Miklós 141;
2. Marosvásárhelyi kollégiumi főgondnok: gróf Tholdalagi József 139, dr. István Mihály 1, (üres 1);
3. Sepsiszentgyörgyi kollégiumi főgondnok: dr. Török Andor 141;
4. Szeretetházi főgondnok: dr. Görög Ferenc 141;
5. Theol. magántanárvizsgálóbizottsági tag: Dávid Gyula 140 (1 üres);

6. Elöljárósági tagok: Theologiai fakultás: Kádár Géza 141; Kolozsvári kollégium: Nagy András 141; Zilahi kollégium: dr. Mezei Mihály 141; Sepsiszentgyörgyi kollégium: Imre Dezső 140 (1 üres); Kolozsvári leányfőgimnázium: Bethlen Mária grófnő 140 (1 üres);

7. Igazgatótanácsi irodai ügykezelést vizsgáló bizottságba: Elnök: Volloncs Miklós 141; Tagok: Csefó Sándor 141, Nagy Elek 141; .

8. Számadás- és vagyonvizsgálóbizottság tagjaiul: Elnök: Nagy Sándor, zilahi kollégiumi tanár 141; Alelnök: Kovács László, esperes 141; Tagok: Nagy Ferenc 141, Sándor Ferenc 141, Dr. Illyés Géza 141, Dr. Szász Ferenc 141, Dr. Musnay László 141, Maksai Albert 141, Pogány Albert 141, Kovács Pál 141, Haáz Rudolf 141, Deák Ferenc 141;

9. Báró Baldácsy alapítvány közgyűlési meghatalmazottai: Rendes tagok: dr. gróf Bánffy Miklós 140, Vásárhelyi János 141 (1 üres); Póttag: Mester Mihály 140 (1 üres);

10. Nyugdíj- és özvegy-gyámintézet végrehajtóbizottsága: Rendes tagok: Világiak: dr. Bene Ferenc 141, dr. Martonossy György 141, dr. Vékás Lajos 141; Lelkésziek: Kiss Lajos 141, Máthé Sándor 141, Tőkés József 141; Tanáriak: Dóczy Ferenc 141, Gönczi László 141, Nagy Endre 141; Tanítóiak: Lőrinczy Ferenc 141, Kovács Lajos 141, Máthé György 141; Központi tisztviselői: Mester Mihály 140 (1 üres); Póttagok: Világiak: dr. Szász Ferenc 141, dr. Gazda Endre 141, dr. Tusa Gábor 141; Lelkésziek: Deák Ferenc 141, Nagy Ferenc 141, dr. Illyés Géza 141; Tanáriak: Elekes Viktor 141, Sándor Ferenc 141, Dániel Viktor 141; Tanítóiak: Kali Sándor 141, Sándor István 141, Péterffy Lajos 141; Központi tisztviselői: Almási Samu 140 (1 üres);

11. Az egyházi legfelsőbb bíróság tagjai: Rendes tagok: dr. Bene Ferenc 141, dr. Vékás Lajos 141, Kádár Géza 141, Kovács László 141, Kiss Lajos 141, Nagy Endre 141; Póttagok: Fejér Pál 141, Almási Samu 141, dr. Imre Lajos 141, Dóczy Ferenc 141, gróf Bethlen Bálint 141, Szabó András 141, dr. Horváth Miklós 141, Kolozsváry József 141.

Elnöklő főgondnok aa. a jelentés alapján megválasztottnak nyilvánítja:

1. Lelkészi pótigazgatótanácsosnak: Volloncs Miklós;

2. Marosvásárhelyi kollégiumi főgondnoknak gróf Tholdalagi József;

3. Sepsiszentgyörgyi kollégiumi főgondnoknak: dr. Török Andor.

4. Szeretetházi főgondnoknak: dr. Görög Ferenc;

5. Theol. magántanárvizsgálóbizottsági tagnak: Dávid Gyula;

6. Előljárósági tagoknak: Theologiai fakultás: Kádár Géza; Kolozsvári kollégium: Nagy András; Zilahi kollégium: dr. Mezei Mihály; Sepsiszentgyörgyi kollégium: Imre Dezső; Kolozsvári leányfőgimnázium: Bethlen Mária grófnő;

7. Igazgatótanácsi irodai ügykezelést vizsgáló bizottságba: Elnök: Volloncs Miklós; Tagok: Csefó Sándor, Nagy Elek;

8. Számadás- és vagyonvizsgálóbizottság tagjaiul: Elnök: Nagy Sándor, zilahi kollégiumi tanár; Alelnök: Kovács László, esperes; Tagok: Nagy Ferenc, Sándor Ferenc, dr. Illyés Géza, dr. Szász Ferenc, dr. Musnay László, Maksai Albert, Pogány Albert, Kovács Pál, Haáz Rudolf, Deák Ferenc;

9. Báró Baldácsy alapítvány közgyűlési meghatalmazottaiul: Rendes tagok: dr. gróf Bánffy Miklós, Vásárhelyi János; Póttag: Mester Mihály;

10. Nyugdíj- és özvegy-gyámintézet végrehajtóbizottságába: Rendes tagokul: Világiak: dr. Bene Ferenc, dr. Martonossy György, dr. Vékás Lajos; Lelkésziek: Kiss

Lajos, Máthé Sándor, Tőkés József; Tanáriak: Dóczy Ferenc, Gönczi László, Nagy Endre; Tanítóiak: Lőrinczy Ferenc, Kovács Lajos, Máthé György; Központi tisztviselői: Mester Mihály; Póttagokúl: Világiak: dr. Szász Ferenc, dr. Gazda Endre, dr. Tusa Gábor; Lelkésziek: Deák Ferenc, Nagy Ferenc, dr. Illyés Géza; Tanáriak: Elekes Viktor, Sándor Ferenc, Dániel Viktor; Tanítóiak: Kali Sándor, Sándor István, Péterffy Lajos; Központi tisztviselői: Almási Samu;

11. Az egyházi legfőbb bíróság rendes tagjaiul: dr. Bene Ferenc, dr. Vékás Lajos, Kádár Géza, Kovács László, Kiss Lajos, Nagy Endre aait; póttagjaiul: Fejér Pál, Almási Samu, dr. Imre Lajos, Dóczy Ferenc, gróf Bethlen Bálint, Szabó András, dr. Horváth Miklós, Kolozsváry József aait.

34. Az Igazgatótanács 13850—1939. III. sz. alatt jelenti, hogy az elmúlt két tanév alatt megtette a szükséges és lehetséges intézkedéseket a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés 33—1937. számú határozata szerint a theologiai V-ik évfolyamra vonatkozóan.

Az 1937—38. tanévben október 15—december 1-éig a Bethlen-kollégiumban és a csombordi gazdasági iskolában folyt az V. évfolyam gazdasági kiképzése, december 1-től május 1-ig Kolozsvárt a fakultáson tanulmányozott az V. évfolyam, május 1-én ismét a gazdasági iskolába rendeltettek le a hallgatók a gazdasági kiképzés folytatására, ahol június 16-ig kellett volna tanulmányozniok.

De a terv nem volt végrehajtható, mert a földmivelésügyi minisztérium 138114—38. számú rendeletével e tanfolyamot betiltotta, így a tanévvégi vizsgákig szabadságolnunk kellett a hallgatókat.

A csombordi gazdasági tanulmányozás elől a legnagyobb utánjárassal sem sikerült az akadályokat elhárítani, így az 1938—39. tanévben már az egész évet a fakultáson töltötték a

hallgatók. Gazdasági kiképzésük itt folyt le egy négyhetes tanfolyamon, ahol az E. M. G. E. szakemberei tartották a kurzusokat.

Az első évben még az I—IV. éves hallgatók is 25-ös csoportokban leküldettek a Bethlen-kollégiumba.

Az elmúlt három év tapasztalatai alapján megállapította a fakultás tanári kara, de Igazgatótanácsunknak is arra a meggyőződésre kellett jutnia, hogy

a) gazdasági kiképzés a lelkészképzés egységének veszélyeztetése nélkül csak a rendes tanterv keretében és a fakultáson oldható meg.

Ezért javasolja Igazgatótanácsunk, mondja ki a Fő-tiszteletű és méltóságos egyházkerületi közgyűlés:

„Az egyházkerületi közgyűlés fenntartandónak tartja a teológiai hallgatók gazdasági kiképzését.

A gazdasági kiképzés a fakultáson az V-ik tanévben hat héten, hetenként 22 órában történik a megfelelő gyakorlatokkal a mezőgazdaságban, kertészet, állattenyésztés, méhészet, növénytermesztés, szövetkezeti ismeretek köréből. Előadókul szakemberek alkalmazandók.

Hogy a lelkészek gazdasági ismereteit gyakorlati téren gazdagítani lehessen, kimondja egyházkerületi közgyűlésünk, hogy a lelkészek számára a csombordi gazdasági iskolában gyakorlati gazdasági tanfolyamokat fog rendezni.

E tanfolyamokra lelkészeket hivatalból is be lehet rendelni.“

Elekes Viktor, a Bethlen-kollégium rektorprofesszora bemutatja a Bethlen-kollégium előljáróságának részletes és alapos deklarációját, amelyben ismerteti az előljáróság fel-fogását és kifejezést ad a kollégium ama elhatározásának, hogy bármikor kész a lelkészképzés gyakorlati kiépítése érdekében segítséget nyújtani és kész módot adni arra, hogy különösen a gazdasági képzés érdekében szolgáljon a teológiai fakultásnak, illetőleg a lelkészképzés nagy ügyének. Dr. Musnai László aa. részletes történelmi visszapillantást vet az V. teológiai évfolyam kérdésének fejlődésére és rá-mutat arra, hogy mivel az enyedi kísérletek nem vitettek

véghez, még nem érkezett el az ideje a javaslatban foglaltak felől való végleges határozatnak. Csefő Sándor aa. különösen a lelkész-tanító viszony megjavítása érdekében tartotta volna helyesnek az V. évfolyamnak Enyeden való megvalósítását. Kéri, hogy az V. évfolyam hallgatói másutt is vegyenek részt megfelelő gyakorlati tanfolyamokon. Dr. Illyés Géza aa. széles kitekintéssel mutatja fel az V. évfolyamra vonatkozó igazgatótanácsi elgondolásnak jelentőségét és kéri annak a közgyűlés általi elfogadását. Végül püspök aa. válaszol a felszólalásokra és felmutatja, hogy a helyzet a sok kísérletezés után annyira kialakult, hogy az V. évfolyam csak a kolozsvári teológiai fakultással kapcsolatban valósítható meg. Majd dr. Gönczy Lajos, teológiai igazgató aa. felel még a felhozott kifogásokra és fejezi ki köszönetét a Bethlen-kollégiumnak azokért a szolgálatokért, amelyet az V. teológiai tanfolyamért tett.

Egyházkerületi közgyűlésünk a magas színvonalú vita után, minden más javaslatot és indítványt mellőzve, az igazgatótanácsi javaslatot teljes terjedelmében elfogadja.

35. Az Igazgatótanács 13095—1939. III. sz. alatt jelenti, miszerint a mult egyházkerületi közgyűlés 33—1937. számú határozata alapján Igazgatótanácsunk 3846—38. III. szám alatt véleményes javaslatot kért a teológiai fakultás előjáróságától, — tekintettel az V. évfolyam beállítására is, — az egész lelkészképzés-szabályzat átdolgozása ügyében.

A javaslatot Igazgatótanácsunk átvizsgálván, elkészítette az új szabálytervezetet, melyet nyomtatásban minden közgyűlési tagnak megküldött.

A pontos átdolgozásra azért is szükség volt, mert a 12 évvel ezelőtt életbelépett szabályzat egyes §-ain időközben több módosítás történt, egyes hiányos részeket pótolni kellett s egyes részeket átszövegezni.

Általában a javaslat azonban a régi Szabályzatot foglalja magában.

Főbb módosítások:

a) Kimaradt a theológus-tanárjelöltek képzésére vonatkozó rész, mivel a gyakorlat megmutatta, hogy e kettős feladatnak a mostani törvények keretében megfelelni lehetetlen.

b) Az előljárósági gyűlések határozatképessége, az előljárósági tagok összeférhetetlensége tárgyában a vonatkozó újabb egyházkerületi határozatok iktattattak be.

c) A végzett hallgatók kibocsátási rendjét ünnepélyesebben szabályozza.

d) A hallgatók kedvezményezését, segélyezését ahhoz köti, hogy kollokviumaikat, vizsgáikat az előírt időken letegyék.

e) A legáció szabályzat átdolgoztatott a 2881—1933. III. számú igazgatótanácsi határozat szerint.

f) A külföldi tanulmányozásra vonatkozó §-ok átdolgoztattak a 7065—1933. III. számú igazgatótanácsi intézkedés szerint.

g) Leglényegesebb változtatás a 77. §-ban van, amely kimondja, hogy a fakultáson a tanfolyam 5 évre terjed, ennek megfelelően a 139. §-ban fel vannak véve az V. évfolyam tananyagai is a 33—1937. számú egyházkerületi közgyűlés határozata szerint.

h) A vizsgálatokról szóló részben beiktattott az I. év végén tartandó minősítő és az V. évfolyamot bezáró vizsga.

i) A lelkészképesítő vizsgálatok bizottságaira vonatkozóan beiktattott az a pótálás, hogy e bizottságba 2 lelkész képesítésű taggal a királyhágómelléki egyházkerület is képviselteti magát.

Igazgatótanácsunk megvan győződve, hogy a theológia tanfolyamnak V. évre való felemelésével, a gazdasági kiképzés kellő figyelemre méltatásával a lelkészképzés korszerű nivó emelésére nagy lépést fog tenni az egyházkerületi közgyűlés, ezért tisztelettel javasoljuk a bemutatott lelkészképzési Szabályzat elfogadását és életbeléptetését.

Egyházkerületi közgyűlésünk a lelkész-képzési Szabályzatot teljes tartalmában elfogadja és annak alkalmazását azonnali hatállyal elrendeli.

A javaslat a jegyzőkönyv mellékleteként hátul található.

36. Olvassatik az Igazgatótanács 13097—1939. VI. számú előterjesztése a Nyugdíjintézet végrehajtóbizottsága által összeállított 1938—1939. évi Nyugdíjintézeti Jelentés elfogadása és jóváhagyása tárgyában. A Nyugdíjintézeti Jelentés nyomtatásban kiadatott és az egyházkerületi közgyűlés előtt 8 nappal minden közgyűlési tagnak megküldetett.

Kérjük ezt a jelentést felolvasottnak tekinteni és kérjük azt jóváhagyó tudomásul venni.

Elnök elrendeli a névszerinti szavazást.

Egyházkerületi közgyűlésünk a Nyugdíjintézet 1938—1939. évi Jelentését felolvasottnak tekinti s névszerinti szavazással azt elfogadja s jóváhagyó tudomásul veszi.

Igennel szavaztak: Adorjáni István, Almási Samu, Andrásy Tivadar, Baczó Lajos, dr. Apáthy Árpád, Bajkó György, Bakk József, dr. Balogh Elek, br. Bánffy Dániel, gr. Bánffy Miklós, Barabás Gábor, Bartha Endre, Bedő Béla, Benedek Márton, Bereczky József, gr. Bethlen Bálint, gr. Bethlen Béla, gr. Bethlen György, Bíró István, Bíró Lajos, Bodó Ferenc, Bodola Gyula, Borbáth Dániel, Csefó Sándor, Csia Pál, dr. Csiki László, Csutak Ferenc, dr. Darkó Akos, Daróczi Ferenc, Deák Ferenc, Demeter Béla, Dóczy Ferenc, dr. Dósa László, Döme Bálint, Elekes Viktor, dr. Eöry István, Erdős Gábor, Farkas István, Farkas Jenő, Fejér Pál, Ferenczy Gyula, Fosztó György, Fülöp Ferenc,

Fülöp Lajos, dr. Gábos István, dr. Gazda Endre, Gödri Ferenc, dr. Gönczy Lajos, Gönczy László, dr. Görög Ferenc, Gyenge György, György Ferenc, Györke János, Haaz Rudolf, Husz Ödön, dr. Illés Gyula, dr. Illyés Géza, dr. Imre Lajos, Imreh Lajos, dr. István Mihály, dr. Jakó Dénes, Jancsó Lázár, Juhász Albert, dr. Jodál Gábor, Kacsóh Lajos, Kádár Imre, Kali Sándor, dr. Kántor Lajos, br. Kemény János, gr. Kendeffy Elek, Kertész Lajos, Kiss István, Kiss Mihály, Kiss Zsigmond, Koncz Ferenc, Kolozsváry József, Kónya Gyula, Kónya Kálmán, dr. Kovács András, Kovács Benedek, U. Kovács Endre, Kovács László, Kováts Pál, Kovács Zsigmond, dr. Kristóf György, Lőrincz János, Lőrinczi Ferenc, Maksay Albert, dr. Martonossy György, Máthé Gyula, Máthé Sándor, dr. Mester Gábor, Mester Mihály, Mihály Zoltán, Muzsi István, dr. Muzsnay László, Nagy András, Nagy Béla, Nagy Elek, Nagy Ferenc, dr. Nagy Géza, Nagy Gerő, Nagy Lajos, Nagy Ottó, Nagy Sándor (tanár), Nagy Sándor lelkész, Nemes Árpád, Péter Sándor, Pogány Albert, dr. Polonkay Tivadar, Régeni István, Sándor Ferenc, Sigmond János, Simó János, Szabados József, Szabó József, Szabó Zoltán, Szalánczy György, Szász Árpád, dr. Szele Béla, Székely János, Szilágyi János, Szotyori Lajos, dr. Tavaszy Sándor, Tam Mihály, gr. Teleki Arctur, Tholdalagi József gr., Tholdalagi Mihály gr., Tőkés Ernő, Tőkés Tibor, Tulogdy János dr., dr. Tusa Gábor, Vágó Károly dr., Váshelyi János, Váradi Albert, Váróné Csathó Gabriella, dr. Vékás József, Vita Zsigmond, Volloncs Miklós.

Nemmel nem szavazott senki.

37. Olvassatik az Igazgatótanácsnak 10.277—1939. VI. számú előterjesztése, melyben a Nyugdíjintézet Végrehajtóbizottságának javaslata alapján az alábbi javaslatot terjeszti a Méltóságos és Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés elé a fenntartói járulékok emelése tárgyában.

1. Az egyházközségek a jelenleg érvényben lévő Nyugdíj-szabályzat 54. §. határozványai értelmében fenntartói járulékok címén a lelkészi és tanítói személyi járulékok 5%-át kötelesek fizetni. Eddigél a Nyugdíjszabályzatnak ez az intézkedése nem hajtatott végre teljes egészében, most azonban a megnövekvő terhek miatt ezen intézkedés végrehajtása szükségessé vált, javasolja tehát, hogy 1940 január 1-től kezdve az egyházközségek fenntartói járuléka a Nyugdíjszabályzat idevonatkozó határozványai értelmében 5%-ra emeltessék, ami azt jelenti, hogy az egyházmegyékre lélekszám szerint kivetett ezidei fenntartói járulék pontosan 50%-ra emeltessék fel.

2. Javasolja továbbá, hogy 1940 szeptember 1-től kezdve minden középiskolai tanuló nyugdíjjárulék címen az eddigi 100 lei helyett évi 200 leit fizessen.

3. Javasolja továbbá, hogy minden theológiai hallgató 1940 szeptember 1-től az eddigi évi 200 leies nyugdíjintézeti járulék helyett évi 300 leit fizessen a Nyugdíjintézet pénztárába.

Kérjük a Méltóságos és Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlést, hogy az előterjesztett javaslatunkat a Nyugdíjintézet egyensúlyának megőrzése érdekében elfogadni sziveskedjék.

Közgyűlésünk az előterjesztett javaslatot elfogadja s annak végrehajtásával a Méltóságos Igazgatótanácsot, illetve a Nyugdíjintézet Végrehajtóbizottságát bizza meg.

38. Olvassatik az Igazgatótanácsnak 10278—1939. VI. számú előterjesztése, melyben a Nyugdíjintézet Végrehajtóbizottságának javaslata alapján a nyugdíjak és özvegyi ellátások felemelése és megállapítási módjának újbóli megállapítása tárgyában az alábbi javaslatot terjeszti a Főtiszteletű és Méltóságos Egyházkerületi Közgyűlés elé:

1. 1939 december 31-iki hatállyal szüntesse be az 1939. évre megállapított drágasági segély folyósítását.

2. 1940 január 1-vel helyezze hatályon kívül az Egyházkerületi Közgyűlés 27—1931. évi jegyzőkönyvi határozatát.

3. Mondja ki, hogy 1940 január 1-től kezdve érvényt szerez úgy a nyugdíjak megállapításánál, mint az özvegyi ellátások folyósításánál a Nyugdíj-Szabályzat 28., illetve 38. §-ában foglalt határozványoknak azzal a megszorításával, hogy az eddig alkalmazott összes levonások és áldozati adók mellőzésével csupán egy 12.5%-os levonást alkalmaz, az 1929 december 31-ike után nyugdíjazottaknál az özvegyekké letteknel számítási alapul véve azokat a nyugdíjba beszámítható fizetési fokozatokat, amelyek után jelenleg a 10%-os személyi nyugdíjjárulék fizetendő, tekintet nélkül arra, hogy a nyugdíjazott vagy az özvegy férje a nyugdíjazás, illetve az elhalálozás alkalmával, magasabb fokozat után fizette-e a 10%-os nyugdíjjárulékot. Az 1929. december 31-ike előtt nyugdíjazottaknál és elhaltak özvegyeinek ellátásánál azon nyugdíjba beszámítható fizetési fokozatok veendőek számításba, amelyek után az illető nyugdíjintézeti tag a 10%-os személyi nyugdíjjárulékot fizette.

4. A 12.5%-os levonás következtében sem a nyugdíjellátás, sem az özvegyi ellátás évi 12.000 leien, illetve jelenleg az 1939. évben élvezett ellátáson alul, nem szállítható le.

Ezen intézkedések révén úgy a nyugdíjak, mint az özvegyi ellátások az 1938. évi ellátásokhoz képest átlag 15—17 százalékos emelkedést fognak elérni.

Kérjük a Főtiszteletű és Méltóságos Egyházkerületi Közgyűlést, hogy előterjesztett javaslatunkat elfogadni sziveskedjék.

Közgyűlésünk az előterjesztett javaslatot elfogadja s annak végrehajtásával a Nyugdíjintézet Végrehajtóbizottságát bizza meg.

39. Az Igazgatótanács 13738—1939. III. sz. alatt jelenti, hogy az egyházkerületi tanítóértekezlet elnöksége 78. szám alatt a következő felterjesztést tette Igazgatótanácsunkhoz, illetve a Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűléshez:

„Főtiszteletű és Méltóságos Egyházkerületi Közgyűlés!

Támaszkodva az Erdélyi Ref. Egyházkerület Tanító-értekezlete ügyrendjének 2. §-a e) pontjára, mély tisztelettel terjesztjük fel értekezletünk választmányának megbízása alapján a tanítók képviselőjére vonatkozó alábbi javaslatunkat, kérve annak a folyó évi Egyházkerületi Közgyűlésen napirendre való kitűzését és szíves elfogadását.

Az Erdélyi Ref. Egyházkerület 1939. évi november 25-én tartott közgyűlése kimondja, hogy:

1. Az 1932. évi november havában hozott zsinati törvények azon szakaszait, amelyek a tanítók egyházmegyei közgyűlési, egyházmegyei tanácsi és bírósági képviselőjét szabályozzák, valamint azokat a szakaszokat, amelyek a tanítók egyházkerületi képviselőjét 4-ről 8-ra emelik és a tanítók részére úgy az Igazgatótanácsban, mint a kerületi bíróságban képviselőt biztosítanak: életbelépteti.

2. Megbizzza a Méltóságos Igazgatótanácsot e rendelet végrehajtásával.

Javaslataink támogatására legyen szabad megemlítenünk azt a tényt, hogy a fenti zsinati törvény vonatkozó (egyházalkotmányi) részének többi szakasza nagyobb részben (lelkészi, tanári, tanítói értekezlet stb.) már életbelépett.

Javaslataink elfogadása a több mint 2 évtized óta küzdő tanítói kar erkölcsi elismerését és jutalmazását jelentené, egyben lelkesítene, de kötelezne is a további munkára és küzdelemre.

Nyárádszentbenedek, 1939 november 10.

Kiváló tisztelettel:

Ferenczi Gábor, elnök.

Kali Sándor, titkár.

Jelenti az Igazgatótanács, hogy a hivatkozott zsinati törvény 97. §-a szerint az egyházmegyéknél választandó 1 tanító-énekvezéri egyházmegyei tanácsos és 1 tanácsbíró választandó, kivéve a 30,000 lelket meghaladó egyházegyéket, ahol 2 tanítói tanácsbíró választandó.

A 136. §. rendelkezik az egyházkerületi tanácsbirókról, de itt sem tanári, sem tanítói külön képviselet nincs.

A 138. §. szerint az egyházkerületi közgyűlés állapítja meg az egyházkerületi tanítóképviselők számát, jelenleg 4 van.

A 143. §. szerint a tanítók közül is választandó igazgatótanácsos, a számot az egyházkerületi közgyűlés állapítja meg.

Igazgatótanácsunk a következő javaslatot terjeszti a Főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés elé:

Egyházkerületi közgyűlésünk, méltányolván a tanítóértekezlet óhaját és indokait, méltányolván a tanítói karnak egyházunk életében megnövekedett számát és súlyát, a következő intézkedéseket teszi:

a) Elrendeli, hogy az egyházmegyék a legközelebbi ciklusos újításnál az egyházmegyei tanácsba és bíróságba az előírt számú tanító-énekvezér tanácsost, illetve tanácsbirót beválasszák.

b) Az egyházkerületi tanítóképviselők számát 4-ről 8-ra emeli, s utasítja az Igazgatótanácsot, intézkedjék, hogy a 4 új képviselő már e csonka ciklusra megválasztassék.

c) Kimondja, hogy az Igazgatótanácsba egy rendes és egy pót tanító tanácsos választandó, a választást akkor ejti meg, mikor az új 4 egyházkerületi tanítóképviselő választása megtörtént, tekintettel arra, hogy az igazgatótanácsosok ezek közül választandók.

Egyházkerületi közgyűlésünk a javaslatot határozattá emeli, az Igazgatótanácsot megfelelően utasítja.

40. Az Igazgatótanács 13954—1939. III. sz. a. jelenti, hogy a nagysajói egyházmegye tanácsa 62. sz. határozatával kérte, hogy egyházkerületi képviselőink számát 2-ről 4-re, egyházmegyei tanácsosainak számát pedig 10-re emelhesse, mivel az 1938-as lélekszáma 4181 család 15360 lélekszámmal.

Igazgatótanácsunk ülésben hozott 12697—1938. sz. határozatával úgy döntött, hogy az összes egyházmegyék lélekszámát felülvizsgálja, hogy képviselőtüket megfelel-e a 22—1907. sz. egyházkerületi közgyűlési határozat előírásainak.

Jelenti Igazgatótanács, hogy két egyházmegyében van eltérés:

a) a nagysajóiban, ahol 15.000 lélekszámon túl 4 képviselő választására lesz jogosult az egyházmegye;

b) a hunyadi egyházmegye, ahol a lélekszám 12.000 alá szálott, így csak 2 képviselő választására lesz jogosult az eddigi 4 helyett.

Egyházkerületi közgyűlésünk engedélyt ad a nagysajói egyházmegyének, hogy egyházkerületi képviselői számát 4-re, egyházmegyei tanácsosainak számát 10-re emelhesse. A hunyadi egyházmegye mostani képvisellete 1942 december 31-éig meglévén választva 4 képviselővel, azt egyházkerületi közgyűlésünk a ciklus végéig érvényben tartja; 1941-ben az egyházmegye igazolni köteles lélekszámát, s ez ügyben akkor fog véglegesen intézkedni az egyházkerületi közgyűlés.

41. Az Igazgatótanács 14071—1939. III. sz. a. jelenti, hogy a romániai református zsinat tagjaiul az 1939. január 1-el kezdődő ciklusra a presbiteriumok általános szavazat-többségével megválsztattak és igazoltattak:

I. Lelkészi rendes zsinati képviselők: 1. Dr. Tavasz Sándor, 2. Kádár Géza, 3. Dr. Imre Lajos, 4. Kiss Lajos, 5. Volloncs Miklós, 6. Fejér Pál, 7. Farkas Jenő, 8. Máthé Sándor, 9. Nagy Lajos (esperes), 10. Szotyori Lajos, 11. Tőkés József, 12. Nagy Ferenc (esperes).

Lelkészi pót zsinati képviselők: 1. László Dezső, 2. Kovács Zsigmond, 3. Baczó Lajos, 4. Nagy Elek (esperes), 5. Daróczy Ferenc, 6. Dr. Illyés Géza, 7. Kacsóh Lajos, 8. Laár Ferenc, 9. Borbáth Dániel, 10. Nagy Sándor (bukaresti), 11. Jancsó Lázár, 12. Dávid Gyula.

II. Világi rendes zsinati képviselők: 1. Dr. gróf Bánffy Miklós, 2. Dr. gróf Bethlen György, 3. Dr. Bene Ferenc, 4. Gróf Bethlen Bálint, 5. Dr. Vékás Lajos, 6. Dr. Tusa Gábor, 7. Nagy Endre (főgondnok), 8. Dr. Illés Gyula, 9. Dr. Kovács András, 10. Báró Kemény János, 11. Dr. Szász Pál, 12. Dr. Szele Béla.

Világi pót zsinati képviselők: 1. Báró Bánffy Dániel, 2. Dr. Apáthy Árpád, 3. Gróf Bethlen Béla, 4. Dr. Gazda Endre, 5. Dr. Martonossy György, 6. Dr. gróf Teleki Domokos, 7. Mester Mihály, 8. Almási Samu, 9. Dr. Schilling Dezső, 10. Koós Károly, 11. U. Kovács Endre (gondnok), 12. Dr. Barabás Andor.

I. Theologiai Fakultás (Tanítóképzők): Rendes zsinati képviselő: Dr. Gönczy Lajos. Pót zsinati képviselő: Juhász Albert.

II. Főgimnáziumok: Rendes zsinati képviselő: Dóczy Ferenc. Pót zsinati képviselő: Dr. Kántor Lajos.

III. Gimnáziumok, elemi iskolai tanítók: Rendes zsinati képviselő: Lőrinczi Ferenc. Pót zsinati képviselő: Kali Sándor.

Egyházkerületi közgyűlésünk a jelentést tudomásul veszi, a megválasztott zsinati atyákat bizalommal köszönti és fontos munkájokra Isten áldását kéri.

42. Az Elnökség 9386—1939. IV. számú a szászvárosi árvaházi lelkész-igazgató 1937—38 és 1938—39 évekre szóló jelentéseit a szászvárosi árvaház anyagi és szellemi állapotáról összefoglalva a következőkben terjeszti be:

A propaganda különböző nehézségei és az adományok gyűjtésének akadályai miatt az árvaház, mely fenntartásában kizárólag ezekre van utalva, ezekben az években nehézségekkel küzdött, mindazonáltal sikerült nagy gondossággal és takarékoszággal a költségvetést egyensúlyban tartani.

Mély hálával emlékezik meg lelkész-igazgató aa. arról a támogatásról, amelyben árvaházunkat barátai, gondviselői, nőszövetségeink, vasárnapi iskolás gyermekeink és lelkészeink részesítették.

Az 1937—1938 évben 14 új árva vétetett fel, 12 helyeztetett ki, az árvaház létszáma 82, 57 fiú és 24 leány.

Az 1938—1939 évben 12 új árva vétetett fel, 22 helyeztetett ki, a létszám 77, 54 fiú és 23 leány.

Az árvák eltartási költsége az 1937—38 évben összesen 647.649 leit tesz ki. Egy árva évi eltartási költsége 7898 lei, havonta 658 lei.

Az 1938—1939 évben az árvák összes eltartási költsége 459.913 lei és 75 bani. Egy gyermekre esik ebből 6318 lei, havonta egy gyermek 526 lei 75 baniba került. Az árak drágulása ellenére a két év fejenkénti átlagának csökkentése annak tudható be, hogy a 1938—1939 évben sikerült az összes árvákat nyaralásra kihelyezni és ezáltal nemcsak ők, hanem a felügyelő diakonisztestvérek költségeit is meg lehetett takarítani és annak, hogy házi fürdő állíttatott be és az árvák fokozottabb mértékben vettek részt a ház körüli munkában, mint favágás, fahordás, vízfordás, takarítás, mosás, főzés stb.

Árváink a szászvárosi kollegium elemi iskolájában tanultak. Az osztály szerinti megoszlás 1937—38-ban: I. o. 10, II. o. 15, III. o. 12, IV. o. 17, V. o. 13, VI. o. 8, VII. o. 5; az 1938—39 évben I. o. 7, II. o. 9, III. o. 19, IV. o. 12, V. o. 12, VI. o. 9, VII. o. 5. Az iskolai eredmény mindkét évben kielégítő volt.

Az árvák nevelése és lelki gondozása a már évek óta bevezetett, jól bevált családi rendszer keretében folyt. Négy családban, melyek mindegyikét egy-egy diakonisztestvér gondozta, volt biztosítva a gyermekek lelki fejlődése.

A családokban a reggeli és esti áhitatokat a diakoniszszak, a szombat esti praecest és a vasárnap délutáni vasárnapi iskolát lelkész tartották. Ezenkívül rendszeresen látogatták a gyermekek a vasárnap délelőtti gyülekezeti istentiszteleteket. A silentium idején a tanítónők segítették a gyermekeket az iskolai előkészületben.

A lelkész külön beszélgetésekben is foglalkozott velük. 1937—38-ban 5, 1938—39-ben 6 árvát készített elő a konfirmációra, akik meg is konfirmáltak.

Súlyosabb fegyelmi eset nem fordult elő.

Az árvaház élete és napirendje az évek óta bevált kerek-között folyt, mind nagyobb teret biztosítva az árvák munkájának, ami magaviseleükre is kedvező hatással volt. Az egészségi állapot kielégítő, súlyosabb betegség egyik évben sem fordult elő.

Az 1937—38 évben történt az első kísérlet az árvák nyári kihelyezésére a nőszövetségi elnökök segítségével. A dicső-szentmártoni, kis- és nagysármási, mezőzáhi, erzsébetvárosi, vajdahunyadi, bonyhai, vízaknai nőszövetségek gondoskodtak az árvákról. A vendéglátók nemcsak a nyári elhelyezésről gondoskodtak, hanem a gyermekek útiköltségeit is vállalták. A kísérlet bevált. Nemcsak tehermentesítette az árvaházat a nyári hónapok alatt, hanem kedvező befolyással volt a gyermekekre azáltal is, hogy különböző családok életébe beilleszkedtek, megismerték az azokban folyó mezőgazdasági vagy ipari munkásságot és így az intézetben elszigetelt gyermekek kapcsolatot találtak a mindennapi élettel, annak gondjaival és örömeivel. Hasznára volt a nyári kihelyezés a nagyközönségnek az árvák sorsa iránti érdeklődés felkeltésében is. Ebben az évben még 9 gyermek nyárára is az árvaházban maradt. A következő évben azonban már az összes gyermekek elmentek, hála a nőszövetségek támogatásának, amihez több egyházmegye esperesének segítő jóindulata is járult. Ebben az évben már több gyermeket kértek, mint ahány volt az árvaházban. A múlt éveken kívül gyermekeket vittek: Kisbarcsa és társegyházai, Déva, Mócs, Torda, Borbátvíz, Haró és társegyházai, Piski, Alpestes, Tordos, Nagyenyed, Oroszfája, Hagymászlápos, Makfalva.

Lelkész aa. 1937—38-ban 35 egyházközségben tett látogatást, ahol részben szolgált, részben csak a lelkészekkel, árvákkal találkozott.

Résztvett a hunyadi, nagyszebeni, nagyenyedi, sepsi, bekecsalji és küküllői lelkészértekezleteken, a székelyudvarhelyi nőszövetségi konferencián, az egyházmegyei belmissziói előadók konferenciáján, a petrozsényi és székelyföldvári ifjúsági konferenciákon és mindezekben a helyeken előadásokat tartott.

Az 1938—39. évben a nehéz viszonyok miatt már sokkal kevesebb alkalom volt a személyes propagandára, mindazon-

által résztvett lelkész aa. a dési egyházkerületi nőszövetségi konferencián, a kolozsvári lelkészi értekezleten, a hunyadi és sepsi egyházmegyei lelkészi értekezleteken.

Előadásokat tartott a kolozsvár-hidelvei gyülekezetben, a kolozsvári kollegiumban és megfordult 13 más gyülekezetben.

Mindkét jelentésében panaszolja a lelkész aa., hogy a gondviselő perselyek körül támadt zavar miatt az árvák fenntartására szolgáló adományok csak vontatottan folytak be és az adományok összegéről emiatt csak nagyon későre lehetett tiszta képet nyerni. Igen értékesek voltak azok a természetbeni adományok, amelyeket egyesek és gyülekezetek juttattak az árvaháznak. A málnási Nőszövetség éveken keresztül adományozott ágynemű felszerelése mellett, a szárazajtai, erdőfülei, baróti, köpeczi, olasztelki, székelymusnai, felsősófalvi, parajdi, nagygalambfalvi, búzai, székelyszáldobosi, viczei, lécfalvi, szilágybagosi, tordai, harasztosi, bürgözdí, balavásári, alsósófalvi, bardóci, vajdahunyadi, fogarasi, kolozsvári, magyardécei, kecsatkisfaludi, nagybaconi és más községbeli hivek és nőszövetségek ing, ruha és ágynemű, valamint Csutak Ferenc kovásznai szövőgyáros 124 méter ruhának való posztószövet adománya segítették az árvaházat nehéz anyagi gondjai között.

Az árvaházat mindkét évben meglátogatta Főtiszteletű Püspök aa., 1937-ben Kádár Géza generális direktor, dr. Illés Gyula, 1939-ben Stahelin Richárd svájci lelkész és felesége, Nagy András; ez alatt az idő alatt többször fordultak meg az intézetben dr. Martonossy György, a szászvárosi kollégium gondnoka, Baczó Lajos, az egyházmegye esperese és központi előadó.

1938 őszén az egyházmegyei lelkészi értekezlet alkalmával a hunyadi egyházmegye lelkészei voltak az intézet vendégei. Meglátogatták az intézetet az árvák hozzátartozói közül többen és a gyülekezetek kiküldöttei.

Az árvaház irányítását a lelkész és Orbán Lajos gazdasági felügyelő végezték, utóbbinak 1938 február 5-én bekövetkezett haláláig.

Orbán Lajos tíz éven át vezette hűséggel az intézet gazdasági ügyeit s az árvaház megszervezése körül végzett különösen értékes munkát. Hirtelen halála fájdalmasan érintette az árvaházat és az ősi kollégiumot, melyet csaknem pályája kezdete óta szolgált. Az Elöljáróság március 16-án tartott ülésén a gazdasági ügyek vezetését is Bedő Béla árvaházi lelkész-igazgatóra és feleségére bizta, egyelőre ideiglenesen, egy év múlva véglegesen és ezt az intézkedést az Igazgatótanács is jóváhagyta és annak megerősítésére külön előterjesztést tesz a Méltóságos és Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlésnek.

Az árvaházban nyertek elhelyezést a hunyadmegyei internátus gyermekei is, akik 1937—38-ban 29-en, következő évben 27-en voltak.

Igazgatótanácsunk mindkét évi jelentést gyűlésein tárgyalta és azokat elismeréssel vette tudomásul és a Méltóságos és Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés elé való terjesztésüket elrendelte.

Az Elnökség javasolja, hogy méltóztassék a jelentést tudomásul venni, kifejezni az egyházkerületi közgyűlés elismerését Orbán Lajos gazdasági felügyelő érdemeiért és Bedő Béla jelenlegi árvaházi lelkész és felesége, a diakonissza-testvérek és a tanítói kar munkájáért és e helyről méltóztassék felhívni a Nagytiszteletű esperes és Tiszteletes lelkész aait és a gyülekezeteinket árvaházunk lankadatlan támogatására.

Az egyházkerületi közgyűlés tudomásul veszi a jelentést, elismerését fejezi ki néhai Orbán Lajos gazdasági felügyelő érdemei iránt és Bedő Béla árvaházi lelkész-igazgató és felesége, a diakonissza testvérek és a tanítói kar munkájáért és felhívja Nagytiszteletű esperes és lelkész aait, közgyűlésünk tagjait és az összes gyülekezeteinket árvaházunk lankadatlan támogatására.

43. Az Igazgatótanács 2555—1939. szám alatt jelenti, hogy az 1937. év januárjában tartott vallástanári értekezlet elkészítette az új vallástanítási tantervet és református középiskoláink élet- és munkarendjére vonatkozó szabályzatot, valamint a nem református középiskolákban tanuló református ifjúság vallástanítására és vallásos nevelésére vonatkozó utasítást.

A Főtiszteletű Püspök úr az Igazgatótanács 1937 április 15-iki ülésén jelentést tett a munkálatokról. Az Igazgatótanács a jelentést tudomásul vette és bizottságot küldött ki Főtiszteletű Püspök úr elnöklete alatt, melynek tagjai voltak dr. Tavaszy Sándor püspökhelyettes, dr. Imre Lajos theologiai tanár, dr. Illés Gyula tanügyi előadó és dr. Darkó Ákos aai. Ugyanekkor az Igazgatótanács felhatalmazta az Elnökséget, hogy a bizottság javaslatai alapján a szükséges intézkedéseket tegye meg. A bizottság meghallgatása után az Elnökség bemutatott tanterv alapján kiadta a tankönyvek megírására a megbízatásokat. Még pedig:

Az I—II. gimnáziumi tankönyvre Juhász Albert nagyenyedi vallástanárnak.

A III. gimnáziumi osztály tankönyvére Székely János kolozsvári vallástanárnak.

A IV. gimnáziumi osztályban is tanítandó teljes Heidelbergi Káté új kiadásának előkészítésére dr. Tavaszy Sándornak és dr. Imre Lajosnak.

Ennél a tankönyvnél az elv az volt, hogy a Heidelbergi Káté teljes szövege minden konfirmándusnak a kezébe jusson, de ebben a kiadásban a tanulók értelmi foka szerint háromféle szedéssel jelöltessék a tanulók értelmi foka és iskolai előképzettsége szerint tanítandó minimum.

Az V. gimnáziumi osztály tankönyvére Dávid Gyula.

A VI. gimnáziumi osztály tankönyvére Nagy Géza theologiai tanár.

A VII. gimnáziumi osztály tankönyvére M. Nagy Ottó zilahi vallástanár és a VIII. gimnáziumi osztály tankönyvére László Dezső kolozsvári vallástanár aainak.

Az Igazgatótanács a vallástanári értekezlet munkálatait kinyomtatva, azt szétküldte az Igazgatótanács tagjainak.

Az Igazgatótanács 1938 június 16-iki ülésében foglalkozott ismét a kérdéssel, amikor is alapos tanulmányozás után úgy látta, hogy a kérdés a vallástanári értekezlet által kellőképpen elő van készítve és sürgető szükség mutatkozik az évek óta valláskönyvek nélkül lévő középiskoláink megfelelő tankönyvekkel való ellátására, a vallástantervre vonatkozó részt határozattá emelte és az elnökségnek a tankönyvek megírására kiadott megbízatásait jóváhagyólag tudomásul vette. Az Élet- és munkarendre vonatkozó szabályzatokat hozzászólás végett kiadta a kollégiumok előljáróságainak és az egyházmegyéknek.

Ezek javaslatai és hozzászólásai beérkezése után 1939 április 27-iki ülésén újól foglalkozott az Igazgatótanács a kérdéssel és egyes pontok változtatásával az iskolák Élet- és munkarendjére vonatkozó szabályzatot is elfogadta és annak kinyomtatását és kötelező érvényű használatát elrendelte azal, hogy az összes tett intézkedésekről a Főtiszteletű és Méltóságos Egyházkerületi Közgyűlésnek jelentés teendő és annak jóváhagyása kikérendő.

Jelenti az elnökség, hogy a III., VI., VII. és VIII. gimnáziumi osztályok számára írt tankönyvek elkészültek, azok birálatra kiadattak egy, esetleg több vallástanárnak és dogmatikai egységesség szempontjából való felülvizsgálatra az összesek dr. Tavaszy Sándor aának.

Ezekután a Consiliul Permanent elé terjesztettek, amely a könyvek engedélyét megadta. A könyvek közül már kinyomattak a III. és VII. gimnáziumi osztály tankönyvei és a VI. és VIII. osztály könyvei is ez év végéig elhagyják a sajtót.

Az Igazgatótanács megtette az intézkedéseket az új tankönyvek bevezetésére, úgy, hogy a vallástanítás a II. évfolyamtól kezdve már az új tanterv és az új könyvek alapján fog történni.

Az egyházkerületi közgyűlés a bejelentést tudomásul veszi és a tett intézkedéseket jóváhagyja.

44. Az Elnökség 1493—1939. IV. sz. alatt a missziói Tanács 1938 január 19-iki üléséből a Dr. Tavaszy Sándor javaslatára tett felterjesztése alapján kéri a Főtiszteletű és Méltóságos Egyházkerületi Közgyűlést, hogy elrendelni méltóztassék, hogy az 1940-ik január elsejétől kezdődőleg összes templomainkban a vasárnapi délutáni istentiszteletek alkalmával kátémagyarázat tartassék, oly módon, hogy az év folyamán a káté összes fontosabb kérdései feldolgoztassanak.

Az egyházkerületi közgyűlés elrendeli, hogy az összes templomainkban az 1940. év délutáni istentiszteletei alkalmával kátémagyarázat tartassék.

45. Olvastatik az Igazgatótanácsnak 12439—1938. V. sz. előterjesztése az egyházkerületi pénztár 1939. évi költségvetésének megállapítása tárgyában, mely szerint az 1939. évi költségvetést az egyházkerület állandó számadás- és vagyonzsgáló bizottságának javaslata alapján

4,908.980 lei bevétellel,
5,018.200 lei kiadással,

tehát 109.220 lei hiánnyal elfogadni és jóváhagyni kéri.

Közgyűlésünk az egyházkerületi pénztár 1939. évi költségvetését elfogadja, annak keretein belül való gazdálkodásra az Igazgatótanácsot felhatalmazza.

46. Olvastatik az Igazgatótanácsnak 13.422—1939. V. sz. előterjesztése az egyházkerületi pénztár 1940. évi költségvetésének megállapítása tárgyában, mely szerint az 1940. évi költségvetést az egyházkerület állandó számadás- és vagyonzsgáló bizottságának javaslata alapján

5,158.980 lei bevétellel,
5,218.200 lei kiadással,

tehát 59.220 lei hiánnyal elfogadni és jóváhagyni kéri.

Közgyűlésünk az egyházkerületi pénztár 1940. évi költségvetését elfogadja, annak keretein belül való gazdálkodásra az Igazgatótanácsot felhatalmazza.

47. Olvастatik az Igazgatótanács 3582—1938. V. számú előterjesztése, az egyházkerületi pénztár 1937. évi számadásának elfogadása tárgyában, melyben az 1937. évi számadás az egyházkerületi állandó számadás- és vagyónvizsgáló bizottságának javaslata alapján a mutatkozó 290.523 lei veszteséggel elfogadásra ajánltatik azzal, hogy a egyházkerületi pénztár vagyónügyi jelentése az Igazgatótanács jelentésével előterjesztett.

A mutatkozó 290.523 lei veszteség átvitetett az 1938. költségvetési évre.

Közgyűlésünk az egyházkerületi pénztár 1937. évi számadását jóváhagyja és megadja a felmentést az érdekelt számadásra kötelezetteknek a szokásos fenntartandók fenntartása mellett.

48. Olvастatik az Igazgatótanács 4095—1939. V. számú előterjesztése, az egyházkerületi pénztár 1938. évi számadásának elfogadása tárgyában, melyben az 1938. évi számadás- és vagyónvizsgáló bizottságnak javaslata alapján a mutatkozó 389.109 lei veszteséggel elfogadásra ajánltatik azzal, hogy az egyházkerületi pénztár vagyónügyi jelentése az Igazgatótanács jelentésével előterjesztett.

A mutatkozó 389.109 lei veszteség átvitetett az 1939. költségvetési évre.

Közgyűlésünk az egyházkerületi pénztár 1938. évi számadását jóváhagyja és megadja a felmentést az érdekelt számadásra kötelezetteknek a szokásos fenntartandók fenntartása mellett.

49. Olvастatik az Igazgatótanács 12440—1938. VI. számú előterjesztése, melyben az Erdélyi Református Egyházkerület Nyugdíjintézeti Végrehajtóbizottság javaslata alapján kéri a Főtiszteletű és Méltóságos Egyházkerületi Közgyűlést, hogy a Nyugdíj- és Özvegy-Árva Gyámintézetének 1939. ávi költségelőirányzatát

7,716.000 lei bevétellel,
 7,716.000 lei kiadással,

tehát — — tőkésített tartalékkal hagyja jóvá.

A Nyugdíjintézet 1939. évi költségvetése a jelentéssel együtt az egyházkerületi közgyűlési képviselőknek, kollégiumoknak és egyházközségeknek megküldetett.

Közgyűlésünk az Erdélyi Református Egyházkerület Nyugdíj- és Özvegy-Árva Gyámintézetének 1939. évi költségvetését jóváhagyja s annak keretein belül való gazdálkodásra a Nyugdíjintézet Végrehajtóbizottságát felhatalmazza.

50. Olvастatik az Igazgatótanács 13098—1939. VI. számú előterjesztése, melyben az Erdélyi Református Egyházkerület Nyugdíjintézeti Végrehajtóbizottsági javaslat alapján kéri a Főtiszteletű és Méltóságos Egyházkerületi Közgyűlést, hogy a Nyugdíj- és Özvegy-Árva Gyámintézetének 1940. évi költségelőirányzatát

8,280.000 lei bevétellel,
 8,280.000 lei kiadással,

tehát — — tőkésített tartalékkal hagyja jóvá.

A Nyugdíjintézet 1940. évi költségvetése a jelentéssel együtt az egyházkerületi közgyűlési képviselőknek, kollégiumoknak és egyházközségeknek megküldetett.

Közgyűlésünk az Erdélyi Református Egyházkerület Nyugdíj- és Özvegy-Árva Gyámintézetének 1940. évi költségvetését jóváhagyja s annak keretein belül való gazdálkodásra a Nyugdíjintézet Végrehajtóbizottságát felhatalmazza.

51. Olvастatik az Igazgatótanácsnak 5042—1938. VI. sz. előterjesztése, melyben a Nyugdíjintézet Végrehajtóbizottságának javaslata alapján az Erdélyi Református Egyházkerület Nyugdíj- és Özvegy-Árva Gyámintézetének 1937. évi

számadását 3,825.017 lei készpénzzel, 330.000 lei névértékű értékpapírral, 43.938.531 lei ingatlanba fektetett értékkel, 276.724 lei bankbetéttel, 750.000 lei hátrálékkal, ezek számbavétele mellett, tehát 49,121.272 lei díjtartalékkal elfogadásra ajánlja azzal, hogy az 1937. évi számadás a Nyugdíjintézeti Jelentéssel együtt az egyházkerületi közgyűlési képviselőknek megküldetett.

Közgyűlésünk az Erdélyi Református Egyházkerület Nyugdíj- és Özvegy-Árva Gyámintézet 1937. évi számadását jóváhagyja, megadván a szokásos felmentést a számadásra kötelezetteknek a fenntartandók fenntartása mellett.

52. Olvастatik az Igazgatótanácsnak 5418—1939. VI. sz. előterjesztése, melyben a Nyugdíjintézet Végrehajtóbizottságának javaslata alapján az Erdélyi Református Egyházkerület Nyugdíj- és Özvegy-Árva Gyámintézetének 1938. évi számadását 1,912.204 lei készpénzzel, 330.000 lei névértékű értékpapírral, 43.938.531 lei ingatlanba fektetett értékkel, 955.907 lei bankbetéttel, 3,000.000 lei egyházkerületi kölcsönnel, 790.000 lei hátrálékkal, ezek számbavétele 50,926.462 lei díjtartalékkal elfogadásra ajánlja azzal, hogy az 1938. évi számadás a Nyugdíjintézeti Jelentéssel együtt az egyházkerületi közgyűlési képviselőknek megküldetett.

Közgyűlésünk az Erdélyi Református Egyházkerület Nyugdíj- és Özvegy-Árva Gyámintézet 1938. évi számadását jóváhagyja, megadván a szokásos felmentést a számadásra kötelezetteknek a fenntartandók fenntartása mellett.

53. A Főtiszteletű Püspök úr 1937. évi novemberi püspöki jelentésében javaslatot tett az egyházi sajtó-ügy rendezése és szervezése érdekében, egy sajtó-bizottság kiküldésére nézve. Az ebből a célból kiküldött bizottság a következő javaslatot terjeszti a Főtiszteletű és Méltóságos Egyházkerületi Közgyűlés elé:

1. Miután az egyházi sajtó az igehirdetés és a hitbéli öntudatosítás egyik legfontosabb eszköze, feltétlenül szükséges egy olyan egyházkerületi bizottság megszervezése, amely egyházkerületünk sajtó-ügyét a maga egészében figyelemmel kíséri, irányítja és támogatja. Az egyházkerületi *sajtó-bizottság* hatásköre az egyházkerületben megjelenő valamennyi egyházi lapra és iratterjesztésre kiterjed. Evégből a bizottság

- a) szellemi kapcsolatot létesít a lapok szerkesztői között,
- b) segíti a lapokat, hogy az egyetemes egyházi érdekeket minél sikeresebben szolgálhassák;
- c) sajtó-értekezleteket rendez;
- d) számontartja a különböző lapok sajátos munkaterületét;
- e) megállapítja annak módozatait, hogy az egyes lapok miképpen támogathatják egymást;
- f) utakat és módokat keres az előfizető tábor növelésére és szervezésére.

A sajtó-bizottság összeállításánál a következő szempontok veendőek figyelembe:

- a) a bizottság tagjait az egyházkerületi közgyűlés választja 6 évre szóló megbizással;
- b) a bizottság tagjai közé hivatalból bevonandók: az egyházkerületi hivatalos lap szerkesztője, az egyházkerületi belmissziói előadó, az egyházkerületi iratterjesztés vezetője, továbbá választandó három lelkészi és három világi tag;
- c) az első sajtó-bizottságot már az 1939. év őszén összeülő egyházkerületi közgyűlés válassza meg.

A bizottság részletes munkatervét a megalakuló bizottság állapítja meg.

2. A sajtó-bizottság felügyelete és irányítása mellett egy állandó jellegű egyházkerületi *sajtó-iroda* létesítendő. A sajtó-iroda feladata az egyházkerület összes lapjait és a napi sajtót tájékoztatni az egyházkerületi, egyházmegyei és gyülekezeti élet eseményei és kérdései felől. A sajtó-iroda vezetőjét, aki egyszersmind a sajtó-bizottság titkára is, a sajtó-bizottság választja.

3. A sajtó-bizottság felügyelete, irányítása és támogatása alatt álló egyházi lapokat négy csoportba oszthatjuk:

- a) hivatalos egyházkerületi lap (a Református Szemle);
- b) az egyházkerületi missziói munkák lapjai (Református Család, Az én kicsinyeim, Református Ifjúság, Ifjú Erdély, Vezetők Lapja, Egyházi Ujság, Egyház és Misszió);
- c) más egyetemes jellegű egyházi lapok (Az Út, Lelkipásztor, Református Lelkipásztor, Kiáltó Szó, Református Gyülekezeti Élet);
- d) gyülekezeti lapok.

4. Miután az egyházkerületi iratterjesztés és az Ifjú Erdély iratterjesztése között megállapodás jött létre és ennek értelmében az Ifjú Erdély iratterjesztése, mint a kerületi iratterjesztés ifjúsági osztálya működik, ez utóbbinak hatáskörébe elsősorban ifjúsági iratok kiadása és terjesztése tartozik. Az egyházkerületi iratterjesztés munkája két irányban fejlesztendő: egyrészt egyházunk egyetemes érdekeit szolgáló kisebb füzeteket és nagyobb könyveket kell rendszeresen kiadnia, másrészt gondoskodnia kell arról, hogy ezek a kiadványok gyorsan és nagy példányszámban terjesztessenek. E kettős cél megvalósítása érdekében az egyházkerületi iratterjesztés és az Ifjú Erdély között létrejött megállapodás oly módon bővíthető, hogy e kettős cél betöltésében az Ifjú Erdély újabb feladatokat kapjon.

Az iratterjesztésekkel kapcsolatban a sajtó-bizottság feladata kettős:

- a) irányítást ad és javaslatot tesz az iratterjesztéseknek új kiadványok megíratására és terjesztésére;
- b) segítséget nyújt a kiadványoknak a sajtó útján való ismertetésére.

1. Egyházkerületi közgyűlésünk ki mondja az egyházkerületi sajtó-bizottság felállítását. E bizottság hatáskörébe utalja az egyházkerületben megjelenő egyházi lapok és az egyházkerületben működő iratterjesztések figyelemmel tartását, irányítását és támogatását.

E bizottság feladata: *a)* szellemi kapcsolatokat teremteni az egyes lapok szerkesztői között;

b) segíteni a lapokat, hogy az egyetemes egyházi érdekeket minél eredményesebben szolgálhassák;

c) sajtó-értekezleteket rendezni;

d) számontartani a lapok munkaterületét;

e) megállapítani annak módozatait, hogy az egyes lapok miképpen támogathatják egymást;

f) módokat keresni a lapok előfizetői táborának növelésére és szervezésére.

2. Az egyházkerületi közgyűlés elrendeli a sajtóiroda szervezését. Az iroda a sajtóbizottság irányítása és felügyelete alatt működik.

3. Az egyházkerületi közgyűlés elrendeli az egyházkerületi sajtóbizottság megválasztását. A bizottságnak hivatalból tagja az egyházkerületi belmissziói előadó, a hivatalos lap szerkesztője és az egyházkerületi iratterjesztés vezetője.

Az egyházkerületi közgyűlés választ 3 lelkészi és 3 világi tagot. A bizottság szükség szerint kiegészítheti magát az egyes egyházi lapok szerkesztőivel és kiadóival. A bizottság elnöke a püspökelyettes.

A bizottság tagjaiul javasoljuk:

Dr. Tavaszy Sándor püspökhelyettes elnöklete alatt dr. Imre Lajos belmissziói előadót, dr. Darkó Ákos egyházkerületi iratterjesztés vezetőjét — hivatalból, továbbá Kádár Géza, Maksay Albert, László Dezső aait, mint lelkészjellegű tagokat, továbbá dr. Bene Ferenc, báró Kemény János és dr. Szász Ferenc aait, mint világi tagokat.

4. Az egyházkerületi közgyűlés megbízást ad a sajtó-bizottságnak, hogy megalkossa a sajtó-bizottság és a sajtó-iroda ügyrendjét.

54. Az igazgatótanács 11982—1938. II. szám alatt bemutatja a széki egyházközség második rendes lelkészi állásának megszervezése tárgyában a széki egyházmegye tanácsa által 7—1939. számú határozattal jóváhagyott 60—1939. sz. presbiteri és 2—1939. számú képviselőtestületi közgyűlési határozatokat.

A jelzett határozatok megállapítják, hogy a széki egyházközségnek 1889. évig mindig két rendes lelkésze volt.

A második rendes lelkészi állást 1889 évben segédlelkészi állásra változtatták át. Az egyházközségnek ebből sokféle kára származott, mert a 3000 lelken felüli népes gyülekezet gondozását, a vallásoktatást, a belmissziói munkákat és a többi lelkészi funkciókat egy lelkész a folyton váltakozó segédlelkészekkel nem volt képes elvégezni. Emiatt a hívek az egyházzal szemben közönyösek, sokan engedetlenekké váltak és sokan megtagadták az egyházi kötelességeik teljesítését.

A további pusztulás megakadályozása céljából elhatározták, hogy a segédlelkészi állást második rendes lelkészi állássá szervezik. Mindenkori tisztességes megélhetést biztosító javadalmat állapítottak meg. Szabályozták a két lelkész munkakörét és most az egyházmegye pártoló ajánlatával kéri a Méltóságos Egyházkerületi Közgyűlést, hogy a határozatokat hagyja jóvá, a jelenlegi segédlelkészi állásnak második rendes lelkészi állásra való átszervezését és a második rendes lelkészi állás betöltését engedélyezze.

Az Igazgatótanács a bemutatott határozatokban részletesen kifejtett indokok alapján javasolja a kérés teljesítését.

Egyházkerületi közgyűlésünk a bemutatott határozatokat jóváhagyja s a széki egyházközség segédlelkészi állásának második rendes lelkészi állásra való változtatását, továbbá a második rendes lelkészi állás betöltését a határozatban jelzett indokok alapján az Igazgatótanács javaslata értelmében engedélyezi.

55. Olvastatik az Igazgatótanács 13780—1939. I. számú határozata, mely támaszkodva a kézdi egyházmegye közgyűlésének 1938. július hó 6-án és 1939. november hó 7-én tartott üléseiben 12—1938, illetve 16—1939. számú, a csikvármegyei szórványok átcsoportosítása tárgyában hozott határozataira, jóváhagyólag tudomásul veszi a kézdi egyházmegye közgyűlésének a csikvármegyei szórványok átcsoportosítására vonatkozó 12—1938. és 16—1939. sz. határozatait.

A fenti határozatok értelmében Csikszépviz, Csikszentmihály, Ajnád, Gyimesfelsőlak, Gyimesközéplak, Gyimesbükk, Csikszentdomokos, Balánbánya és Csikszenttamás, Gyergyószentmiklós szórványai Csikszeredához csatoltatnak.

Igazgatótanácsunk jelen határozata egyházkerületi közgyűlés elé terjesztetik.

Egyházkerületi közgyűlés az előterjesztett határozati javaslatot elfogadja és a kézdi egyházmegye csikvármegyei szórványainak átcsoportosítását megerősíti.

56. Az Igazgatótanács 14080—1939. I. sz. alatt jelenti a gyergyószentmiklósi missziói anyaegyházközség rendes lelkeszi állásának betöltése tárgyában: A „Református Szemle“ folyó évi 20—21-ik számában július hó 30-án megjelent gyergyószentmiklósi lelkeszi pályázati hirdetésre a szabályszerű idő alatt 12 lelkesz nyújtotta be pályázati kérését. Az állás az E. T. II. t. c. 49—51. §-a értelmében püspöki kinevezés alá tartozik.

A kézdi egyházmegye lelkeszminősítő bizottsága 1939. augusztus hó 22-én tartott ülésében kinevezésre első helyen Bartha Mózes kézdialbisi lelkeszt ajánlja, aki szónoki képességével és 16 esztendő eredményekben gazdag lelkeszi szolgálatával érdemes arra, hogy a gyergyószentmiklósi gyülekezet vezetője legyen.

Második helyen Geréb Pál, kolozsvári segédlelkeszt ajánlja, aki mindkét lelkeszi oklevelét jeles eredménnyel szerzte meg, s mint ilyennek az E. T. II. t. c. 58. §-a b) pontja a kinevezésnél a többikkel szemben előjogot biztosít. Harma-

dik helyen kinevezésre ajánlja Gergely Ferenc naszódi lelkészt, aki 1933. március 1. óta szolgál, mint körlelkész Naszódon. További kinevezésre ajánlja Nagy Béla, Benkő Kálmán, Kocsis Samu aait.

Geréb Pál kolozsvári segédlelkész aa.-t időközben a nagyborosnyói gyülekezet hívta meg lelkipásztorának. Ennek következtében Gergely Ferenc naszódi lelkész a jelölési sorrendben a második helyre, Nagy Béla fintaházi lelkész a harmadik helyre kerül.

A Főtiszteletű Püspök úr a II. t. c. 58. §-a b) pontja értelmében Nagy Béla fintaházi lelkészt nevezte ki a gyergyószentmiklósi missziói egyházközség lelkipásztorává, azzal a megokolással, hogy első lelkészképesítő vizsgáját: jó, a másodikat jeles eredménnyel tette le, 8 éve szolgál Fintaházán, mint rendes lelkész. Külföldi tanulmányokat végzett és jól beszéli a román és német nyelvet.

Volloncs Miklós kézdi esperes aa. a kézdi egyházmegyei tanács nevében Nagy Béla fintaházi lelkész kinevezését szabálytalannak minősíti és óvást emel a püspöki kinevezés ellen. Püspök úr válaszában rámutat, hogy a missziói egyházközség érdekében csak ezt a kinevezést látta helyesnek, mivel a jelöltek nem feleltek meg azoknak a követelményeknek, melyeket a lelkészi állomás támaszt, kéri a közgyűlés jóváhagyását.

Egyházkerületi közgyűlésünk Nagy Béla fintaházi lelkésznek gyergyószentmiklósi lelkészi kinevezését tudomásul veszi, a püspöki intézkedést jóváhagyja.

57. Olvastatik az Igazgatótanácsnak 13910—1939. I. szám alatt az óromániai egyházmegye tárgyában kelt előterjesztése:

A magyar református konvent 2511—1921. számú leiratával a trianoni békeszerződés következtében előállott új helyzetre való tekintettel, az óromániai református misszió vezetését egyházkerületünk Igazgatótanácsára ruházta.

Az 1922. évi egyházkerületi közgyűlés 69. sz. határozata tudomásul veszi az Igazgatótanács 4326—1922. számú jelentését, mely szerint 1921. évi október 1-től kezdődőleg Tőkés Ernő brassói lelkész esperesi kinevezést nyert és külön felhatalmazást arra, hogy a minisztériumokban és a hatóságok előtt az egyházkerület ügyeiben eljárjon.

Az óromániai missziói munkára nézve az egyetemes konvent 1908. évi 86. jegyzőkönyvi határozatával megállapított Szabályzat volt irányadó, mely a változott viszonyoknak nem felelt meg, ezért Igazgatótanács addig is, míg az egyházközségek egyházmegyei szervezete teljesen kiépül, az esperes mellé az egyházmegyei ügyek intézésére egyházmegyei tanácsot alakított és I. foku fegyelmi hatóságul a sepsi egyházmegye bíróságát jelölte ki. Egyházkerületi közgyűlésünk 28—1937. számú határozatával kimondotta az óromániai hívek és gyülekezetek között végzendő munka szabályozására és irányítására a külön bizottság megszervezését.

Igazgatótanács bemutatja az 1939. november 24-iki ülésében elfogadott szabályzatot az óromániai református egyházmegye gyülekezetének szervezése tárgyában:

Szabályzat az óromániai református egyházmegye részére.

1. §. Az óromániai református egyházmegyében a következő egyházközségek birnak megszervezett lelkészi állással: Andrásfalva, București, Azuga-Busteni, Braila, Constanta, Galati, Moreni, Pitești, Ploesti. Ezen egyházközségek megvizsgálándók annak megállapítása végett, hogy képesek-e az egyházközségi és iskolai költségeket sajátjukból hordozni.

2. §. Azon egyházközségekre, amelyek terheiket saját maguk képesek hordozni, az E. T. I. t.-c.-nek vonatkozó rendelkezései irányadók.

3. §. Az önfenntartó egyházközségekhez a környékbeli polgári községek beosztatnak és azokat mint szórványokat az önfenntartó egyházközségek lelkészei a 4. §. b)—e) pontjaiban írtak szemelött tartásával kötelesek gondozni.

4. §. Azon, önfenntartásra nem képes gyülekezetek, melyek földrajzi elhelyezésük miatt szórványokként valamely önfenntartó egyházközség gondozásába adhatók nem voltak, a megközelíthetőség szemelőtt tartása mellett körzetekbe osztatnak, amely körzetekbe, mint missziói gyülekezetekbe, a püspök missziói lelkészeket nevez ki helyettes lelkészi jelleggel.

A missziói lelkész kötelessége:

a) a számára kijelölt központban lakni;

b) a körzetébe eső gyülekezeteket és missziói pontokat meglátogatni és ott szolgálatot végezni a számára megjelölt beosztás szerinti időben;

c) a hozzája beosztott gyülekezetekben a hiveket meglátogatni;

d) a beosztott községekben lakó, még a hivek névjegyzékébe fel nem vett református lakósokat felkutatni s azoknak az egyházhoz való kapcsolására törekedni;

e) a körzetébe még be nem osztott községekben is állandóan figyelemmel kísérni az esetleg oda beköltözött református lakósokat s azokat szintén felkutatni. A missziói lelkész látogatását az egyes missziói gyülekezetekben és missziói pontokon, látogatási naplójának a gondnok által való aláíratásával igazolja.

Az egy missziói lelkész vezetése alatt álló missziói gyülekezetek összesen egy világi képviselőt küldenek az egyházmegyei közgyűlésbe. A világi képviselőt a gyülekezeti tanácsok által javaslatba hozott egyének közül az egyházmegyei tanács jelöli ki.

5. §. Minden lelkész, a gyülekezetéhez tartozó egyháztagokról törzskönyvet (családkönyvet) vezet, amely tartalmazza az egyháztag nevét, foglalkozását, lakcímét, egyházi teherviselési viszonyait, az egyházközségben esetleg viselt tisztségét, családi viszonyait, a családtagok felsorolásával, azok vallási és családi állapotának feltüntetésével. Ezt a törzskönyvet, amelybe a lelkész minden változást átvezetni köteles, az esperes, látogatása alkalmával minden évben megvizsgálja.

6. §. Minden lelkész munkanaplót vezet az egyházközségében illetőleg gyülekezeteiben folyó munkákról, amelyben az illető munkaág tagjai, vagy résztvevői számát, a munka menetét, a végzett anyagot, a munka helyzetét bejegyzi. Ez a napló minden évben kivonatban az espereshez és egyházmegyei belmissziói előadóhoz felterjesztendő a lelkészi jelentéssel együtt.

Ugyanide bejegyzi az általa végzett, liturgikus, igehirdetői, vallástanítási, pásztori munkákat. A gyülekezeti istentiszteleten, urvacSORaosztáson résztvett tagok számát. Erről minden évben a lelkészi jelentéssel együtt az adatok összegzését feltüntető kimutatást felterjeszti az espereshez és az egyházmegyei belmissziói előadóhoz.

7. §. Az önfenntartó egyházközségek és hozzájuk csatolt szórványok anyagi ügyeinek vezetése az egyházkerület által hozott rendelkezések szerint történik. (2. §.)

A missziói gyülekezetek lelkészei, az egyes, általuk gondozott gyülekezetek bevételéről és kiadásáról a gyülekezet gondnokával együtt, két eredeti példányban pénztárnaplót vezetnek, amelyek egyike a lelkész, másika a gondnok őrizete alatt áll. E pénztárnaplót (számadást) az egyházmegyei számvevőnek a számadások benyújtására rendelt időben, felülvizsgálatra benyújtják, a bevételt és kiadást igazoló okmányokkal együtt.

8. §. A missziói gyülekezetekben presbitérium nem alakítatik. Helyette egy gondnok és a gyülekezet létszáma szerint 2—5 gyülekezeti tanácsosból álló gyülekezeti tanács intézi az ügyeket. A gondnokot és gyülekezeti tanácsosokat, az egyházas életű és közbecsülésben álló hivek közül a lelkész javaslatára az egyházmegyei tanács nevezi ki három évre és megerősíti a „Bizottság”.

A gyülekezeti tanács határozata csak az esperes megerősítése után válik jogerőssé, ami után a határozat presbitéri határozat joghatályával bír. A gyülekezeti tanács esperesileg megerősített határozata ellen felebbezésnek helye van az egyházmegyei közgyűléshez és a gyülekezeti tanács határozatát megváltoztató egyházmegyei közgyűlési határozat az e célra alakított Bizottsághoz.

9. §. A missziói gyülekezetek lelkészeinek fizetéséről az egyházkerület gondoskodik, tekintetbe véve azt is, hogy mennyivel tudnak ehhez maguk a gyülekezetek hozzájárulni. A dologi kiadásokat (helyiség istentisztelet céljaira, ennek bére, fűtése, takarítása, a lelkész ellátása kiszállások alkalmával) a gyülekezetek viselik. A lelkész kötelessége, hogy a gyülekezetek tagjait a szükségletek hordozására ránevelni igyekezzék. Indokolt esetben a „Bizottság“ útján az egyházkerület Igazgatótanácsa a dologi kiadások fedezésére is segílyt adhat.

10. §. Az óromániai egyházmegyében az egyházmegyei közgyűlés teendőit további intézkedésig az egyházmegyei tanács látja el. Az esperest és a főgondnokot a „Bizottság“ javaslatára az egyházkerületi Igazgatótanács nevezi ki a törvényben megszabott ciklusra. A szerzett jogok érvényben tartatnak. Az egyházmegye többi tisztviselőit (egy lelkészi és egy világi jegyző, számvevő, tanügyi előadó, pénztáros és belmissziói előadó) a rendes és missziói lelkészek, illetve a világi képviselők közül, az egyházmegyei tanács választja. Az egyházmegyei tanács teljesjogú tagjai a rendes lelkészek és az önfenntartó egyházközségek világi képviselői, tanácskozási joggal bíró tagjai, a missziói gyülekezetek lelkészei és világi képviselői. Az esperes minden évben minden egyházközséget megvizsgál s erről az egyházkerület Igazgatótanácsának részletes jelentést tesz. Hasonlóképen minden évben az egyházmegyei tanács jegyzőkönyve és az egyházmegyei tanács gyűlésén elhangzott tisztviselői jelentések az egyházkerületi Igazgatótanácshoz felküldendők.

11. §. A bukaresti egyházközség kormányzatilag és közgazgatásilag egyelőre kivéteket az egyházmegye kötelékéből s egyenesen az egyházkerületi Igazgatótanács joghatósága alá rendeltetik, számadásait, költségvetését a beérkezéstől számított 15 nap alatt az egyházmegye véleményével az Igazgatótanácshoz terjeszti felülvizsgálatra.

A jelen szabályzat 6. §-ában előirt jelentéseket azonban az egyházmegye esperesének és a belmissziói előadónak a bukaresti egyházközség is köteles a megszabott időben a lelkészi jelentéssel együtt felküldeni.

A bukaresti egyházközség presbitériumának és közgyűlésének határozatai ellen az egyházkerületi igazgatótanácshoz van helye a fellebbezésnek. Az igazgatótanácsi döntés ellen további fellebbvitelnek helye nincs.

12. §. Az esperes, amennyiben Bukarestben székel, külön parochiális körrel nem rendelkezik, de a bukaresti egyházközség presbitériumának hivatalból tagja.

Köteles valamelyik, vagy több bukaresti templomban évente 12 alkalommal vsárnapi istentiszteleten szolgálni.

13. §. A lelkészek, tanerők és énekvezérek fegyelmi ügyeinek az E. T. V. t. c. alapján leendő ellátására elsőfokon a sepsi egyházmegye, másodfokon az egyházkerület fegyelmi bírósága, harmadfokon a legfőbb egyházi bíróság illetékes.

Az egyházkerület elnöksége azonban felhatalmaztatik, hogy az elsőfokon eljáró sepsi egyházmegyei fegyelmi bíróság helyett a szükséghez képest belátása szerint más egyházmegyei bíróságot delegálhasson. Ilyen esetben a sepsi egyházmegyei bíróság elnöksége a fegyelmi eljárás megindításáról értesítendő.

Az esperes fegyelmi ügyeit elsőfokon az egyházkerületi bíróság, mint fegyelmi bíróság, másodfokon a legfőbb törvényszék intézi.

Az egyházközségi fegyelmi bírósági ügyek első és utolsó fokon az egyházmegyei elnökség hatáskörébe utaltatnak.

A közigazgatási bírói eljárás alá tartozó esetekben az E. T. V. t. c. irányadó.

14. §. Az óromániai egyházmegye területén fekvő egyházközségek és gyülekezetek felügyelete és irányítása az e célra alakított „Bizottság“ hatáskörébe tartozik. Ezen bizottság tagjai: a püspök és helyettese, az egyházkerület vezető főgondnoka, az óromániai egyházmegye esperese és főgondnoka, a sepsi egyházmegye esperese, a bukaresti egyházközség lelkész-elnöke, az egyházkerület ügyésze és belmissziói előadója. A bizottság tárgyalásaiban az egyházkerület előadótanácsosai szükség szerint részt vesznek. A bizottság jegyzőjét és előadóját maga választja. Az óromániai egyházmegye és egyházközségek ügyeit a Bizottságban az óromániai egyházmegye esperese adja elő.

15. §. A Bizottság feladata az óromániai egyházmegye, egyházközségek és gyülekezetek munkájára felügyelni, azt ellenőrizni, a szükséges esetekben az egyházkerületi igazgatótanácshoz idevonatkozó javaslatokat tenni. A Bizottság missziói jellegű kérdésekben a Missziói Tanáccsal is érintkezésbe lép, attól javaslatot vagy véleményt kér; minden évben kétszer ülést tart, ez üléseken tárgyalja az óromániai egyházmegye és bukaresti egyházközségnek a jelen Szabályzat 10. és 11. §§-ai értelmében az Igazgatótanácshoz beküldött jelentéseit, megvizsgálja ezek alapján a munka menetét, és az esetleg szükséges intézkedéseket és utasításokat az Igazgatótanács útján megteszi. Tárgyalja az esperesi és egyházkerületi vizsgálatokról tett jelentéseket s a felmerült ügyekben, a szükség szerint, határozatokat hoz. Adott esetekben tagjai közül vizsgálatra és látogatásra kiküldöttet rendel. Javaslatot tesz az Igazgatótanácsnak az egyes egyházközségek és missziói gyülekezetek anyagi szükségéinek fedezéséről. Munkájáról évente az Igazgatótanács útján az egyházkerületi közgyűlésnek jelentést tesz.

16. §. Az egyházkerületi Igazgatótanács az óromániai egyházmegye esperesének és a bukaresti egyházközségnek, a Szabályzat által előírt jelentéseit, számadásait és költségvetéseit először a Bizottsághoz teszi át, a szükségesnek látszó javaslatok megtételére.

17. §. Amennyiben jelen szabályzat másként nem intézkedik, az Egyházi Törvényeknek, illetőleg az ezek végrehajtására az egyházkerület közgyűlése által megállapított utasításoknak rendelkezései az óromániai református egyházmegyére nézve is kötelezők.

18. §. A bukaresti református presbitérium 207 és 208—1937. jegyzőkönyvi számú presbitériumi és 15—1937. jegyzőkönyvi számú képviselői közgyűlési határozatai a bukaresti egyházközség új szervezeti szabályzata tárgyában érvényben fenntartatnak a végleges szabályozásig.

A javaslathoz hozzászólott Tőkés Ernő esperes aa. és sok ponton kérte annak további módosítását. A módosításra vonatkozó javaslatait előterjesztette és írásban is benyújtotta.

Közgyűlés a módosító javaslatokat el-
 útasítja és a kiküldött bizottság által már fe-
 lülvizsgált és kiegészített javaslatot teljes
 terjedelmében elfogadja.

58. Az Igazgatótanács 13703—1939. sz. a. jelenti, hogy
 gróf Tholdalagi József aának a marosvásárhelyi kollégium
 főgondnokává választása következtében megürült a maros-
 vásárhelyi kollégium gondnoki széke.

Az előljáróság 94. sz. határozatával a gondnoki tisztre

I. helyen: dr. István Mihály

II. helyen: dr. Sebess Jenő

III. helyre: Kovács Andor aait jelölte.

Egyházkerületi közgyűlésünk a jelölés
 szerint elrendeli a marosvásárhelyi kollégium
 gondnoki tisztségére a választást dr. István
 Mihály, dr. Sebess Jenő és Kovács Andor
 aai között.

Elnök a választás idejéül holnap reggel
 8—9 óráját tűzi ki.

59. Az Igazgatótanács 13646—1939. III. sz. a. jelenti,
 hogy dr. Török Andor aának a Székely-Mikó kollégium
 főgondnokává történt megválasztásával megürült a sepsi-
 szentgyörgyi Székely-Mikó kollégium gondnoki helye. Az
 előljáróság 458. sz. határozatával a gondnoki tisztségre

I. helyen: dr. Keresztes Károly

II. helyen: dr. Ferencz Lajos

III. helyen: dr. Barabás Andor aait jelölte.

Egyházkerületi közgyűlésünk tudomásul
 vévén a jelölés eredményét, a választást dr.
 Keresztes Károly, dr. Ferencz Lajos és dr.
 Barabás Andor aai között elrendeli. Elnök aa.
 a szavazás idejét holnap délelőtt 8—9 óráig
 tűzi ki.

60. Olvassatik az Igazgatótanács 11775—1939. sz. előterjesztése, melyben jelenti, hogy a dr. Görög Ferenc aának a Szeretetház főgondnokává történt megválasztásával megüresedett a Szeretetház gondnoki tisztsége.

Az előljáróság Igazgatótanácsunk 6496—1939. III. sz. rendelete alapján megejtette a hármast jelölést a következőkben:

- I. helyre: Warga Dániel
- II. helyre: dr. Péterffy Pál
- III. Sándor Ferenc.

Egyházkerületi közgyűlésünk a jelölés eredményét tudomásul vévén, a Szeretetház gondnoki tisztjére 10 éves ciklusra szóló hatállyal a választást Warga Dániel, dr. Péterffy Pál és Sándor Ferenc aai között elrendeli.

Elnöklő főgondnok a választás idejét holnap, vasárnap d. e. 8—9 óráig tűzi ki.

61. Az Igazgatótanács 13704—1939. III. sz. a. jelenti, hogy a sepsiszentgyörgyi kollégiumi gondnoki, marosvásárhelyi kollégiumi gondnoki, Szeretetházi gondnoki székek betöltésénél a jelölések következtében a választásoknál előljárósági világi tagsági helyek ürülnek meg. Javasolja ennek következtében Igazgatótanácsunk, méltóztassék a csonka ciklusra szóló hatállyal e helyek betöltése iránt is intézkedni.

Egyházkerületi közgyűlésünk elrendeli az 1942 december 31-éig szóló ciklusra a sepsiszentgyörgyi, a marosvásárhelyi kollégium és a Szeretetház előljáróságába egy-egy világi előljárósági tagnak választását.

Elnöklő főgondnok aa. a választás idejét holnap, vasárnap d. e. 8—9 óráig tűzi ki.

62. Az Igazgatótanács 13634—1939. III. sz. a. jelenti, hogy 49—1939. sz. ülésben hozott határozatával hozzájárult a köpeczi egyházközség 15. sz., az egyházmegyei tanács 162—1938. sz. határozatához, mellyel 1939. január 1-i hatállyal ki-mondotta a köpeczi elemi iskola véglegesítését.

Egyházkerületi közgyűlésünk a bejelen-tést jóváhagyó tudomásul veszi.

63. Az Igazgatótanács 13636—1939. III. sz. a. jelenti, hogy 3010—1939. III. sz. ülésben hozott határozatával hozzá-járult a marosnagylaki egyházközség 2—1939. sz., az egy-házmegyei elnökség 444. számú határozatához, mellyel 1939. március 1-ével iskoláját egy tanerővel véglegesítette.

Egyházkerületi közgyűlésünk a tett in-tézkedéseket jóváhagyó tudomásul vette.

64. Az Igazgatótanács 13706—1939. III. sz. a. jelenti, hogy Papp László s. lelkész aa., aki Baselben tanulmányo-zott, azzal a kéréssel fordult a Főtiszteletű és Méltóságos Egyházkerületi Közgyűléshez, hogy a II. lelkészképesítő vizsgára egy évvel később állhasson elő, hogy külföldi tanul-mányait ne kelljen félbeszakítani. Igazgatótanácsunk 8432—1938. III. sz. a. a Főtiszteletű Egyházkerületi közgyűlés utó-lagos jóváhagyásának feltétele mellett az engedélyt a meg-hosszabbításra megadta.

Egyházkerületi közgyűlésünk az Igaz-gatótanács tett intézkedéseit jóváhagyja s az engedélyt a maga részéről is megadja.

65. Az Igazgatótanács 13631—1939. III. sz. a. jelenti, hogy 6000—1938. III. sz. ülésben hozott határozatával hozzá-járult a leányfőgimnázium előljáróságának 120—1938. sz. határozatához, mellyel Báthory Jolán h. tanárnőt 1938. jú-nius 1-i hatállyal a történelmi tanszékre rendes tanárnőül meghívta.

Egyházkerületi közgyűlésünk a bejelen-tést tudomásul veszi s Báthory Jolánt az egyházkerület rendes tanárai között bizalom-mal és örömmel üdvözli.

66. Az Igazgatótanács 13632—1939. III. sz. a. jelenti, hogy 8285—1938. III. sz. ülésben hozott határozatával hozzájárult a sepsiszentgyörgyi Székely-Mikó kollégium előljáróságának 235—1938. sz. határozatához, mellyel 1938. szept. 1-i hatállyal a természettajzi tanszékre rendes tanáruul meghívta Szabó József okl. helyettes tanár aát.

Egyházkerületi közgyűlésünk a bejelentést tudomásul veszi és Szabó József aát rendes tanári miőségében szívesen köszönti.

67. Az Igazgatótanács 13633—1939. III. sz. a. jelenti, hogy 8286—1938. III. határozatával hozzájárult a sepsiszentgyörgyi Székely-Mikó kollégium előljáróságának 233—1938. sz. határozatához, mellyel Debreczy Sándor okl. helyettes tanár aát a magyarnyelvi tanszékre 1938 szeptember 1-i hatállyal meghívta.

Egyházkerületi közgyűlésünk tudomásul véve a bejelentést, Debreczy Sándor aát, egyházkerületünk új rendes tanárát szívesen üdvözli.

68. Az Igazgatótanács 13635—1939. III. sz. a. jelenti, hogy 1894—1939. III. sz. a. ülésben hozott határozatával hozzájárult a székelyudvarhelyi kollégium előljáróságának 40—1939. sz. határozatához, mellyel Boérné, Léber Margit, okl. helyettes tanárnőt 1939. március 1-i hatállyal a tanítónőképzőintézet matematika-természettudományi tanszékére rendes tanárnőül meghívta.

Egyházkerületi közgyűlésünk a bejelentést tudomásul vevén, Boérné, Léber Margit tanárnőt az egyházkerület rendes alkalmazottai sorában szívesen köszönti.

69. Az Igazgatótanács 13953—1939. III. sz. a. jelenti, hogy 13642—1939. sz. határozatával hozzájárult a sepsiszentgyörgyi Székely-Mikó kollégium előljáróságának 461—1939. sz. határozatához, mellyel Kissné, Sep-

ródi Anna tanárnőt a kollégium lenyugimnáziumához az énekzene tanszékére 1939. szept. 1-i hatállyal rendes tanárnőül meghívta.

Nevezett eddig a székelyudvarhelyi tanítónőképzőnk rendes tanára volt.

Egyházkerületi közgyűlésünk a jelentést tudomásul veszi és Kissné, Seprődi Anna r. tanárnőt új munkahelyén szívesen köszönti.

70. Az Igazgatótanács 13952—1939. III. sz. a. jelenti, hogy 11622—1939. sz. ülésben hozott határozatával hozzájárult a székelyudvarhelyi kollégium előljáróságának 26—1939. sz. határozatához, mellyel 1939. szept. 1-i hatállyal rendes tanárnőül a tanítónőképzőintézet természetrajzi tanszékére Királyné, Csathó Anna, brassói ref. leánygimn. r. tanárnőt meghívta.

Egyházkerületi közgyűlésünk a bejelentést tudomásul veszi és Királyné, Csathó Anna r. tanárnőt új munkahelyén bizalommal köszönti.

71. Elnöklő főgondnok aa. a gyűlést az idő előrehaladottsága miatt bezárja s folytatását holnap reggel 1/29 órára tűzi ki.

Kmf.

Gróf Teleki Arctur,
egyházkerületi főgondnok,
elnök.

Dr. Tavaszy Sándor,
egyházkerületi lelkészi főjegyző,
jegyző.

Harmadik ülés

1939. november hó 26-án délelőtt fél 9 órakor.

Elnök: **Gróf Teleki Arctur**
egyházkerületi főgondnok.

Jegyző: **dr. Tavaszy Sándor**
egyházkerületi lelkész főjegyző.

Elnöklő főgondnok aa. a gyűlést megnyitván, felkéri főjegyző aát, hogy olvassa fel a mult ülés jegyzőkönyvét.

Közgyűlés jegyzőkönyvet hitelesíti.

72. Volloncs Miklós esperes aa. bemutatja az Igazgatótanács közigazgatási és vagyoniügyi jelentését felülvizsgáló bizottság következő jelentését:

Jegyzőkönyv,

mely felvétellett Kolozsvárt, 1939 november hó 23-án, az Igazgatótanács közigazgatási és vagyoniügyi jelentésének megvizsgálása alkalmával tartott bizottsági ülésen. Jelen vannak: Elnök: Volloncs Miklós esperes; jegyző: Nagy Elek esperes; Nagy Ferenc, Kovács Zsigmond, Kovács Endre és Kovács Pál bizottsági tagok.

Elnök szívélyesen üdvözölve a megjelenteket, megállapítja, hogy a bizottság tagjai kellő számban jelentek meg s miután a jegyzői teendőik ellátására Nagy Elek b. tagot kéri fel, az ülést megnyitja.

Tudomásul szolgál.

I. Közigazgatási jelentés.

A tárgyalás alatt lévő közigazgatási jelentés két esztendő anyagát foglalja magában, mely *A)* és *B)* részre oszlik, melyek közül az elsőt dr. Illés Gyula, az utóbbit Laár Ferenc előadótanácsos aai állították össze.

Bizottságunk nem ismeri ezen szétosztás indokát, de úgy találja, hogyha ezen helyzet fenntartását valami különös méltánylást érdemlő ok nem kívánja, jövőre szüntessék meg, hogy a kifejezetten közigazgatási természetű ügyek intézése egy kézbe kerüljön.

Ezen jelentés — az előző évekéhez hasonlóan — megállapítja, hogy az elmúlt két év is a legnagyobb nehézségek és küzdelmek láncolata volt és súlyos kérdések megoldása elé állította Igazgatótanácsunkat. A jóakarát és segíteni akarás sohasem hiányzott s ebben az idegpusztító munkában, ha nem tehettek eleget, az ok másutt keresendő. E sajnálatos ténymegállapítás mellett felemelő érzés rámutatni arra, hogy e nehéz időkben híveink hűségesen teljesítették kötelességüket, a lelkészek az őrállást s Igazgatótanácsunk munkája minden elismerésre s hálás köszönetre méltó volt.

A személyi változásokról szóló rész felsorolja az Igazgatótanács, az egyházmegyék, egyházközségek lelkészi karában előfordult változásokat és a lelkészi testületek halottainak kimutatását. Amidőn ezeknek tudomásulvételét kérjük, az Igazgatótanácsosok között a kiérdemelt bizalom melegségével köszöntjük dr. Gönczy Lajos theologiai igazgató aát s a tisztviselői karban Lőrinczi Ferenc központi szolgálatra berendelt igazgató-tanító aát, aki mint egyházkerületi elemi iskolai felügyelő véglegesítettett, javasoljuk a Főtiszteletű Közgyűlésnek, méltóztasson a hazatértek emlékének és munkájának kegyeletes elismerésével Kiss Albert, Vajda Ferenc és Csürös József aai régi vezető munkások érdemeit jegyzőkönyvileg megerősíteni, akik a sok érdemes elhunyt között — dicsekedéseink voltak.

Egyházkerületünk méltó módon vett részt az országos gyászbán, Ófelsége Mária anyakirályné elhunytá alkalmával és küldöttség által képviseltette magát Calinescu Armand

miniszterelnök úr temetésén, ugyancsak küldöttségileg vett részt főtitiztelendő Vorbuchner Adolf római katolikus püspök úr temetésén is s táviratilag fejezte ki részvétét Balog Elemér pozsonyi, Sörös Béla losonczyi, Makláry Károly debreceni református püspök urak, továbbá Szentiványi József unitárius egyházkerületi főgondnok és Bitay Árpád római katolikus tanár urak elhúnyta alkalmából.

Ezeknek részvételtjes tudomásulvételét kérjük.

Főtiszteletű Sulyok István királyhágómelléki püspök úr 50 éves lelkészi jubileumán együttérző, testvéri szeretettel örvendeztünk. A bölcs mérséklettel és atyai szívvel kormányzó püspök életére e helyről is kérjük Isten gazdag áldását.

Dr. Varga Béla unitárius és Márton Áron római katolikus püspök urakat szent munkájuk kezdetén egyházkerületünk képviselői köszöntötték; az akkor kifejezett jókívánásokhoz való csatlakozást kérjük.

Örömmel és teljes megnyugvással állapítottuk meg a jelentésből, hogy a testvérfelkezetek közötti jóviszonyt semmiféle említést érdemlő sérelem nem zavarta meg.

A legnagyobb örömet váltotta ki az a tény, hogy az új zsinati atyák mindkét egyházkerületben megválasztattak az új ciklusra s a félbeszakadt törvényalkotói munka folytatható és befejezhető lesz.

A jelentés B) pontjának számbavétele rendjén el nem muló hálával állapítottuk meg, hogy Püspök urunk egyetlen alkalmat sem mulasztott el, hogy a kormányférfiak előtt feltárja anyaszentegyházunk helyzetét, különösen sokat fáradozott a lelkészek kongruaügyének méltányos rendezése ügyében, ami a múlt évi február és március havi emelést eredményezte, a további személyes tárgyalások, dacára annak, hogy minden illetékes tényező kérésünket méltányosnak és igazságosnak ismerte el, a biztatásnál más megoldást nem talált.

E nagy körültekintést és tapintatot igénylő idegfeszítő tárgyalások levezetéséért javasoljuk, hogy a Főtiszteletű Közgyűlés fejezze ki Püspök úrnak mindnyájunk lelkéből fakadó köszönetét s egyben szögezze le, hogy a kongrua kérdés rendezésénél az egyenlőség és viszonyosság elvi alapjához

ragaszkodik s ilyen értelemben kéri az Igazgatótanácsot, hogy az eredmény elérése végett a kérdést állandóan tartsa napirenden.

A jelentés egész sorozat sérelmet ad elő, amelyeket egyházaink szenvedtek el egyes — legtöbbször hatalmukkal visszaélő — állami hatóságok részéről. Ezek közül csak kivébbakra mutatunk rá, amelyek leginkább zavarták az egyházkormányzat menetét és a vallásos élet elmélyítési munkáját. Gyakran fordult elő, hogy hitelveinkkel ellenkező rekviemek tartása rendeltetett el, — az erdővidéki egyházmegye Udvarhelymegyéhez tartozó részeiben a gyűléstartások körül olyan nehézségek merültek fel, amelyek egyidőre lehetlenné tették nemcsak a belmissziói munkákat, de az adminisztráció rendes menetét is; Felvinczen és Uzdiszentpéteren a konfirmációi oktatás elé is akadályok gördültek, a vallásos összejövetelek tartását szabályozó belügyminiszteri rendeletet az alsóbb hatóságok nem veszik figyelembe. Kisfülpösön a csendőrség az ifjúsági világszövetség imahetét megzavarta, Fogarasi lelkészt vízkereszt napi istentisztelet tartásra utasították, Makfalván az állami iskolában tanuló református vallású növendékeknek a tanfelügyelőség megtiltotta a vasárnapi iskolába való járását, Rákosdon, Peteken nemzeti ünnepeken a református vallású tanulókat kizárólag az orthodox templomba vezetik. Erdővidéken a csendőrség vallásos összejöveteleknek tekinti a keresztelest, esketést és temetést is s előzetes bejelentésüket követeli, a marosi egyházmegyében a gyűlések és összejövetelek tartására a vonatkozó belügyminiszteri rendeletet senki sem respektálja.

A panaszoknak nincsen vége és dacára a belügyminiszteri rendeletnek, a gyűlések és összejövetelek tartása ma is korlátozva van.

A legsúlyosabb sérelmek közé tartozik a Kisbaczon, Bibarczfalva és magyarhermányi pünkösti ünneprontás, ahol hiveinket pünköst ünnepén útesinálási köz munkára rendelték ki. Az eresztevényi csendőrőrmester a közigazgatási és katonai parancsnokság engedélyével rendelkező kézdi esprest megakadályozta vizitációs munkájában és megtiltotta az istentiszteletek tartását, a zabolai szórványban

pedig azért tiltották meg az istentiszteleteket, mert nem rendelkeznek gyülekezeti házzal. Alsó-felsőszentmihályon az áldozósütőtörtöki konfirmáció idejét határozza meg a községi jegyző és a csendőrség. Varsolezcon a kórháznak lefoglalt lelkészi irodahelyiség berendezését, anyakönyveket, számadásokat és az ügyiratokat a katonaság kidobálta. Gernyeszegen, Ilyefalván a csendőrség a legátusok látogatásait tiltotta be s utóbbi helyen a legatumot is elkobozta. A református vallású tanulók és előképzős ifjak sok községben hitelveinkkel ellenkező kultuszeselekmények végzésére kényszerítettnek, ilyenek keresztvetés, térdelés. A vallás- és művészetügyi minisztérium rendelkezése szerint a magyar hymuszt tartalmazó énekeskönyvünk forgalomból való kivonását meghagyta — végrehajtatott, ennek dacára is azonban Brassóban, Nagyenyeden, Érszentkirályon és Gyulafehérváron énekeskönyv-elkobzások voltak, mult énekeskönyvben benne van Rákóczi Ferenc imája című ének és Imádság a hazáért című könyörgés.

Igazgatótanácsunk minden egyes esetben felterjesztéssel élt az egyes miniszteriumokhoz, tartományi főnökségekhez, — nem egyszer a sérelmek orvoslása ügyében személyes eljárás is történt, — de sajnos, a legminimálisabb eredménnyel, kivéve azokat az elvi jelentőségű rendeleteket, amelyek az istentiszteleteken való részvétellel, összejövetellek és gyászmisék tartására vonatkoznak, melyek azonban teljes érvényre máig sem emelkedtek.

Igazgatótanácsunk interveniált a hadbírószági eljárások revízió alá vétele tárgyában is, igen sok lelkész áll vád alatt. Az eredmény: maguk az elítéltek illetékesek dönteni saját ügyükben.

Azt a mindenre kiterjedő atyai gondoskodást, mellyel Igazgatótanácsunk felkarolta az eljárás alatt állók ügyeit, bizottságunk megnyugvással és köszönettel vette tudomásul.

E jelentés tartalmazza az óromániai református egyházmegye részére készített szabályzat-tervezetet is, amellyel a Főtiszteletű Közgyűlés külön tárgysorozati pont alatt foglalkozott, nekünk csak az ötlött szemünkbe, mintha a bukaresti egyházközség püspöki vizsgálat alá helyezésével a régi, törvényileg megszüntetett rendszer felé való visszatérés jeleit látnók.

A királyhágómelléki egyházkerület tényleges elismerését örömmel vettük tudomásul.

A jelentés kapcsán megállapítottuk, hogy az ingatlan-eladások és vételek törvényeink értelmében teljes szabályszerűséggel történtek s az Igazgatótanács gondos körültekintéssel vigyázott, hogy birtokállományunkban indokolatlan visszaesés ne történjék. Azonosítjuk magunkat a múlt évi javaslattal, hogy ingatlaneladásokat csak az esetben engedélyezzen Igazgatótanácsunk, ha az eladás jobb és gyümölcsözőbb ingatlanvétel vagy előnyös csere folytán történik.

Azokért az ingatlan adományokért, melyek a jelentésben fel vannak sorolva, és pedig a kolozsvári Transilvania Banknak, amely a magyarbikali egyházközségnek kultúrházépítésre belsőséget és építésre 50.000 leit, Bencze Zsigmondnak, aki a berkenyesi egyháznak imaházépítésre belsőséget adott, a kolozsvári kollégiumnak, hogy a mezőzáhi egyháznak egy hold földet adott, Bányai Mihálynénak, aki a büргеzdí egyháznak beépített telket, a mocsolyai közbirtokosságnak, hogy az ottani egyháznak egy kertrészletet, Csomor Domokos és nejének, hogy a nagydisznódi egyháznak templom- és papilaképítésre belsőséget adományoztak, mondjon elismerő köszönetet nemes adományaikért és fejezze ki elismerését a várkudi híveknek, akik új iskolájuk összes szak- és napszámos munkáit saját kosztjuk mellett maguk végezték el.

Megállapítottuk, hogy eladatott 91 h. 663 □-öl ingatlan 3,860.469 leiért és vétetett 59 h. 1506 □-öl 3,867.680 lei értékben, ami némi értékemelkedést mutat.

Az imperiumváltozás utáni ingatlanforgalmi vagyongörbe felállítását kívánatosnak látnók s ezért javasoljuk ennek az összesítésnek a jövő jelentés részére való elkészítetését.

Az Igazgatótanács által jóváhagyott díjlevelek megerősítését és mint felelősségi hatóság által a hozzá beérkezett felelősségi tárgyakban tett jelentés jóváhagyó tudomásulvételét javasoljuk a bírósági ügyekről tett jelentéssel együtt s kérjük, hogy a papi kanonika földek kiegészítése tárgyában folyamatba tett eljárást napirenden tartani sziveskedjék.

II. Vagyonügyi jelentés.

Bizottságunk javasolja, hogy a Főtiszteletű és Méltóságos Közgyűlés a vagyonügyi jelentést teljes egészében jóváhagyó tudomásul venni méltóztassék s azokkal az egyházközségekkel szemben, melyeknek évek óta rendezetlen kölcsöntartozásaik vannak, a legszigorubban járjon el.

Hasonlóképpen javasoljuk a diakonissza intézetről szóló jelentés teljtartalmu elfogadását is, sajnálattal állapítva meg, hogy a református kórház még nincs abban a helyzetben, hogy ingyenes betegeket is tudjon felvenni s a III. sz. tályos kortermeket még nem tudja beállítani.

Az iratterjesztési jelentés kapcsán — mikor javasoljuk annak tudomásul vételét — kérjük a nem felekezeti iskolába járó elemi iskolás tanulók valláskönyveinek minél sürgősebb kiadását s lehetővé tenni, hogy a Református Naptár lehetőleg november 1-re jelenjen meg s végül a szórványhívek részére egy alkalmas újság adassék ki.

Végül javasoljuk a Főtiszteletű és Méltóságos Egyházkerületi közgyűlésnek, hogy az Igazgatótanács közgazgatói és vagyonügyi jelentését — javaslatainkkal és kéréseinkkel együtt vegye tudomásul s a végzett munkáért fejezze ki köszönetét s kérjük, hogy az eddigi gondos szeretettel szolgálja tovább Anyaszentegyházunkat s kormányozza Isten kegyelméből egy jobb jövő felé.

Közgyűlés a jelentést tudomásul veszi és javaslatait az Igazgatótanácsnak megfelelő intézkedésre kiadja.

73. Csefó Sándor aa. előterjeszti a tanügyi jelentés megvizsgálásáról szóló következő jelentést:

Főtiszteletű és Méltóságos Egyházkerületi Közgyűlés!

Az egyházkerületi tanügyi jelentés megvizsgálására küldött bizottság a nagy gonddal és kellő részletességgel összeállított és az 1937—38 és 1938—39 évek tanügyi állapotát részletesen feltüntető jelentést megvizsgálta és azt elismerésének kifejezése mellett a Főtiszteletű és Méltóságos Egyházkerületi Közgyűlésnek elfogadásra ajánlja.

Örömmel állapítja meg a bizottság, hogy egyházkerületünk tanügyi állapota az elmúlt két esztendőben jelentős lépésekkel haladt előre a fejlődés útján, hogy mind több a biztató jeleknek a száma és fokozatosan kevesebb azoknak a borus sejtelmeknek a lehetősége, amelyek a különböző típusu iskoláink eredményes működése elé tornyosuló akadályok miatt az elmúlt évek és évtizedek alatt oly sokszor joggal borították el Anyaszentegyházunk élete fölött örökdő Atyáknak a lelkét, mely aggodalmaknak itt a Főtiszteletű Közgyűlés színe előtt is több alkalommal kifejezést adtunk.

A jelentés az iskoláinkban működő tanári és tanítói tevékenység munkájáról a legnagyobb elismerés hangján szól. Az a törődés, ahogyan tanáraink a nevelés és oktatás kérdéseit tárgyalják módszeres gyűléseken, ahogyan tanítótestvéreink kulturkörü összejöveteleiken a nevelést könnyítő eszközöket keresik, ahogyan minden fokú iskoláink tanárai és tanítói a kimondottan iskolai munkán felül egyháztársadalmi szép és szakirodalmi tevékenységben is fáradoznak olyan jelek, amelyek mellett elismerésünk kifejezése nélkül nem haladhatunk el.

Nagy örömmel állapítja meg a bizottság, hogy legmagasabb fokú intézetünkben, a theológián a legteljesebb elismerést kiérdemlő tudományos és lelkészsképző munka foly.

Épen ilyen biztató jeleket tapasztalunk a szülők, a hívek és tanulók részéről is.

Egyházközségeink az elmúlt két év alatt újabb 8,452.474 Leit fordított iskolaépítésre vagy javításra, 30.705 Leivel többet, mint a megelőző két évben. A hitvallásos iskolák iránti ragaszkodásnak a hivekben való erősödése kitetszik azokból a vágyakozásokból is, aminek bezárt iskolájuk megnyitása, avagy új iskola felállítása érdekében mind gyakrabban hangot adnak. Az élni akarásnak, a fejlődni és növekedni akarásnak igen szép bizonyosságai ezek.

Az elmúlt két év alatt, különösen az 1938—39 évben igen örvendetes módon (30—50%-kal) megszorodott összes középiskoláinkban az I. o.-ba felvételüket kért tanulóknak is a száma. Népünk öntudatra ébredésének ez is egyik jele, az

általános műveltség utáni vágyakozásuk bizonyítéka, aminek okos kiaknázásával nagy lendületet adhatunk népünk művelődésének.

Nagy megnyugvással veszi tudomásul bizottság e jelentésből, a tanítói fizetések emelésére biztosított 567.296 leinyi államsegélyt, amit folyó évi április 1 óta folyósít az államkormány. Az állami jövedelmekből kulturánk műveléséhez való anyagi hozzájárulás iránti jogunk első komoly elismerését látjuk e tényben és reméljük, hogy ezt a segítséget, amely még mindig messze alatta van a híveink számaránya és az állami terhek hordozásában való részvétele által minket joggal megillető összegnek, már a közel jövőben újabb segély folyósítások fogják követni s tanáraink is hozzá fognak jutni az őket megillető államsegélyhez s végre összes nevelőink részére elő fog állhatni egy olyan állapot, amikor a mindennapi élet kicsinyes anyagi gondjai nélkül fognak élhetni magasztos hivatásuknak.

Az államkormány által mutatott megértőbb iskolapolitika jeleként könyvelhetjük el azt a tényt is, hogy az elmúlt két évben több iskolánknak nyilvános jogú működésében kedvező döntést hozott az Állandó Iskolatanács. (Consiliul Permanent.)

A brassói kereskedelmi iskolánk visszakapta nyilvánosági jogát.

Elemi iskoláink közül 1937 november 1 óta 54 kapott nyilvános jogú működési engedélyt, 25 új tanerő beállítása engedélyeztetett, megnyitak a brassói és sepsiszentgyörgyi tanonciskolák és a kolozsvári tanoncotthon, a beiratkozási sérelmek száma csökkent s a sok keserűséget okozó névelemzéssel az ellenőrző hatóságok felhagytak.

Örömmel vettük tudomásul a tanári és tanítói értekezletek munkába állását. Kivánatos, hogy ezen fontos tanügyi alakulatok és a még megerősödve munkálkodó lelkészi értekezlet között a legszorosabb kapcsolat építtessék ki.

Elemi iskoláink egyházi központi ellenőrzése az elmúlt 2 évben igen nagy fejlődést mutat. 185 iskolánkat látogatták meg tanügyi előadó és elemi iskolai felügyelő aai. Ennek is érezzük áldásos következményeit.

Sajnos, a sok biztató jel mellett maradtak további panaszt kiváltó jelenségek is.

A kényszernyugdíjazás folytán tanáraink közül 14-en, tanítóink közül mintegy 20-an voltak kénytelenek a folyó iskolai év elején nyugdíjba vonulni, a legtöbbjük teljesen munkaképes állapotban, ami amellet, hogy a nyugdíjintézetünk súlyos probléma elé állított, amit az intézet csak rendkívüli intézkedésekkel fog tudni egyensúlyba állítani, középiskoláinkat existenciális alapjaiban támadta meg ez az intézkedés, mert a már évek óta hiányzó tanári kapacitate vizsgák miatt az utolsó két év alatt a rendes tanári utánpótlásban egyetlen lépés sem történhetett, ugyhogy a legtöbb középiskolánk már néhány év alatt olyan helyzetbe kerülhet, amikor nem lesz meg a Magánoktatási Törvényben megkivánt rendes tanári létszáma s ezzel nyilvánossági jogát veszítheti el.

A csak napjainkban megjelent legújabb középiskolai törvény még tovább fokozza ezt a nehézséget, új tanári rangfokozatot állapít meg, az *agregált* tanár típusában s a VIII. osztályokban és igazgatói állásokban csak ilyen tanárokat tűr meg.

Az elmúlt 2 év alatt a tanárképzésben az az újítás is előállott, hogy a felső gyakorló szemináriumi iskolák felállításával a licența vizsgások gyakorlati kiképzése két évre emeltetett, mely rendszer, jöllehet azt az előnyt rejti magában, hogy a kapacitate vizsgára való előkészületi lehetőség és alaposság fokozódott, a hosszabb idővel és több költséggel mégis hátrányt jelent a tanári diplomák elnyerése tekintetében.

A gyakori tanterv változások, jöllehet a tanítás gyakorlatiasabbá tételével és mérsékeltabb követeléseikkel fokozatos fejlődés lehetőségeit mutatják, mégis bénítói az eredményes munkának, mert soha sincsen elégséges idő az új rendszer bevezetésére, a tanár és tanítvány lelkében való kellő beidegződésre, tankönyvek kiadását pedig a legteljesebb mértékben lehetetlenné teszi, úgy hogy iskoláink még ma is hiányos tankönyvekből, vagy pedig tankönyvek nélkül kénytelenek tanítani.

Igen fájdalmasan esik tudomásul vennünk azt a szomorú tényt is, hogy a tanköteles korban levő gyermekeink közül évről-évre kevesebb a református iskolákban tanulók száma és változatlanul nagy a be sem iskolázott gyermekeink száma. Az 1938—39 évben 73610 tanköteles gyermekből csak 22837-et (31%) taníthattunk a saját hitvalásos iskoláinkban és 56887 (73%) maradt iskolázatlanul. Úgy érezzük, hogy elérkezett az ideje, amikor ennek az áldatlan állapotnak a szanálására erélyes központi intézkedéseket is szükséges tenni.

Mély tisztelettel kérjük e helyen is Főtiszteletű Püspök urat és a Méltóságos Igazgatótanácsot, hogy ezen orvosoltalan sérelmek orvoslásának kieszközlésénél fáradhatatlannak ismert igyekezetükkel tovább is kegyeskedjenek közreműködni.

A fentiekben a legtöbb olyan kérdést érintettük meg, amit a nagyterjedelmű és igen értékes tanügyi jelentésből kiemelkedőnek tartottunk. A jelentés 4 fő pont alatt részletesen foglalkozik a theológiai fakultásunk, a középfokú iskolák, liceumok, gimnáziumok, tanítóképzők, kereskedelmi iskolák, elemi iskolák és szeretetházak működésének ismertetésével.

Az 1937. évi jelentésünkben tett javaslatunknak megfelelően bő ismertetésben adja a tanítóképzőintézetek tevékenységét is, külön szól az iparostanoncoktatásról és egyetlen téli gazdasági iskolánkról, a csombordiról.

A hely keretei nem engedik, hogy részletesebben ismeressük a minden részletben igen tanulságos tanügyi jelentést.

Hálás szívvel az isteni gondviselés iránt, hogy oly sok kegyelemre méltatott, bízva egy békésebb és gyümölcsözőbb kor közeli eljövételében, a következő javaslatok előterjesztésével kérjük a Főtiszteletű és Méltóságos Egyházkerületi Közgyűlést, hogy az 1937—38. és 1938—39. évi tanügyi jelentést tudomásul venni méltóztassék:

1. A tanoncoktatás kifejlesztése érdekében a református tanoncok összeírása az egész ország területén rendeltessék el

s beszerzendő adatok birtokában készíttessék részletes terv a református tanonciskolák számának emelésére.

2. A tanári és tanítói továbbképzés kérdése tartassék nyilván s minden évben adassék mód legalább egy-egy ilyen tanfolyam rendezésére.

3. A tanári capacitate vizsga megtartása még az 1940. év májusáig eszközöltessék ki.

4. A tanári fizetések sürgős rendezésére a Méltóságos Igazgatótanács készítsen még abban az esetben is javaslatot, ha a tanárokat megillető államsegély kieszközlése nem volna lehetséges.

Kmf.

*Csefó Sándor, Dr. Gönczy Lajos, Sándor Ferenc,
Kali Sándor, Székely Sándor.*

Közgyűlés a jelentést tudomásul veszi és javaslatait megtárgyalás és illetékes intézkedésre kiadja az Igazgatótanácsnak.

74. Vollones Miklós bizottsági elnök előterjeszti az Igazgatótanács ügykezelésének megvizsgálásáról szóló következő jelentést:

Jegyzőkönyv,

mely felvétellett. Kolozsvárt, 1939. évi november hó 24-én az igazgatótanács iroda, ügykezelés és levéltár megvizsgálása alkalmával tartott bizottsági ülésen.

Jelen vannak: Vollones Miklós esperes, mint elnök, Nagy Elek esperes és Csefő Sándor t. képző intézeti igazgató, mint bizottsági tagok.

1. Kiküldött bizottság ez alkalommal is örömmel és jóleső meglelégedéssel állapítja meg, hogy egyházkerületünk állandó Igazgatótanácsaank ügyvitelében minden vonatkozásban a legpéldásabb rend uralkodik, mindegyik referens és az irodakezelő személyzet minden tagja hivatása magaslatán állva, a szolgált ügyhöz méltó alapossággal és pontossággal teljesíti feladatát, ami úgy a darabok gyors ellátásában, mint az ügyiratok kezelésében egyformán jelentkezik. A legnagyobb elismerés hangján emlékezünk meg egyházkerületi főjegyző, mint elnökhelyettes, az összes előadótanácsosok és számvevő aai, valamint az összes munkatársaik munkájáról. Köszönjük mindnyájuknak a sok fáradságot, amivel Anyaszentegyházunk hajójának biztos egyensúlyban tartásához hozzájárultak. Kérjük a Főtiszteletű és Méltóságos Egyházkerületi Közgyűlést, hogy ezt az elismerést és köszönetet a maga részéről is kifejezésre juttatni méltóztassék.

2. Bizottság megállapítja, hogy 1937. évi november 1-től 1939 november 1-ig beérkezett összesen 31589 ügydarab, 644-gyel több, mint az előző két évben. Ebből ellátott: az I. ügyosztály (vezetője Laár Ferenc) 3602 darabot, a II. ügyosztály (Almási Samu) 2658 darabot, a III. ügyosztály (dr. Illés Gyula) 12015 darabot, a IV. ügyosztály (dr. Darkó Akos) 5078 darabot, ellátatlanul maradt 8, az V. ügyosztály (Mester Mihály) 8562 darabot, ellátatlanul maradt 4, a VI. ügyosztály 1428 darabot, ellátatlanul maradt 5.

3. Az egyházkerületi levéltár megvizsgálásánál örömmel volt látni azt a példás rendet, ahogyan az ügydarabok nyilvántartása és azt a gyorsaságot, ahogyan bármelyik ügydarab előkeresése történik. Illesse a legteljesebb dicséret és elismerés a levéltár kezelő tisztviselőjét.

Mult évi jelentésünkben szives figyelmébe ajánlottuk a Főtiszteletű és Méltóságos Egyházkerületi Közgyűlésnek, hogy méltóztassék utasítani az Igazgatótanácsot a már elévült ügyiratoknak kiselejtezésére, hogy ezáltal egyfelől a levéltár zsufoltságán segíttessék, másfelől az ügyiratok nyil-

vántartásán könnyíteni lehessen. Bizottság tudomásul veszi, hogy a közgyűlés által akkor elfogadott javaslatunk eddig még nem volt megvalósítható. Kérjük azonban a Méltóságos Igazgatótanácsot, hogy ezt a nagyon időszerű kérdést tartsa nyilván és alkalmas időben sziveskedjék a közgyűlési határozatot foganatosítani.

4. Bizottság átvizsgálta az Igazgatótanács által 1937. november 1 óta tartott üléseinek jegyzőkönyvét és megállapította, hogy összesen 8 gyűlés tartatott, amelyeken összesen 476 ügydarab intéztetett el. A jegyzőkönyvek szabályosan vezettek, tisztán leirattak s azokat az elnökség (egyházi és világi elnök) és az összes előadók aláírásukkal hitelesítették.

Jelentésünk tudomásul vételét és javaslatunk szíves elfogadását kérve, vagyunk a Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés iránti teljes tisztelettel:

K. m. f

Volloncs Miklós.

Csefó Sándor.

Egyházkerületi közgyűlésünk a jelentést tudomásul veszi és intézkedésre kiadja az Igazgatótanácsnak.

75. Székely János aa. előterjeszti a testvérkerület jegyzőkönyvének átvizsgálásáról szóló következő jelentést:

J e l e n t é s

a testvér-egyházkerület jegyzőkönyveiről.

Az erdélyi református egyházkerület 1937 novemberi közgyűlése óta a királyhágómelléki testvérkerületnek egy közgyűlési jegyzőkönyve jelent meg az 1938 nov. 22. és 23. napjain Nagyváradon tartott kerületi közgyűlésről.

A jegyzőkönyv tanúsága szerint dr. Thury Kálmán főgondnok a közgyűlést megnyitó beszédében kegyelettel emlékezett meg az erdélyi kerület két halottjáról, dr. Kecske-méthy Istvánról és dr. Bernády Györgyről. Utóbbi munkásságát és érdekeit a 18. jkv. számú előterjesztés és határozat külön is méltatta.

A 28. jkv. számú előterjesztés a kolozsvári ref. theológián folyó lelkészképzés kiegészítésére vonatkozó erdélyi javaslatot elfogadhatónak találja, de óhajtja, hogy a szabálymódosító tervezetet kidolgozó bizottságban a királyhágómelléki kerület is képviselést nyerjen s a lelkészképesítő vizsgabizottságban is képviselve legyen. Általában a lelkészképzés módosítására vonatkozó tervezetnek a zsinat elé terjesztését kívánja.

Az 58. jkvi számú határozat kimondja, hogy a regáti misszió barátainak akcióját, illetve annak végrehajtóbizottságát a királyhágómelléki kerület nem tekinti a romániai református egyház törvényes szervének, minthogy a regáti misszió ügyeinek rendezésére egyedül a zsinat hivatott.

Egyéb, az erdélyi református egyházkerület kérdéseivel, vagy az erdélyi egyházkerületben kezdeményezett intézkedésekkel az 1938 november 22—23-iki királyhágómelléki egyh. ker. közgyűlési jegyzőkönyv nem foglalkozott.

A jelentés tudomásulvételét kérve, vagyunk a Méltóságos közgyűlés alázatos szolgálói:

1939 november 25.

Maksay Albert,

Székely János.

Egyházkerületi közgyűlésünk a jelentést tudomásul veszi és kifejezi, hogy a testvérkerülettel a testvéri jóviszonyt ápolni és fenntartani kívánja.

76. Nagy Sándor aa. előterjeszti az egyházkerületi számadás és pénztár megvizsgálásáról szóló következő jelentését:

Méltóságos Egyházkerületi Közgyűlés!

1939 november 24-én tartott ülésünkön megvizsgáltuk az egyházkerület 1937 és 1938 évi számadásait a szokásos módon és e vizsgálatról részletes jelentésünket az alábbiakban van szerencsénk előterjeszteni:

Az 1937 évi számadást, a múlt évről átjött 263,025 lej 07 banit is beleszámítva 290.523 lej veszteséggel rendben tártuk. Örvendetes eredménynek találjuk, hogy az előző évi

nagyobb veszteségekkel szemben az 1937 évi veszteség még 30.000 lejt sem tesz ki. Ennek okát a következetes takarékoság mellett főképen abban látjuk, hogy egyes számadási bevételekben jelentős emelkedés mutatkozott. Így a házbérszámla bevétele 1936-ban 790.279 lejt volt, míg 1937-ben ez a bevétel már 1,139.733 lejt tett ki.

A számadás tanúsága szerint a mérlegszámla 1937-ben a következőképen zárult:

Követel:	19,622.425.— Lej
Tartozik:	19,371.902.— „
	<hr/>
Hiány:	290.523.— Lej.

Az Eredmény számla pedig a következő végösszegekkel zárul:

Tartozik:	1,462.933.— Lej
Követel:	1.435.435.— „
	<hr/>
Hiány:	27.498.— Lej

Ehez járul a múlt évi hiány: 263.025.— „

Tehát az 1937 évi összes hiány: 290.523.— Lej.

A fenti napon ugyancsak megvizsgáltuk az 1938 évi egyházkerületi számadást is, melyet azelőző évi 290.523.— Lej veszteség beszámításával 389,109 Lej veszteséggel szintén rendben találtunk.

Az 1939 év számadásának mérlegszámlája az alábbi összegekkel zárul:

Követel:	21,498.704.— Lej
Tartozk:	21,109.595.— „
	<hr/>
Hiány:	389.109.— Lej.

Az Eredmény számla a következő zárlatot mutatja:

Tartozik:	1,385.919.— Lej.
Követel:	1,287.333.— „
	<hr/>
Hiány:	98.586.— Lej

Hozzászámítva az 1937 évi hiányt: 290.523.— „

1938 évi összes hiány: 389.109.— Lej.

Az 1938 évi számadás egyenlege tehát hátrányosabb, mint az előző évé, ami viszont abból magyarázható, hogy ebben az évben a házbérjövedelem már jelentékeny összeggel nem növekedett.

Viszont a számadási kiadás, amely szinte tulzott teherként nehezedik az egyházkerületi pénztárra az 1938. évben előnyösebb összegben zárult, mint az előző évben. Az utiköltiséget értjük ez alatt, mely

az 1937 évben	440.845.—	Lej összeget
az 1938 évben	381.732.—	Lej összeget tett ki.

E számla magas összegeit megnyugvással vehetjük azonban tudomásul, mert egyfelől az intenzív egyházmissziós munkát mutatja, melyet az egyházkerület vezetősége az ország egész területén végez, másfelől pedig indokolttá teszi az is, hogy az egyházkerület iskolai és egyházi ügyeiben nagyon sokszor kell felkeresniök az ország fővárosát azoknak, kik életbevágó kérdésekben az állammal tárgyalni kénytelenek.

A számadások megvizsgálása rendjén különös megelégedéssel állapítottuk meg, hogy gazdasági ügyek intézésében és a központi pénztár könyvelésében és nyilvántartásában a legpontosabb rend érvényesül, miért is javasoljuk, hogy az illetékes tisztviselők — munkájuk elismerése mellett — a szokásos fenntartással az 1937 és 1938 évi számadások terhe alól mentessenek fel.

Különösen felhívjuk a Méltóságos Egyházkerület figyelmét ez alkalommal is arra, mint már előző évben is tettük, hogy célszerű és szükséges-e a viszontbiztosítás további fenntartása, mely önbiztosítási számlánk jövedelmének több mint a felét emészti fel és hogy nem lehetne-e módot találni arra, hogy az egyházközségek központi tartozásai az előírt feltételek szerint úgy rendeztessenek, hogy legalább a kamatok pontosan befolyjanak az egyházkerület pénztárába. Azokkal az egyházakkal szemben, amelyek az egyházkerület pénztárába helyezték el betétjeiket, pontosan elszámol a pénztár a betétkamat fizetésével, nem méltányos tehát, hogy azok az egyházak, amelyek e betéteket kölcsönkapták, kötelezettségeiknek elhanyagolásával terheljék meg az egyházkerület jövedelmét és lényegesen hozzájáruljanak ahhoz, hogy a számadásuk hiányai ne legyenek megszüntethetők.

Megvizsgáltuk ugyanebben az ülésben az egyházkerület 1939 évi költségvetését, mely lényeges eltérést nem mutat az előző évi költségvetésektől. Ajánljuk tehát, hogy a Méltóságos Egyházkerületi Közgyűlés az 1939 évi költségvetést, amely már amugy is csaknem teljes mértékben kielégítést nyert, jóváhagyni méltóztassék az alábbi végösszegek szerint:

Fedezet:	4,908.980.—	Lej
Szükséglet:	5,018.200.—	„
Hiány:	109.220.—	Lej.

Hogy a költségvetés végösszegei lényegesen eltérnek a számadási zárlatoktól, annak magyarázata az, hogy ebben fel vannak tüntetve mindazok az átfutó tételek, amelyek az egyházkerületi pénztáron csak keresztül mennek, de annak a helyzetét semmiképen sem érintik. Az 1939. évi költségvetést, mely tehát 109.220 lej hiányt mutat, de kevesebbet, mint a múlt évi, elfogadásra ajánljuk.

Ez alkalommal számbavettük az egyházkerületi pénztárban az értékpapirokat és a készpénzt. Amazokat a számlakönyv és kimutatás, az utóbbit pedig a napi egyenleg adataival egybehangzóan találtuk.

Az Iratterjesztés 1937—38. évi gazdálkodását is megvizsgáltuk és megállapítottuk, hogy annak eredménye a számadás pontos kimutatásai szerint a múlt évitől semmi lényeges eltérést nem mutat, ezért javasoljuk a tisztviselők szokásos felmentését buzgóságuk elismerése mellett.

Végül jelentjük, hogy megvizsgáltuk az egyházkerület 1940. évi költségvetését is és javasoljuk, hogy azt

5,158.980.—	Lej fedezettel
5,218.200.—	Lej szükséglettel és
59.220.—	Lej hiánnyal

elfogadni és jóváhagyni méltóztassék.

Az Iratterjesztésnek az 1940. évi költségvetése is azt igazolja, hogy meg tud a saját erejéből élni. Bevételeit maga teremti elő és abból teljesen fedezi a 955.200 lejt kitevő kiadásait.

Ezek a jövő évi költségvetések míg a számok területén mozognak, teljesen kifogástalanok, viszont a megnehezült viszonyok erősen próbára teszik reálitásukat.

Bizva azonban az isteni gondviselés mindig tapasztalt áldásaiban, megnyugvással ajánljuk jelentésünk szives tudomásul vételét és maradtunk a Méltóságos Egyházkerületi Közgyűlésnek alázatos szolgálói:

Kolozsvár, 1939 november 24.

Nagy Sándor tanár,
elnök.

Sándor Ferenc,

Kovács László,
alelnök.

Maksay Albert,

Dr. Musnai László,

Dr. Illyés Géza,

Nagy Ferenc,

Dr. Szász Ferenc,

Kovács Pál.

Közgyűlés a jelentést tudomásul veszi és javaslatait kiadja az Igazgatótanácsnak.

77. Kádár Géza bizottsági elnök jelenti, hogy az egyházkerületi közgyűléshez a közgyűlés tartama alatt kérvény nem érkezett.

Szolgál tudomásul.

78. Fejér Pál bizottsági elnök jelenti, hogy a közgyűléshez indítvány nem érkezett.

Szolgál tudomásul.

79. Kiss Lajos szavazatszedő-bizottsági elnök aa. jelentést tesz a ma délelőtt 8—9 óráig tartott választás eredményéről:

Beadatott 52 szavazat. Ebből nyertek 52—52 szavazatot:

1. Marosvásárhelyi kollégiumi gondnoki tisztségre: dr. István Mihály 52.

2. Sepsiszentgyörgyi kollégiumi gondnoki tisztségre: dr. Keresztes Károly 52.

3. Szeretetházi gondnoki tisztségre: Varga Dániel 52.

4. Elöljárósági tagok: Marosvásárhelyi kollégium: Dr. Czakó József 52. Sepsiszentgyörgyi kollégium: Zathureczky Kálmán 52. Szeretetház: Dr. Borbáth Samu 52.

Elnöklő főgondnok aa. a jelentés alapján megválasztottaknak jelenti ki: dr. István Mihály aát a marosvásárhelyi kollégium gondnokává, dr. Keresztes Károly aát a sepsiszentgyörgyi kollégium gondnokává, Vargha Dániel aát a kolozsvári Szeretetház gondnokává, dr. Czakó József aát a marosvásárhelyi, Zathureczky Kálmán aát a sepsiszentgyörgyi és dr. Borbáth Samu aát a kolozsvári Szeretetház előljáróságába tagoknak.

79. Egyházkerületi lelkészi főjegyző aa. jelenti, hogy felszentelésre bocsátandók a következő ifjú lelkészek:

1. Koszta István magyarrégeni rendes lelkész,
2. Bányai Béla esztényi helyettes lelkész,
3. Fülöp Lajos széki segédlelkész,
4. Bodrogi János marosvásárhelyi kollégiumi h. tanár,
5. Csekme János csombordi gazdasági iskolai h. tanár,
6. Kónya László csombordi gazd. iskolai s. felügyelő,
7. Gyenge Áron barátosi esperesi segédlelkész,
8. Szilágyi János feldobolyi helyettes lelkész,
9. Kovács István kovásznai segédlelkész,
10. Nagy Lajos püspöki titkár,
11. Bíró Ferenc székelyudvarhelyi segédlelkész,
12. Bakk Sándor újszékelyi rendes lelkész,
13. Nagy István kolozsvári segédlelkész
14. Nagy József magyarfodorházai rendes lelkész,
15. Morvay Pál brassói segédlelkész,
16. Csia Kálmán brassói segédlelkész,
17. András Gusztáv nagyenyedi kollégiumi h. tanár.

A névsorolvasás rendjén az ifjú lelkészek jelentkeznek az egyházkerületi közgyűlés színe előtt. Majd főtiszteltű püspök úr intéz hozzájuk erőteljes beszédet, amelyben figyelmezteti a megnehezült idők súlyos feladataira, valamint arra az áldott és kiváltságos szolgálatra, melyre Isten az ő Szent lelke által elhívta ez ifjú sereget. Isten kegyelmébe ajánlja életüket és munkájukat.

Egyházkerületi közgyűlésünk a felsorolt ifjú lelkészeket felszentelésre bocsájtja és a lelkészi szolgálatra kibocsájtja.

80. Közgyűlésünk a főgondnoki kar vezetésével testületileg vonult át a farkas-utcai templomba, ahol a felszentelési ünnepi istentisztelet a következőképpen folyt le:

I. A szószéken:

1. Kezdőének: 132. vers.
2. Bibliaolvasás, bűnvalló és hitvalló ima.
3. Gyülekezeti ének: 240. 1. és 2. vers.
4. Imádkozott: Maksay Albert theológiai tanár.
5. Közének: 4. sz.
6. Maksay Albert theológiai tanár, közgyűlési tag prédikációja:

Alapige: II. Kor. 4:5—7.

Az igehirdetői hivatás szent elkötelezésének legfelségebb megfogalmazása az az ige, amelyben Pál apostol a maga szolgálatát így jellemezte a korinthusi gyülekezet előtt: „Nem magunkat prédikáljuk, hanem az Úr Jézus Krisztust, magunkat pedig mint a ti szolgáitokat a Jézusért!”

Ez a rövid mondat hódolatteljes és alázatos vallomás arról, hogy Krisztus *úr* és az igehirdető *szolga*. S hogy amit a vallomásában összefoglalt, világosabbá és szemléletesebbé tegye, hogy az úr Krisztus és a neki alárendelt szolga viszo-

nyának a lényegére félrerthetetlenül ráirányítsa a figyelmet, kincsnek, gazdagságnak, mindenekfeletti értéknek nevezi a szolgálatot és törekeny cserépedényhez hasonlítja a szolgálat hordozására kiválasztott embert.

Az anyag, amiből a cserepet gyúrnak és égetik, jelentéktelen, nem szép, csekélyértékű dolog. Amikor tehát az apostol a maga Krisztus szolgálatában végzett munkáját a cserépedény hasonlatával jellemzi, olyan tényekre és körülményekre hívja fel a figyelmet, amelyeknek a szem előtt tartása nélkül mihamar hamis útra tévelyedhetne az egyébként legodaadóbb és legbuzgóbban fáradozó lelkipásztor is. A hasonlat kiméretlen igazságokat mond a szemünkbe a gatlásinkról, a méltatlanságunkról, az alkalmatlan voltunkról és a bűneinkről. Mert mit mondhatunk mi magunkról, ha Pál is csak cserépedény volt? Kik vagyunk mi a Pál apostol isteni ihletésű, hatalmas személyiségéhez képest? Emberi osztályozás szerint lehet és szükséges különbséget tenni szerényebb és kiválóbb képességű lelkipásztorok között, ámde Isten szolgálóinak legelsősorban saját maguknak kell tudniok a mértéket, amellyel önmagukat minősíthetik — s jaj annak a lelkipásztornak, aki felufvalkodottan többnek, jobbnak és különbnek képzelet magát a gyarló cserépedénynél.

Tisztában kell lennünk azzal, hogy Pál a cserépedény jelképét nem csupán olyan többé-kevésbbé mindenkinél előforduló személyi adottságokra vonatkoztatja, amelyek a lelkipásztori munkában nehézségeket szoktak okozni. Van lelkipásztor, aki nem tud a hívek lelkéhez közel férkőzni, nem tud a gyülekezetével bánni; van akit a világ kísértései gyengítenek meg szolgálatának teljesítésében; van, akinek az egészsége nem elég rugalmas és ellenálló; van, akit a családi bajok vonnak el az anyaszentegyház ügyének egész erejével való sáfárlásától. De Pál nem csak az ilyen pásztorokat mondja cserépedényekhez hasonlóknak, minthogyha a többiek mind hibamentesek, aranyból és ezüstből valók lennének. Nem, Pál önmagát is cserépnek vallja. Ez pedig azt jelenti, hogy a legpéldásabb, legeredményesebb, legdicséretesebb emberi teljesítmény is (mert hiszen a Pálé igazán a legtökéletesebb teljesítmény volt) — végeredményében csak olyan keveset ér, mint az anyag, vagy a cserép.

Úgyhogy a becsületes és lelkiismeretes igehirdetői és pásztori munka kezdete mindenkinél, mindig és mindenütt a töredelem, a bűnbeismerés, a magabaszállás, — folytatása pedig a Jézus Krisztusnak való alázatos, feltétlen engedelmes önátadás. Aki enélkül lát a munkája végzéséhez, aki magabizakodóan és öntelten indul, annak menthetetlenül szét fog törni a cserépedénye.

Hanem az apostol zord és szigorú ítélete nem egyedül a lelkipásztorra vonatkozik.

Pál gazdag tapasztalatok tárházából merítette a megállapításait. A dolgokhoz nem adott hozzá és azokból nem vett el semmit. Nem torzított és nem kendőzött. Amit tehát ő meglátott, azt nekünk is észre szabad vennünk. S így Pállal együtt ki kell mondanunk, hogy nem csupán a lelkipásztor cserépedény. Nem ő az oka minden bajnak, nem ő maga felelős minden hátramaradásért. A gyülekezetek is csak cserépedények. Korinthusban pártok versengtek, a gazdagok éhezni hagyták a szegényt, némely gyengehitű keresztyének körében paráznaságok fordultak elő. A mai gyülekezetek élteből se hiányzik az ilyesmi. Ma is vannak meg hasonlások és civódások a gyülekezetek belső életében. Ma is fordulnak elő égető társadalmi és gazdasági egyenetlenségek. Ma is vannak vadházasságok és házasságtörések. Csoda-e, ha akad lelkipásztor, aki belefárad a tusakodásba s meghasonlott lélekkel keresi a szabadulást attól a nyájtól, amelyhez egykor sok hittel, rajongással, lelkesedéssel az Ige bizonyágtevője gyanánt odaérkezett? A lelkesedés szárnyai lelankadtak, az evangélium lángoló szavú hirdetőjéből fáradt vándor lett, — esetleg rövid pár év, esetleg egy emberöltő alatt.

Bizony, lelkipásztor is, gyülekezet is, csak silány cserépedénye a rája bízott kincsnek.

De, atyámfiái, akármilyen silány a cserépedény, mégis *kincs* van benne! Kincs, mennyei kincs.

Soha sem szabad a cserépedény voltunkról elfeledkeznünk, de csak azért, mert ez a magatartás állandóan a szemünk elé vetíti a nagy igazságot, hogy ami ereje és tisztessége

sége van a hivatásunknak, az nem tőlünk származik, nem a mi érdemünkből támadt, hanem Istentől való. Isten felmagasztalja a szolgálatunkat, hogy erőtlenségünk az ő hatalmát hordozza, Isten megdicsőíti a hivatásunkat, hogy minden munkánkban Istené legyen a dicsőség.

Amikor tehát Pál tükör elé állit és megmutatja, hogy cserépedények vagyunk, ugyanakkor örömhírt is közöl velünk. Hirdeti, hogy ránk, cserépedényekre azért van szükség, mert Isten éppen minket szemelt ki az ő mennyei kincse őrizőiül és hordozóiul. Ha pedig Isten kezében vagyunk, akkor nem baj, nem akadály a gyengeségünk. Oh, kétségtelen, hogy Isten felhasználhatja a hatalmasokat, a bátrakat, a szépeket, a gazdagokat is, — de a gyengéket, a tudatlanokat, a rútakat, a szegényeket éppen úgy felhasználhatja. „Mert tekintétek csak a ti hivatástokat, atyámfiai, hogy nem sokan hatalmasak, nem sokan bölcssek, nem sokan nemesek, ... hogy ne dicsékedjék ő előtte egy test se!“ Hívjátok bizonyságul az Anyaszentegyház történetét és vegyetek biztatást belőle, mert ha Pál apostolnál, vagy Kálvin Jánosnál a test erőtelensége nem volt akadály a egy örök Isten iránt való hűségnek, tinálatok se lesz az. A szegénységetekben is meg fogja tudni mutatni Isten az ő kegyelmének gazdagságát. Kincset, mennyei kincset hordoz a ti szegénységetek, szomjazó lelkek és hívő gyülekezetek áldásául. A tudományos felkészültségetek gyakorta lesz tanácstalan a gyakorlati élet nehéz feladatai előtt, de ez ne riasszon meg és ne csüggedjen el. Jusson eszetekbe, hogy a tudás, a képzettség is csak cserépedény, aminek egyedül az adja meg a becsét, ha Isten a hitnek soha ki nem fogyó olaját önti bele.

Igen, atyámfiai, a cserepeket Isten fel tudja használni. Sőt legjobban a cserepeket használhatja. Mert aki erős, annak az a kísértése, hogy a maga erejében bizik; aki szép, az hivalkodni fog a szépségével; aki gazdag, az csak a gazdagságával törődik. De akinek nincs ereje, hogy abban bizzék, hanem Istenre bizza magát; akinek nincs szépsége, hogy avval büszkélkedjék, hanem Isten akaratában gyönyörködik; akinek nincs gazdagsága, amivel dúskálkodjék, hanem minden igyekezetével Isten kincsét sáfárolja, — annak megada-

tik a kegyelem, hogy boldogan kiálthassa: „A kincsem cserépedényekben van“, — de: ...mindenre van erőm a Krisztusban, aki engem megerősít!“

Ugyanígy érvényes ez az igazság a gyülekezetek cserépedény voltára. A látható egyház közösségi szervezetei, intézményei lehetnek gyarlók és fogyatékosak, de Isten bennünk helyezte el ama mennyei kincset. Akikből a gyülekezetek állanak, bűnös és esendő emberek, de a lelkipásztor azért van köztük, hogy szeretetet gyakoroljon, hitet élesszen, Igét prédikáljon és megtanítsa rá a cserépedényt: mekkora kiváltság a Krisztus kincse hordozójának lenni. Milyen szegények és lenézettek voltak az első keresztyén gyülekezetek! Hogy megvetette őket a külső világ s hogy marcangolták saját magukat is belső meghasonlásaikkal! Nem az ő érdemük volt, nem, — de Isten kétségtelenül mégis általuk tette meg azt a csodát, hogy néhány emberöltő alatt a leghatalmasabb akkori világbirodalom meghódolt a királyok királyának, a Krisztusnak.

Ne félj, kicsiny nyáj! Gyengén, vihartépetten, háborúk vészétől sújtott, megélhetési gondokkal terhes, meg nem értő világban, védtelenül és szegényen bár, de ne félj! „Mert az Isten, aki szólt, sötétségből világosság ragyogjon, ő gyújtott világosságot a mi szivünkben, az Isten dicsősége ismeretének a Jézus Krisztus arcán való világóltatása végett!“

Tükrözzétek és ragyogtassátok hát a Krisztus világosságát, hogy az egész világ lássa!

„Nosza, áldjátok az Urat, mind, ti szolgálai az Úrnak, akik az ő házában álltok. Emeljétek fel kezeiteket a szent helyen és áldjátok az Urat!

Áldjon meg titeket az Úr a Sionról, aki teremtette az eget és a földet!“ Amen.

II. Az Úrasztalnál:

7. „A mi istentiszteletünk“-ben megállapított rend szerint püspök úr számbavévén a felszentelendő lelkészeket, bevette tőlük az ünnepélyes fogadalmat és felhívta őket az eskütételre. Az ifjú lelkipásztorok az egyházkerületi főjegyző által olvasott esküt leteszik.

8. Ifjú lelkészek felszentelése a püspök aa., egyházkerületi lelkészi főjegyző, közügyigazgató és esperes aai által.

9. Ifjú lelkészek kibocsátása.

10. Az atyák és ifjak éneke.

11. Püspök aa. záróimádsága.

12. Gyülekezeti ének.

81. Elnöklő főgondnok aa. felszólítására egyházkerületi lelkészi főjegyző aa. olvassa a jelen ülés jegyzőkönyvét,

melyet a közgyűlés hitelesít.

82. Főtiszt. püspök úr szívből jövő meleg szavakkal köszöni meg a főgondnoki karnak hűséges munkáját és az egyházkerületi közgyűlés háláját tolmácsolja azokért a szolgálatokért, melyeket a vezető főgondnokkal az élén buzgón és lelkiismeretesen végez ez a tekintélyes társaság. Személyes köszönetét fejezi ki a vezető főgondnok úrnak, gr. 'leki Arctur aának, aki jó tanácsaival és testvéri szeretetével állandóan mellette áll. Isten áldását kívánja a főgondnok aai életére és munkájára.

Közgyűlésünk őszinte örömmel és teljes egyhangúsággal veszi tudomásul a püspök úr üdvözlő és áldást kívánó szavait és szeretettel ünnepli kerületünk vezető férfiait.

83. Elnöklő főgondnok aa. megállapítja, hogy a köz-

gyűlés tárgysorozata kimerült, áldást kívánva az atyákra és hálát adva Isten kegyelméért,

a közgyűlést berekeszti.

Kmf.

Gróf Teleki Arctur,
egyházkerületi főgondnok,
elnök.

Dr. Tavaszy Sándor.
egyházkerületi lelkeszi főjegyző,
jegyző.

Név- és tárgymutató.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BCU Cluj / Central University Library Cluj

I. Egyesekre vonatkozó határozatok.

	jkvi sz.
Almási Samu zsinati póttagul választatik — — — — —	41
Almási Samu legfelsőbb bíróság póttagjává választatik — — —	33
Almási Samu a Nyugdíjvégrehajtóbizottság póttagjává választatik	33
Apáthy Árpád dr. zsinati póttagul választatik — — — — —	41
Baczó Lajos zsinati póttagul választatik — — — — —	41
Bánffy Dániel br. zsinati póttagul választatik — — — — —	41
Bánffy Miklós gr. zsinati rendes tagul választatik — — — — —	41
Bánffy Miklós gr. a báró Baldácsy-alapítványi rendes megbizottul választatik — — — — —	33
Barabás Andor dr. zsinati póttagul választatik — — — — —	41
Bene Ferenc dr. zsinati rendes tagul választatik — — — — —	41
Bene Ferenc dr. legfelsőbb bíróság rendes tagjává választatik — —	33
Bene Ferenc dr. a Nyugdíjvégrehajtóbizottság rendes tagjává választatik — — — — —	33
Bethlen Bálint gr. zsinati rendes tagul választatik — — — — —	41
Bethlen Bálint gr. legfelsőbb bíróság póttagjává választatik — —	33
Bethlen Béla gr. zsinati póttagul választatik — — — — —	41
Bethlen György gr. zsinati rendes tagul választatik — — — — —	41
Bethlen Mária grófnő a Cluj-i (kolozsvári) leányfőgimnázium előljárósági tagjává választatik — — — — —	33
Borbáth Dániel zsinati póttagul választatik — — — — —	41
Borbáth Samu dr. a Szeretetház előljárósági tagjává választatik —	79
Csefő Sándor az igazgatótanácsi irodavizsgáló bizottság tagjává választatik — — — — —	33
Czakó József dr. a Târgu-Mureş-i (marosvásárhelyi) koll. előljárósági tagjává választatik — — — — —	79
Dániel Viktor a Nyugdíjvégrehajtóbizottság póttagjává választatik	33
Daróczy Ferenc zsinati póttagul választatik — — — — —	41

Dávid Gyula a theologiai magántanár vizsgáló bizottság tagjává választatik	33
Dávid Gyula zsinati póttagul választatik	41
Deák Ferenc számadás- és vagyonzvizsgáló bizottság tagjává választatik	33
Deák Ferenc a Nyugdíjvégrehajtóbizottság póttagjává választatik	33
Dóczy Ferenc zsinati rendes tagul választatik	41
Dóczy Ferenc a Nyugdíjvégrehajtóbizottság rendes tagjává választatik	33
Dóczy Ferenc legfelsőbb bíróság póttagjává választatik	33
Elekes Viktor a Nyugdíjvégrehajtóbizottság póttagjává választatik	33
Farkas Jenő zsinati rendes tagul választatik	41
Fejér Pál zsinati rendes tagul választatik	41
Fejér Pál legfelsőbb bíróság póttagjává választatik	33
Gazda Endre dr. zsinati póttagul választatik	41
Gazda Endre dr. a Nyugdíjvégrehajtóbizottság póttagjává választatik	33
Gönczi Lajos dr. zsinati rendes tagul választatik	41
Gönczi László a Nyugdíjvégrehajtóbizottság rendes tagjává választatik	33
Görög Ferenc dr. a Szeretetház főgondnokává választatik	33
Haáz Rudolf számadás- és vagyonzvizsgáló bizottság tagjává választatik	33
Horváth Miklós dr. legfelsőbb bíróság póttagjává választatik	33
Illés Gyula dr. zsinati rendes tagul választatik	41
Illyés Géza dr. számadás- és vagyonzvizsgáló bizottság tagjává választatik	33
Illyés Géza dr. zsinati póttagul választatik	41
Illyés Géza dr. a Nyugdíjvégrehajtóbizottság póttagjává választatik	33
Imre Dezső a Sf. Gheorghe-i (sepsiszentgyörgyi) koll. előljárósági tagjává választatik	33
Imre Lajos dr. zsinati rendes tagul választatik	41
Imre Lajos dr. legfelsőbb bíróság póttagjává választatik	33
István Mihály a Târgu-Mureş-i (marosvásárhelyi) kollégium gondnokává választatik	79
Jancsó Lázár zsinati póttagul választatik	41
Juhász Albert zsinati póttagul választatik	41
Kacson Lajos zsinati póttagul választatik	41
Kádár Géza a theologiai fakultás előljárósági tagjává választatik	33
Kádár Géza zsinati rendes tagul választatik	41
Kádár Géza legfelsőbb bíróság rendes tagjává választatik	33
Kali Sándor a Nyugdíjvégrehajtóbizottság póttagjává választatik	33

Kali Sándor zsinati póttagul választatik	— — — — —	4I
Kántor Lajos dr. zsinati póttagul választatik	— — — — —	4I
Kemény János br. zsinati rendes tagul választatik	— — — — —	4I
Keresztes Károly dr. Sf.-Gheorghe-i (sepsiszentgyörgyi) kollégium gondnokává választatik	— — — — —	79
Kiss Lajos zsinati rendes tagul választatik	— — — — —	4I
Kiss Lajos legfelsőbb bíróság rendes tagjává választatik	— — —	33
Kiss Lajos a Nyugdíjvégrehajtóbizottság rendes tagjává választatik	— — —	33
Kolozsvári József legfelsőbb bíróság póttagává választatik	— — —	33
Kós Károly zsinati póttagul választatik	— — — — —	4I
Kovács András dr. zsinati rendes tagul választatik	— — — — —	4I
Kovács Endre (gondnok) zsinati póttagul választatik	— — — — —	4I
Kovács Lajos a Nyugdíjvégrehajtóbizottság rendes tagjává választatik	— — — — —	33
Kovács László legfelsőbb bíróság rendes tagjává választatik	— —	33
Kovács László számadás- és vagyonvizsgáló bizottság alelnökévé választatik	— — — — —	33
Kovács Pál számadás- és vagyonvizsgáló bizottság tagjává választatik	— — — — —	33
Kovács Zsigmond zsinati póttagul választatik	— — — — —	4I
Laár Ferenc zsinati póttagul választatik	— — — — —	4I
László Dezső zsinati póttagul választatik	— — — — —	4I
Lőrinczi Ferenc zsinati rendes tagul választatik	— — — — —	4I
Lőrinczi Ferenc a Nyugdíjvégrehajtóbizottság rendes tagjává választatik	— — — — —	33
Maksay Albert számadás- és vagyonvizsgáló bizottság tagjává választatik	— — — — —	33
Martonossy György dr. a Nyugdíjvégrehajtóbizottság rendes tagjává választatik	— — — — —	33
Martonossy György dr. zsinati póttagul választatik	— — — — —	4I
Máthé György a Nyugdíjvégrehajtóbizottság rendes tagjává választatik	— — — — —	33
Máthé Sándor zsinati rendes tagul választatik	— — — — —	4I
Máthé Sándor a Nyugdíjvégrehajtóbizottság rendes tagjává választatik	— — — — —	33
Mester Mihály a Nyugdíjvégrehajtóbizottság rendes tagjává választatik	— — — — —	33
Mester Mihály zsinati póttagul választatik	— — — — —	4I
Mester Mihály a báró Baldácsy-alapítványi pótmegbizottul választatik	— — — — —	33
Mezey Mihály dr. a Zaláu-i (zilahi) kollégium előjárósági tagjává választatik	— — — — —	33
Musnay László dr. a számadás- és vagyonvizsgáló bizottság tagjává választatik	— — — — —	33

Nagy András a Cluj-i (kolozsvári) kollégium előjárósági tagjává választatik	33
Nagy Elek (esperes) zsinati póttagul választatik	41
Nagy Elek az igazgatótanácsi irodavizsgáló bizottság tagjává választatik	33
Nagy Endre (főgondnok) zsinati rendes tagul választatik	41
Nagy Endre legfelsőbb bíróság rendes tagjává választatik	33
Nagy Endre a Nyugdíjvégrehajtóbizottság rendes tagjává választatik	33
Nagy Ferenc (esperes) zsinati rendes tagul választatik	41
Nagy Ferenc számadás- és vagyonvizsgáló bizottság tagjává választatik	33
Nagy Ferenc a Nyugdíjvégrehajtóbizottság póttagjává választatik	33
Nagy Lajos (esperes) zsinati rendes tagul választatik	41
Nagy Sándor a számadás- és vagyonvizsgáló bizottság elnökévé választatik	33
Nagy Sándor (bucurești) zsinati póttagul választatik	41
Péterffy Lajos a Nyugdíjvégrehajtóbizottság póttagjává választatik	33
Pogány Albert a számadás- és vagyonvizsgáló bizottság tagjává választatik	33
Sándor Ferenc a számadás- és vagyonvizsgáló bizottság tagjává választatik	33
Sándor Ferenc a Nyugdíjvégrehajtóbizottság póttagjává választatik	33
Sándor István a Nyugdíjvégrehajtóbizottság póttagjává választatik	33
Schilling Dezső dr. zsinati póttagul választatik	41
Szabó András a legfelsőbb bíróság póttagjává választatik	33
Szász Ferenc dr. a számadás- és vagyonvizsgáló bizottság tagjává választatik	33
Szász Ferenc dr. a Nyugdíjvégrehajtóbizottság póttagjává választatik	33
Szász Pál dr. zsinati rendes tagul választatik	41
Szele Béla dr. zsinati rendes tagul választatik	41
Szotyori Lajos zsinati rendes tagul választatik	41
Tavaszy Sándor dr. zsinati rendes tagul választatik	41
Teleki Domos gr. zsinati póttagul választatik	41
Tholdalagi József gr. a Târgu-Mures-i (marosvásárhelyi) koll. főgondnokává választatik	33
Tőkés József zsinati rendes tagul választatik	41
Tőkés József a Nyugdíjvégrehajtóbizottság rendes tagjává választatik	33
Török Andor dr. a Sf.-Gheorghe-i (sepsiszentgyörgyi) koll. főgondnokává választatik	33

	jkvi sz.
Tusa Gábor dr. a Nyugdíjvégrehajtóbizottság póttagjává választatik	33
Tusa Gábor dr. zsinati rendes tagul választatik — — — — —	41
Varga Dániel szeretetházi gondnokká választatik — — — — —	79
Vásárhelyi János a báró Baldácsy-alapítványi rendes megbízottul választatik — — — — —	33
Vékás Lajos dr. zsinati rendes tagul választatik — — — — —	41
Vékás Lajos dr. a Nyugdíjvégrehajtóbizottság rendes tagjává választatik — — — — —	33
Vékás Lajos dr. legfelsőbb bíróság rendes tagjává választatik — —	33
Volloncs Miklós zsinati rendes tagul választatik — — — — —	41
Volloncs Miklós az igazgatótanács irodavizsgáló bizottság elnökévé választatik — — — — —	33
Volloncs Miklós pótigazgatótanácsossá választatik — — — — —	33
Zathureczky Kálmán a Sf. Gheorghe-i (sepsiszentgyörgyi) koll. előljárósági tagjává választatik — — — — —	79

II. Egyházközségeket, lelkészeket érdeklő határozatok.

Püspök aa. jelentése — — — — —	28
Igazgatótanács jelentése — — — — —	31
Lelkeszi státus rendezése — — — — —	32
Theológia V. évfolyam ügyében jelentés — — — — —	34
Lelkészképzési szabályzat módosítása — — — — —	35
Nyugdíjintézet jelentése — — — — —	36
Nyugdíjintézeti fenntartási járulékok újbóli megállapítása — —	37
Nyugdíjak és özvegyi ellátások felemelése — — — — —	38
Tanítók egyházi képviselote — — — — —	39
Zsinati választásokról jelentés — — — — —	41
Orăști-i (szászvárosi) árvaházról jelentés — — — — —	42
Új vallástanítási tantervről jelentés — — — — —	43
Vasárnap délutáni istentiszteletek alkalmával Káté magyarázat tartása — — — — —	44
Sic-i (széki) egyházban második lelkeszi állás szervezése — — —	54
Chezd-i (kézdi) egyházmegye Ciuc-i (csíkvármegyei) szórványainak átcsoportosítása — — — — —	55
Gheorheni-i (gyergyószentmiklósi) missziói lelkeszi állás betöltése	56
Chepeț-i (köpecsi) elemi iskola véglegesítése — — — — —	62
Mureșloc-i (marosnagylaki) elemi iskola véglegesítése — — — —	63

III. Egyházmegyéket, espereseket érdeklő határozatok.

jkvi sz.

Egyházmegyéknél a közgyűlési tagsággal járó tisztségekben történt változások bejelentése — — — — —	10
Legfelsőbb bíróság tagsági helyére a választás elrendelése — — —	17
Nyugdíjintézeti végrehajtóbizottság újválasztásának elrendelése	20
Püspök aa. jelentése — — — — —	28
Igazgatótanács jelentése — — — — —	31
Lelkészi státus rendezés — — — — —	32
Theológia V. évfolyam ügyében jelentés — — — — —	34
Lelkészképzési szabályzat módosítása — — — — —	35
Nyugdíjintézet jelentése — — — — —	36
Nyugdíjintézeti fenntartási járulékok újbóli megállapítása — — —	37
Nyugdíjak és özvegyi ellátások felemelése — — — — —	38
Tanítók egyházi képviselote — — — — —	39
Şieu-i (nagysajói) ehm. kérése egyházkerületi képviselote t. — —	40
Zsinati választásokról jelentés — — — — —	41
Orăştie-i (szászvárosi) árvaházról jelentés — — — — —	42
Új vallásitanítói tantervről jelentés — — — — —	43
Vasárnap délutáni istentiszteletek alkalmával Káté magyarázat tartása — — — — —	44
Sic-i (széki) egyházmegye második lelkészi állásának szervezése	54
Chezd-i (kézdi) egyházmegye Ciuc-i (csíkvármegyei) szórványainak átcsoportosítása — — — — —	55
Gheorghen-i (gyergyószentmiklósi) missziói lelkészi állás betöltése	56

IV. Iskolákat, tanárokat, tanítókat érdeklő határozatok.

Kollégiumoknál és más intézményeknél a közgyűlési tagsággal járó tisztségekben történt változások bejelentése — — — — —	11
Bedő Béla gazdasági felügyelői megbízatása a Orăştie-i (szászvárosi) kollégiumnál — — — — —	14
Málnásy Károly Aiud-i (enyedi) koll. igazgató helyettesítése —	15
Nyugdíjintézeti végrehajtóbizottság újválasztásának elrendelése	20
Târgu-Mureş-i (marosvásárhelyi) koll. főgondnoki tisztségének betöltésére választás elrendelése — — — — —	21
Sf. Gheorghe-i (sepsiszentgyörgyi) koll. főgondnoki tisztségének betöltésére választás elrendelése — — — — —	22
Szeretetházi főgondnoki tisztség betöltésére választás elrendelése —	23

Theológiai előljárásgába 1 lelkészi, a Zaláu-i (zilahi) koll. előljárásgába 1 lelkészi, a Sf.-Gheorghe-i (sepsiszentgyörgyi) koll. előljárásgába 1 lelkészi, a Cluj-i (kolozsvári) leányfőgimnázium előljárásgába 1 női előljárásgági tagsági helyre a választás elrendelése	24
Sf.-Gheorghe-i (sepsiszentgyörgyi) koll., Târgu-Mureş-i (marosvásárhelyi) koll. és szeretetház egy-egy előljárásgági tagsági helyre választás elrendelése	24
Theológiai magántanárvizsgáló bizottság egy tagsági helyére a választás elrendelése	26
Leányfőgimnázium és tanítónőképző intézet egyházkerületi képvisellete	27
Püspök aa. jelentése	28
Igazgatótanács jelentése	31
Theológia V. évfolyam ügyében jelentés	34
Nyugdíjintézet jelentése	36
Nyugdíjintézeti fenntartási járulékok újbóli megállapítása	37
Nyugdíjak és özvegyi ellátások felemelése	38
Tanítók egyházi képvisellete	39
Zsinati választásokról jelentés	41
Orăştie-i (szászvárosi) árvaházról jelentés	42
Orăştie-i (szászvárosi) árvaházról jelentés	42
Új vallástanítási tantervről jelentés	43
Vasárnap délutáni istentiszteletek alkalmával Káté magyarázat tartása	44
Târgu-Mureş-i (marosvásárhelyi) koll. gondnoki tisztségének betöltésére választás elrendelése	58
Sf.-Gheorghe-i (sepsiszentgyörgyi) koll. gondnoki tisztségének betöltésére a választás elrendelése	59
Szeretetház gondnoki tisztségének betöltésére választás elrendelése	60
Előljárásgági tagok választása	61
Chepeţ-i (köpecsi) elemi iskola véglegesítése	62
Mureşloc-i (marosnagylaki) elemi iskola véglegesítése	63
Báthory Jolán Cluj-i (kolozsvári) leányfőgimnázium tanárnő meghívása	65
Szabó József Sf.-Gheorghe-i (sepsiszentgyörgyi) tanár meghívása	66
Debreczeny Sándor Sf.-Gheorghe-i (sepsiszentgyörgyi) tanár meghívása	67
Boérné Léber Erzsébet Odorhe-i (székelyudvarhelyi) tanárnő meghívása	68
Kissné Seprődi Anna Sf.-Gheorghe-i (sepsiszentgyörgyi) tanárnő meghívása	69
Királyné Csathó Anna Odorhe-i (székelyudvarhelyi) tanárnő meghívása	70

V. Igazgatótanácsot érdeklő határozatok.

jkvi sz.

Egyházmegyéknél a közgyűlési tagsággal járó tisztségekben történt változások bejelentése — — — — —	10
Kollégiumoknál és más intézményeknél a közgyűlési tagsággal járó tisztségekben történt változások bejelentése — — — — —	11
Bedő Béla gazdasági felügyelő megbízása a Orăștie-i (szászvárosi) kollégiumnál — — — — —	14
Pótigazgatótanácsi helyre választás elrendelése — — — — —	16
Legfelsőbb bíróság tagsági helyeire a választás elrendelése — — —	17
Baldácsy-alapítvány közgyűlési meghatalmazottainak megválasztása	
Egyházkerületi számadás- és vagyonvizsgáló bizottság elnöki és tagsági helyeinek betöltésére a választás elrendelése — — —	19
Nyugdíjintézetű végrehajtóbizottság újraválasztásának elrendelése	20
Târgu-Mureș-i (marosvásárhelyi) koll. főgondnoki tisztségének betöltésére választás elrendelése — — — — —	21
Sf.-Gheorghe-i (sepsiszentgyörgyi) koll. főgondnoki tisztségének betöltésére a választás elrendelése — — — — —	22
Szeretetház főgondnoki tisztségének betöltésére választás elrendelése	23
Theológiai előljárárságba 1 lelkészi, a Zalău-i (zilahi) koll. előljárárságába 1 lelkészi, a Sf.-Gheorghe-i (sepsiszentgyörgyi) koll. előljárárságába 1 lelkészi, a Cluj-i (kolozsvári) leányfőgimnázium előljárárságába 1 női előljárársági tagsági helyre a választás elrendelése — — — — —	24
Sf.-Gheorghe-i (sepsiszentgyörgyi) koll., Târgu-Mureș-i (marosvásárhelyi) koll. és szeretetház egy-egy előljárársági tagsági helyére a választás elrendelése — — — — —	24
Igazgatótanácsi irodavizsgáló bizottság újraválasztása — — — — —	25
Theológiai magántanárvizsgáló bizottság egy tagsági helyére a választás elrendelése — — — — —	26
Leányfőgimnázium és tanítónőképző intézet egyh. képviselote —	27
Püspök aa. jelentése — — — — —	28
Igazgatótanács jelentése — — — — —	31
Lelkészi státus rendezés — — — — —	32
Theológiai V. évfolyam ügyében jelentés — — — — —	34
Lelkészképzési szabályzat módosítása — — — — —	35
Nyugdíjintézet jelentése — — — — —	36
Nyugdíjintézeti fenntartói járulékok újbóli megállapítása — — —	37
Nyugdíjak és özvegyi ellátások felemelése — — — — —	38
Tanítók egyházi képviselote — — — — —	39
Șieu-i (nagysajói) ehm. kérése egyházkerületi képviselote t. — —	40
Zsinati választásokról jelentés — — — — —	41
Orăștie-i (szászvárosi) árvaházról jelentés — — — — —	42

	jkvi sz.
Új vallásánítási tantervről jelentés — — — — —	43
Vasárnap délutáni istentiszteletek alkalmával Káté magyarázat tartása — — — — —	44
Egyházkerület 1939. évi költségvetése — — — — —	45
Egyházkerület 1940. évi költségvetése — — — — —	46
Egyházkerület 1937. évi számadása — — — — —	47
Egyházkerület 1938. évi számadása — — — — —	48
Nyugdíjintézet 1939. évi költségvetése — — — — —	49
Nyugdíjintézet 1940. évi költségvetése — — — — —	50
Nyugdíjintézet 1937. évi számadása — — — — —	51
Nyugdíjintézet 1938. évi számadása — — — — —	52
Sajtóügyi bizottság megalakulása — — — — —	53
Sic-i (széki) egyház második lelkészi állásának szervezése — — — — —	54
Chezd-i (kézdi) egyházmegye Ciuc-i (csíkvármegyei) szórványainak átcsoportosítása — — — — —	55
Gheorghen-i (gyergyószentmiklósi) missziói lelkészi állás betöltése — — — — —	56
Óromániai egyházmegye szervezeti szabályzata — — — — —	57
Tárgu-Mureş-i (marosvásárhelyi) koll. gondnoki tisztségének betöltésére választás elrendelése — — — — —	58
Sf.-Gheorghe-i (sepsiszentgyörgyi) koll. gondnoki tisztségének betöltésére választás elrendelése — — — — —	59
Szeretetház gondnoki tisztségének betöltésére választás elrendelése — — — — —	60
Előljárási tagok választása — — — — —	61
Chepeţ-i (köpecsi) elemi iskola véglegesítése — — — — —	63
Mureşloc-i (marosnagy-laki) elemi iskola véglegesítése — — — — —	63
Papp László s. lelkész II. lelkész-képesítő vizsgálatára — — — — —	64
Ifjú lelkészek felszentelése — — — — —	79

VI. Egyházkerületi közgyűlés.

Főtiszt. Püspök aa. imája — — — — —	1
Közgyűlés megnyitása — — — — —	2
Közgyűlés megtartásának engedélyezése — — — — —	3
Közgyűlési jegyzőkönyv vezetése — — — — —	4
Jelenlevők számbavétele — — — — —	5
Távolmaradottak igazolása — — — — —	6
Hódoló távirat Király Őfelségének és a kormányhoz — — — — —	7
Tárgysorozat megállapítása — — — — —	8
Bizottságok kiküldése — — — — —	9
Egyházmegyéknél a közgyűlési tagsággal járó tisztségekben történt változások bejelentése — — — — —	10

Kollégiumoknál és más intézményeknél a közgyűlési tagsággal járó tisztségekben történt változások bejelentése — — — — —	11
Rev. I. R. Flemming tb. közgyűlési tag elhunytá — — — — —	12
Vajda Ferenc tb. közgyűlési tag elhunytá — — — — —	13
Bedő Béla gazdasági felügyelő megbízatása az orăștie-i (szászvárosi) kollégiumnál — — — — —	14
Málnássy Károly Aiud-i (nagyenyedi) koll. igazgató helyettesítése	15
Pótigazgatótanácsosi helyre választás elrendelése — — — — —	16
Legfelsőbb bíróság tagsági helyeire a választás elrendelése — — —	17
Baldácsy-alapítvány közgyűlési meghatalmazottainak megválasztása	18
Egyházkerületi számadás- és vagyonvizsgáló bizottság elnöki és tagsági helyeinek betöltésére választás elrendelése — — — — —	19
Nyugdíjintézeti végrehajtóbizottság újraválasztásának elrendelése	20
Târgu-Mureș-i (marosvásárhelyi) koll. főgondnoki tisztségének betöltésére választás elrendelése — — — — —	21
Sf.-Gheorghe-i (sepsiszentgyörgyi) koll. főgondnoki tisztségének betöltésére választás elrendelése — — — — —	22
Szeretetház főgondnoki tisztségének betöltésére választás elrendelése	23
Theológiai előljáróságába 1 lelkészi, a Zalău-i (zilahi) koll. előljáróságába 1 lelkészi, a Sf.-Gheorghe-i (sepsiszentgyörgyi) koll. előljáróságába 1 lelkészi, a Cluj-i (kolozsvári) leányfőgimnázium előljáróságába 1 női előljárósági tagsági helyre a választás elrendelése — — — — —	24
Sf.-Gheorghe-i (sepsiszentgyörgyi) koll., Târgu-Mureș-i (marosvásárhelyi) koll. és szeretetház egy-egy előljárósági tagsági helyére a választás elrendelése — — — — —	24
Igazgatótanácsi irodavizsgáló bizottság újraválasztása — — — — —	25
Theológiai magántanár vizsgálóbizottság egy tagsági helyére a választás elrendelése — — — — —	26
Leányfőgimnázium és tanítónőképző intézet egyh. képviselote —	27
Püspök aa. jelentése — — — — —	28
I. ülés lezárása — — — — —	29
Főgondnok ehker. bíróság tagjait d. u. ¼ órára összehívja — —	30
I. ülés jegyzőkönyvének hitelesítése — — — — —	00
Igazgatótanács jelentése — — — — —	31
Lelkészi státusz rendezés — — — — —	32
Theológiai V. évfolyam ügyében jelentés — — — — —	34
Lelkészképzési szabályzat módosítása — — — — —	35
Nyugdíjintézet jelentése — — — — —	36
Nyugdíjintézeti fenntartói járulékok újbóli megállapítása — — —	37
Nyugdíjak és özvegyi ellátások felemelése — — — — —	38
Tanítók egyházi képviselote — — — — —	39
Șieu-i (nagysajói) ehk. kérése egyházkerületi képviselote t. — —	40

Zsinati választásokról jelentés	— — — — —	41
Orăștie-i (szászvárosi) árvaházról jelentés	— — — — —	42
Új vallásitanítási tantervről jelentés	— — — — —	43
Vasárnap délutáni istentiszteletek alkalmával Káté magyarázat tartása	— — — — —	44
Egyházkerület 1939. évi költségvetése	— — — — —	45
Egyházkerület 1940. évi költségvetése	— — — — —	46
Egyházkerület 1937. évi számadása	— — — — —	47
Egyházkerület 1938. évi számadása	— — — — —	48
Nyugdíjintézet 1939. évi költségvetése	— — — — —	49
Nyugdíjintézet 1940. évi költségvetése	— — — — —	50
Nyugdíjintézet 1937. évi számadása	— — — — —	51
Nyugdíjintézet 1938. évi számadása	— — — — —	52
Sajtóügyi bizottság megalakulása	— — — — —	53
Sic-i (széki) egyház második lelkészi állásának szervezése	— — — — —	54
Chezd-i (kézdi) egyházmegye Ciuc-i (csíkvármegyei) szórványainak átcsoportosítása	— — — — —	55
Gheorghen-i (gyergyószentmiklósi) missziói lelkészi állás betöltése	— — — — —	56
Óromániai egyházmegye szervezeti szabályzata	— — — — —	57
Târgu-Mureș-i (marosvásárhelyi) koll. gondnoki tisztségének betöltésére választás elrendelése	— — — — —	58
Sf.-Gheorghe-i (sepsiszentgyörgyi) koll. gondnoki tisztségének betöltésére választás elrendelése	— — — — —	59
Szeretetház gondnoki tisztségének betöltésére választás elrendelése	— — — — —	60
Előljárásági tagok választása	— — — — —	61
Chepet-i (köpecsi) elemi iskola véglegesítése	— — — — —	62
Mureșloc-i (marosnagylaki) elemi iskola véglegesítése	— — — — —	63
Papp László s. lelkész kéri, hogy II. lelkészképesítő vizsgára egy évvel később állhasson	— — — — —	64
Báthory Jolán Cluj-i (kolozsvári) leányfőgimnáziumi tanárnő meghívása	— — — — —	65
Szabó József Sf.-Gheorghe-i (sepsiszentgyörgyi) tanár meghívása	— — — — —	66
Debreczy Sándor Sf.-Gheorghe-i (sepsiszentgyörgyi) tanár meghívása	— — — — —	67
Boérné Léber Erzsébet Odorheiu-i (székelyudvarhelyi) tanárnő meghívása	— — — — —	68
Kissné Seprődi Anna Sf.-Gheorghe-i (székelyudvarhelyi) tanárnő meghívása	— — — — —	69
Királyné Csathó Anna Odorhe-i (székelyudvarhelyi) tanárnő meghívása	— — — — —	70
II. ülés bezárása	— — — — —	71
II. ülés jegyzőkönyvének hitelesítése	— — — — —	00
Igazgatótanács közigazgatási és vagyonügyi jelentését felülvizsgáló bizottság jelentése	— — — — —	72

	jkvi sz.
Tanügyi jelentés megvizsgálásáról szóló jelentés — — — — —	73
Igazgatótanács ügykezelésének megvizsgálásáról szóló jelentés —	74
Testvéregyházkerület jegyzőkönyveinek átvizsgálásáról szóló jelentés	75
Egyházkerületi számadás- és pénztár megvizsgálásáról szóló jelentés	76
Ifjú lelkészek felszentelése — — — — —	79
Felszentelési ünnepi istentisztelet — — — — —	80
III. ülés jegyzőkönyvének hitelesítése — — — — —	81
Püspök aa. köszönete közgyűlésnek — — — — —	82
Közgyűlés berekesztése — — — — —	83